

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (977) SPALIO-OCTOBER 17

• 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Apvogta spauda

Išėjimai, kuri nenori būti svetimos žemės trąša ir ryžtasi išlaikyti savitą veidą tautybų mozaikoje, turi kovoti su dideliais pavojais. Jeigu laisvoje tėvynėje tautinis individualumas išauga sa-
vaimė, tai laisvoje išeivijoje jis yra iškovojeamas. Patirtis jau daug kartų parodė, kad tie išeiviai, kurie kovoją už savo vaikų lietuviškumą, tie ir laimi. Daug šeimų galima rasti JAV-se ir Kanadoje, kur net trečios kartos vaikai yra sąmoningi lietuviai. Taigi, kova už tautinį individualumą išeivijoje nėra beviltiškas Sizifo darbas, bet tą kovą laimi tik tie, kurie apdairiai kovoją. Išeiviai, kurie lieka tik žiuorais, visada pralaimi — jie patys ir jų vaikai tampa tikrai gyvenamojo krašto paprasta trąša. Iš gimtojo savo krašto Lietuvos jie nedaug medžiaginio turto atsigabeno, bet atsivežė daug dvasinio turto — išauklėjimą, profesinį pasiruošimą, mokslą, talentą, kultūrą, praktinį sugebėjimą. Visa tai išeiviai atiduoda naujam kraštui, kurį patys pasirinko ar aplinkybės parinko. Kas tad lieka gimtajam kraštui Lietuvai? Vienas kitas siuntinys? Nei siuntiniai, nei doleriai negali atlyginti dvasinės skolos tėvynei. Tos rūšies skola gali būti išlyginta tikrai dvasiniu atpildu — paliktosios tėvynės pratesimu išeivijai. Bet tai įmanoma tikrai kovoje už tautinį individualumą. Atsisakymas tos kovos reiškia asmeninę kapituliaciją, o tėvynei — neužtarnautą nuokaudą.

Minėtose kovos pirmose fronto linijose stovi spauda. Ji kol kas gausi ir net pergausi, nestokoja silpnųjų, tačiau tvirtai laiko užimtas pozicijas, grumiasi ne tik už Lietuvos išlaisvinimą, lietuviškos ugdymą išeivijoje, bet ir už savo egzistenciją. Žvilgtelėjus praėjusiam, matyti gana platus lietuviškos spaudos kapynynas — daug jos sunyko lietuviškajame fronte. Mirties priežasčių buvo daug. Nevieta čia jas gvildinti, norisi atkreipti dėmesį tikrai į vieną smūgį, kuris stumia spaudą į nykumą. Tasai smūgis lėtas žingsniais ateina iš pačių tautiečių. Visi laikraščiai turi labai įvairaus uolumo skaitytojų. Vieni atsiliepina reguliariai, punktualiai, užsimoka ir priekį ir nėra reikalingi priminimo. Kiti mažiau uolūs — atsiliepina, bet tik paraginti. Treti atsiliepia po kelių raginimų, o ketvirtieji niekaip nepasirengia pasiųsti prenumeratos. Skaito jie laikraštį metus, kitus ir trečius, gauna paraginimus atsiliepti kasmet, bet užsimokėti nepasirengia. Administracija, pasitikėjama savo tautiečių gera valia, siunčia laikraštį skolon, tikėdamasi, kad vieną gražią dieną skola bus išlyginta. Pagaliau, nebesulaukdamas to tautiečių atsiliepiant, administracija sustabdo laikraščio siuntinėjimą. Kadangi toks skaitytojų ir šiuo atveju nepasirengia atsiliepti, lieka nesumokėta laikraščių skola pvz. 20-30 dolerių. Kai tokių skaitytojų per eilę metų susidaro būrys, laikraštis pajunta smūgį.

Panašiai yra skelbimų srityje. Ji čia minima, nes yra nemažiau svarbi laikraščio egzistencijai kaip prenumeratos. Šioje srityje laikraštis daug pasitarinau įvairiems parengimams ir verslams, bet iš kitos pusės už tai jis gauna ir atlyginimą. Vis dėlto ir čia pilna smūgių. Žiūrėk, organizacijos, surengusios kuri vakarą, neapmoka skelbimų sąskaitos, nes kažkas užsėdė, o per tą laiką pasikėlė valdybos pareigūnai ir nebėra kam mokėti sąskaitos. Yra skelbėjų, kurie, pradėdami verslą, plačiai užsimoja, išskolina laikraščius, o po kiek laiko dingsta be žinios, nei negalvodami apie atsiliepinimą. Atsitinka, kad ir pastoviai besiskelbiantis firma staiga dingsta nesumokėjusi skolos. Yra patirta, kad tuo būdu kaikiuriems laikraščiams padaroma apie 20% nuostolių kasmet. Tai irgi smūgis, kuris atskirais atvejais būna žymiai didesnis. Sudėjęs visus smūgius iš prenumeratorių ir skelbėjų pusės, susidaro laikraščio nemaža skriauda. Atvirai tarant, tuo būdu spauda lieka apvogta. Nuostoliams išlyginti leidėjai turi įsikišti kitu šaltiniu, kad galėtų išlaikyti ir tęsti laikraščio misiją. Didelė pagunda yra ta, kad šalia tautiečių, savo nerangum silpninančių spaudą, yra daug ir tokių, kurie padidintom pastangom ją stiprina, drasina. Pastarieji yra tikroji atrama, kurios dėka mūsų spauda išlieka gyva.

KANADOS ĮVYKIAI

STUDENTŲ STREIKAI KOLEGIJOSE

Kvebeko studentai pradėjo streiką devyniose kolegijose, protestuodami prieš nepakankamas patalpas Kvebeko universitetuose, perdidelės palūkanas studijų paskoloms ir sumažėjusį tarnybų skaičių universitetų absolventams. Jų reikalavimus remia Kvebeko studentų sąjunga — Union Generale des Etudiants du Quebec, kuriai priklauso 38.000 studentų 23-ose kolegijose. Kiekvienai jų streiko klausimu buvo leista padaryti savo sprendimą.

Federacinio parlamento dėmesio centre praėjusią savaitę buvo Nigerijos ir Biafros karas Afrikoje. Pranešimai parlamento nariams padarė naujųjų demokratų atstovus A. Brewin ir konservatorių D. MacDonald, apkanę nuo Nigerijos atsiskyrusią Biafrą. Jų duomenimis, Biafroje badu miršta tūkstančiai gyventojų, šio krašto stritis užėmė Nigerijos kariai vykdo tautųdystę. Pranešimai apie civilijų gyventojų masines žudynes nigeriečių užimtoji Urua Inyang Biafros vietovėje paskelbė ir Toronto dienraštis "The Globe and Mail" koresp. Charles Taylor. Šie faktai sukėlė Kanados visuomenę ir jos atstovus federaciniame parlamente. Užsienio reikalų ministeriui M. Sharp buvo padarytas spaudimas išskirti Biafroje vykdomos tautųdystės klausimą Jungtinės Tautos, kurios laikosi nesikišimo politikos. Jungtinės Tautos informuoja tarptautinių karinių stebėtojų grupę, kurios eilėse yra ir kanadietis gen. mjr. W. A. Milroy. Jų pranešimai iš Nigerijos skelbia, kad biafriečiai nebadauja ir kad jų niekas nežudo. Kanados federacinis parlamentas nutarė atšaukti gen. mjr. W. A. Milroy iš Nigerijos pasiūlymą. Atrodo, Nigerija tarptautinei stebėtojų grupei leidžia lankytis tik toki-

se vietovėse, kur viskas gera ir apsaugota. Matydami gresiantį propagandinį pralaimėjimą, Nigerijos užsienio reikalų min. dr. O. Arikpo pažadėjo užsienio reikalų ministeriui M. Sharp, jog Kanados karo aviacijos transportiniams lėktuvams bus leista tikėti maistą ir vaistus Biafrai. Kanados vyriausybė dū lėktuvus su jų įgulomis paskyrė tarptautinio Raudonojo Kryžiaus tarnybai. Federacinio parlamento komitetas yra gavęs pasiūlymą liudininkų pakviesti "The Globe and Mail" korespondentą Ch. Taylor. Kadangi jis yra patyręs ir rimtas žurnalistas, neatrodo, kad jo pranešimai apie masines biafriečių žudynes būtų išlaikyti iš pirsto.

Kanados augščiausiasis teismas pripažino teisėtą I. Guzenko reikalavimą padidinti jam atlyginimą už žurnalo "Maclean's" padarytus nuostolius. 1964 m. rugsėjo 5 d. laidojo žurnalas buvo paskelbęs velionies Blair Fraser rašinį apie pokarinius įvykius, palietusį ir I. Guzenko sovietų šnipų tinklo atskleidimą. I. Guzenko žurnalo leidėjus patraukė teisminei atsakomybei už nepakankamą jo nuopelną iš-
ręškinimą ir jo, kaip asmens bei rašytojo, nuvertinimą. Prisiekiusiųjų taryba teisme jam paskyrė tik vieną dolerį. Augščiausiojo teismo nuomone, toks atlyginimas už garbės įžeidimą esąs juokingai menkas. Kaltę tenkanti teisėjui, davusiems klaidingus nurodymus prisiekusiųjų tarybai. Atlyginimo dydį dabar turės nustatyti naujas teismas.

Ontario susisiekimo ministro I. Haskett pranešimu, nuo š. m. lapkričio 15 d. greičio riba autobusams, automobiliams ir motociklams 400 ir 401 greitkeluose padidinama iki 70 mylių per valandą. Sunkvežimiai vairuotojai ir toliau turės laikytis

Kanados Lietuvių Diena-spilio 26, šeštadienį, Toronte

Čekoslovakijos jaunimas pasitiko okupacinę sovietų kariuomenę su savo tautinėmis vėliavomis ir demonstracijomis. Nuotraukoje — jaunimas žygiuoja Prahos gatvėse su plakatu, kuriame įrašytas raginimas rusams — "eikite namo".

Baimė Vakarų Berlyne

Sovietų spaudimas vis didėja • Berlyniečiai jaučiasi nesaugiai • Darbininkai palieka miestą • Namų kainos krinta • Spekuliacinis kapitalo investavimas — mažiau patrauklus

GEDIMINAS GALVA

Berlyno sala raudonojoje jūroje yra anglosaksų absurdiškosios politikos vaisius. Ji išaukė ne vieną įtampą šiame pokaryje. 1948 m. vasarą Stalinas įvykdė Berlyno apsupimą, kuris buvo palaužtas oriniu tiltu. Dešimtmečių nuo šiuo varžybų praslinkus, N. S. Chruščiovas pareikalavo, kad vakariečiai per 6 mėnesius pasitrauktų iš vokiečių sostinės. Rytų Vokietijai Berlyną paskelbė savo sostine. Sovietai laikurias teises Berlyne perleido Rytų Vokietijai, kuri varžos susisiekimą. 1961 m. pastatoma siena, skirianti rytinę miesto dalį nuo vakarinės. Šiais metais sovietai reikalauja, kad Federacinė Vokietija atsisakytų suverenumo vakarinėje Berlyne ir ji laikytų savarankišką politiniu vienetu. R. Vokietijai pareikalauja, kad Federacinės Vokietijos piliečiai, vykstantys į Vakarų Berlyną, turėtų užsienio pasus ir už vižas sumokėtų rinkliavas.

Spaudimas pasitraukti

Sovietai pradėjo žygius praėjusį sausio mėnesį. Sovietų ambasadorius S. Carapinas

60 mylių ribos. I. Haskett betgi išpažį visus vairuotojus, kad 70 mylių greičiu galima bus važiuoti tik geroje oro sąlygose. Lietus ir prastas matomumas kiekvienam išimtingam vairuotojui diktuoja greičio sumažinimą. Pagal statistinius duomenis, šiuose greitkeluose kiekvienam milijonui nuvažiuotų mylių nelaimių turėta tik 1,6, kai tuo tarpu kituose plentuose buvo 5,6.

Albertos socialinio kredito partijos premjeras E. C. Manning, provincija valdęs 25 metus, ruošiasi pasitraukti iš pareigų. Naujajai vadą ir premjerą Albertos socialinio kredito partija turės išsirinkti gruodžio mėn. Šaukiamam suvažiavime. E. C. Manning senatvės dienas planuoja skirti rašymui ir religinėms transliacijoms.

Ontario provincijai "Expo 70" pasaulinėje parodoje Osakoje, Japonijoje, atstovaus 20.000 kvadratinio pėdų \$2,6 milijono vertės paviljonas ir Christopher Chapman paruoštas filmas. Su Ontario žemės turtais, ganta ir gyventojais parodos lankytojus supažindins 22 projektoriai 100 pėdų pločio ekrane rodomi spalvoti vaizdai.

Bonnoje įteikė Federacinės Vokietijos užsienio reikalų ministeriui nedraugišką raštą, kuriame reikalaujama nutraukti ryšius su Vakarų Berlynu. Dviem savaitėm praslinkus, tą patį raštą sovietų ambasadorius Rytų Berlyne pakartojo Vakarų Berlyno burmistrui Klaus Schütz. Rašte reikalaujama: Federacinės Vokietijos prezidentas turi nutraukti visus ryšius su Vakarų Berlynu, ministerių taryba ir Bundestagas (parlamentas) turi liautis posedžiauti Vakarų Berlyną, o jo komisijos privalančios palikti miestą.

Federacinės Vokietijos kancleris Kiesingeris ir užsienio reikalų min. Brandtas liepos 17 d. sutarė neerzinti sovietų, kad jie nepadarytų ypatingų priemonių Vakarų Berlyne. Šis tyklusis pokalbis Stutgarte, pasiekęs viešumą, nepatenkino sovietų. Nuo to meto Maskva padarė eilę žygių, verčiančių Federacinę Vokietiją pasitraukti iš Berlyno. Didžiausio nusistebejimo vertas sovietų ultimatumas pakeisti užsienio politiką, pripažinti Vakarų Berlyną savarankišką politiniu vienetu. Ultimatumas įgavo visai kitą prasmę, kai sovietinės šarvuotųjų divizijos susitelkė Čekoslovakijoje — Federacinės Vokietijos pasienyje.

Berlynas spąstuose

Vakarų Berlyno 2,5 mil. gyventojų jaučiasi, lyg po jais būtų padėta parako statinė. Miesto vadovai ramina juos. Esą jų saugumui rūpinasi vakariečiai ir jų šiaurinio Atlanto Sąjunga, nors Anglijos, JAV ir Prancūzijos daliniai nepajėgtų pasipriešinti net Rytų Vokietijos kariuomenės spaudimui. Šiaurinio Atlanto Sąjunga šiuo metu pergyvena sunkmetį. JAV karių atšaukimas iš Federacinės Vokietijos kelia nerimą. Vašingtono nuolaidumas sovietams ir draudimas net latvianams studentams praėjusią vasarą Vakarų Berlyne susirinkti nedrašina vokiečių. Ir šiuo metu, po įvykių Čekoslovakijoje, JAV prisitaikymo politika nėra pakitėjusi. Anglijos vaidmuo yra antraišlis. Anglai šiuo metu linkę pasinaudoti vokiečių vargais ir spaudžia Federacinę Vokietiją, kad ji padengtų prie Reino esančių anglų karių dalinių išlaidas. Rūstus prez. De Gaulle pašnekesys su Federacinės Vokietijos kancleriu dar labiau įtempė berlyniečių nuotaikas.

Pastangos atilaikyti

Beveik ketvirtį šimtmečio berlyniečiai naudojo Federacinės Vokietijos paramą steigti naujoms įmonėms. Bonna skiria artai 4 bil. DM berlyniečiams šelp. Pramonininkas, pastatęs įmonę, tuojau atgauna ketvirtį įdėto kapitalo. Jis naudojasi kapitalo nurašymo ir mokesčių lengvatomis, kad per trejus metus atgautų likusį įdėtą kapitalą.

Miesto senatas nutarė jaunavedžiams skirti paskolas be palūkanų namams statyti ir įrengti. Visomis priemonėmis stengiamasi išlaikyti gyventojus mieste ir dar naujus prisivilioti. Netikrumas Vakarų Berlyne visems įgriso. Sviesuomenė atvirai šneka, kad vakariečiai, o ypač JAV, jau seniai nebepajėgia ryžtingai vadovauti. Prez. John F. Kennedį pareiškimas "Ich bin ein Berliner" (esu berlynietis) prisimenamas tik amerikiečiams pašlepti.

Dabartinei miesto pramonei išlaikyti kas metai reikia 25.000 naujų darbininkų. Praėjusiais metais mažai teatyko darbininkų iš Federacinės Vokietijos. Rytų Vokietijos pabėgėliai su laikomi ne tik pastatytos sienos, bet ir ūkinio atkutmio. Vakarų Berlyno 8000 darbininkų paliko miestą ir įsikūrė Federacinėje Vokietijoje. Šiais metais nuotaikos dar pablogėjo. Per pastaruosius metus namų kainos krito visų trečdaliu.

Anksčiau berlyniečiai kritikavo vakariečius, o ypač amerikiečius. Po įvykių Čekoslovakijoje berlyniečiai liovėsi kalbėti apie politiką ir ėmė rūpintis savo saugumu.

Federacinė Vokietija bando pakelti berlyniečių nuotaikas ne tik finansine parama, bet ir politiniais mostais. Spalio 8 d. Berlyne susirinko Bundestagas, kurio posedžiaui užtruko beveik mėnėsi. Lapkričio pradžioje Vakarų Berlyne šaukiamas CDU partijos suvažiavimas. Šie politiniai mostai gali iššaukti sovietų atkirtį, jeigu jų grasinimai nėra tik psichologinis spaudimas vokiečiams įbauginti.

Pasaulio įvykiai

SOVIETŲ TEISMAS TREMTIMI IR KONCENTRACIJOS STOVYKLA NUBAUDE rugpjūčio 25 d. protesto dalyvius, Maskvos Raudonojoje aikštėje pasmerkusius Kremliaus įsakymu įvykdytą sovietinę Čekoslovakijos okupaciją. Buvusio užsienio reikalų min. M. Litvinovo anūkas Paulius Litvinovas bus ištremtas iš Maskvos 5 metams, koncentracijos stovykloje kalinio rašytojo Juliusa Danielio žmona Larisa — 4 metams ir Mokslo Akademijos rusų kalbos instituto kalbininkas Konstantinas Babicky — 3 metams. Kalėjimas jiems buvo pakeistas tremtimi dėlto, kad jie kaltinamųjų suole yra atsidūrę pirmą kartą. Mat, koncentracijos stovykla šiuos asmenis gali padaryti kankiniais ir sukelti dar didesnę nerimą intelektualų eilėse. Darbininkas Vladimiras Dremljuga buvo nuteistas kalėti koncentracijos stovykloje trejus metus, Novosibirsko universiteto studentas Vadimas Delone — dvejus metus ir 10 mėnesių. Visi penki nuteistieji buvo kaltinami viešosios tvarkos pažeidimu ir Sovietų Sąjungos šmeižimu. Teismo salėn buvo įleisti tik teisiamųjų giminės. Prie teismo pastato buvęs raudonosios armijos generolas Piotr Griorenko rinko parašus peticijai, reikalaujančiai viešo teismo. Poetė Natalija Gorbanevskaja Toronto "The Telegram" korespondentui A. Einfrankui įteikė ilgą laišką, atskleidžiantį milicijos sumušta automobiliję, bet dėl nėstuomo nepatraukta teisminei atsakomybėn.

Čekoslovakų kompartijos vad. A. Dubčekas, galvojęs pasitraukti iš pareigų, pakeitė nuomonę. Prahos komunistams pasakytoje kalboje jis pabrėžė, jog nebus atsisakyta sausio mėn. pradėtų reformų, nes jų atsisakymas būtų didelis smūgis socializmui. Spauda aštriai kritikavo sovietų korespondentų pranešimus apie "kontrevoliucionierius" Čekoslovakijoje. Prof. sąjungų oficiozas "Prace" pvz. pareiškė, kad didžiausia paskatą čekų ir slovakų vienybei duoda Maskvos radijo laidos, skirtos šiom dviem tautom, nors tokių tautškų nelengva klausytis. "Prace" teigimu, jeigu Čekoslovakijoje yra kontrevoliucionierių, jais tenka laikyti visus Čekoslovakijos gyventojus — 14 milijonų. Nerimą Prahoje buvo sukėlęs sovietų ambasadoriaus S. V. Cervonenko vizitas teisingumo ministeriui Bohuslavui Kučerai. Kadangi ambasadoriai paprastai palaiko ryšius tik su užsienio reikalų ministerija, daug kas padarė išvadą, kad Maskva reikalauja masinių teismų. Po S. V. Cervonenko ir B. Kučerose susitikimo paskelbtame bendrame pranešime žadama suintensyvinti kovą prieš antisocialistines jėgas Čekoslovakijoje. Prahoje buvo pradėtas teismas 1949 m. sušaudytam generolui Heliodorui Pikai rehabilituoti. Čekų ir slovakų spaudos duomenimis, Čekoslovakijos gyventojai reikalauja paskirti valstybės taikos premijas kompartijos vadui A. Dubčekui ir prez. L. Svobodai.

Paryžių atvyko du Vietnamo Tautinio Išlaisvinimo Fronto atstovai atidaryti informacijos biurą, kurio direktorium yra paskirtas kompartijos organizatorius Pham Van Ba iš Saigono rajono. Komunistinį Tautinio Išlaisvinimo Frontą S. Vietnamo vyriausybė pasauliui pristato kaip P. Vietnamo partizanų organizaciją, nors iš tikrųjų jis buvo sudarytas ir yra vadovaujamas iš Hanojaus. TIF biuro atidarymas Prancūzijos sostinėje, matyt, turi tikslą ir S. Vietnamo ir JAV derybų salę įvesti P. Vietnamo komunistų atstovus.

Britanijos premjero H. Wilsono pasitarimai su Rodezijos premjeru I. Smith britų karo laive "Fearless" Gibraltaro uoste neįsprendė nepriklausoma valstybės pasiskelbusios Rodezijos problemos. Bendrame pranešime pasiskelbusios Rodezijos pabaigoje juos skyrė dideli nesutarimai kairiurais klausimais. Britanija sutiktų pripažinti Rodezijos nepriklausomybę, jei pastaroji sutiktų duoti lygų balsą negrų daugumai.

Amerikiečiai "Saturno 1B" raketa orbiton aplink žemės rutulį sėkmingai iššovė "Apollo VII" erdvėlaivį su trim astro-

nautais — W. Schirra, D. F. Eisele ir W. Cunningham, atnaujindami lenktynes su sovietais į mėnulį. Jei "Apollo VII" bandymas bus sėkmingas, amerikiečiai dar šiais metais gali bandyti "Apollo VIII" erdvėlaivį su trim astronautais įstatyti orbitą aplink mėnulį ir po to grąžinti žemėn. Šiam skrydžiui tektų panaudoti galingiausią pasaulyje "Saturno 5" raketą. Sovietų erdvėlaivis "Zond V" neapskrido aplink mėnulį, bet tik praskrido pro jo pusę, kuri yra nematoma iš žemės. Erdvėlaivius žemėn sugrąžinti buvo panaudota mėnulių traukos jėga. Mokslininkai daro išvadą, jog sovietų raketos yra persilpusios erdvėlaivio orbitai aplink mėnulį, jo grąžinimui žemėn variklių pagalba ir saugiam kosmonautų nusileidimui. Kosmonautų skrydžiui aplink mėnulį sovietai reikalingi stipresnės raketos, kurią, galimas dalykas, jie jau turi, bet dar jos nėra išbandė.

Susirūpinimą V. Vokietijoje sukėlė dviejų augtų pareigūnų tragiška mirtis. Miunchene nusisovė vokiečių žvalgybos viršininko pavaduotojas gen. mjr. H. Wendtland, o Immerath miške buvo rastas nuo medžioklinio šautuvo šūvio miręs admiralas H. Luedke, kuris tik prieš porą savaičių buvo pasitraukęs iš Atlanto Sąjungos vyriausios būstinės Belgijoje tiekimo viršininko pavaduotojo pareigų. Policijos duomenimis, gen. mjr. H. Wendtland nusizūdė dėl paurisų nervų. Spauda kelia klausimą, kaip galėjo būti patikėta žvalgybos viršininko pavaduotojo vieta žmogui, kuris gydydėsi pas psichiatrą? Admirolas H. Luedke, policijos teigimu, nenusizūdė, bet tapo medžiotojams būdingo neatsargumo auka. Abiejų vyrų mirties nuslėpimas ištisas dvi dienas daug kam sudarė įspūdį, kad jie galėjo būti įvelti į špionazą sovietų naudai.

Italijoje buvo susektas sovietų šnipų tinklas užsienio reikalų ministerijoje. Italijos vyriausybė pareikalavo, kad Maskva atšauktų savo ambasados Romoje pareigūną inž. G. Roskovą, o policija suėmė du Italijos užsienio reikalų ministerijos tarnautojus ir du kitus italus.

Panamos prezidentą A. Arias nuvertė plk. ltn. O. Torrijos vadovaujami kariuomenės sukilėliai. Politinės globos prez. A. Arias buvo priverstas įsitraukti amerikiečių kontroliuojamoje Panamos kanalo zonoje. Rinkimus aiškia balsų persvara jis buvo laimėjęs prieš ketelą savaičių ir prezidento pareigoms buvo prisaikdintas spalio 1 d.

Sovietų Sąjungos premjeras A. Kosyginas tris dienas viešėjo Suomijoje. Viešnagės metu jis vedė pokalbius politinėmis temomis su Suomijos prezidentu U. Kekkonen. Pasitarimų turinio neskelbia nei suomiai, nei sovietai.

Saigone buvo pasklaidę gandai, kad P. Vietnamo karininkai ruošėsi nuversti prez. N. V. Thieu vyriausybę. Samokslas buvo laikomas sėkmingu, eilė majorų ir pulkininkų atsidūrė už groty. Pagrinda šiems spėjiojimams davė policijos ir kariuomenės dalinių Saigone užliarmavimas, leidimų praleisti naktį mieste staigus atšaukimas. Gandus paneigė per televiziją pasakytoje kalboje prez. N. V. Thieu. Galimas dalykas, didesnio budrumo priemonės padiktavo gen. Duong Van Minh grįžimas iš tremties Tailandijoje ir Saigoną. Jis yra neutralizuoto P. Vietnamo šalininkas.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Ziburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

Nekatalikiškos vienuolijos Amerikoje

KUN. DR. J. GUTASKAS

Krikščionių vienybės sąjūdis, taip gražiai besireiškiantis pastaruoju metu, mus skatina vis geriau pažinti tuos krikščionis, kurie nepriklauso mūsų Bendrijai. Yra daug dalykų, kurie visus krikščionis jungia bendron šeimone: tikime tą patį dangiškąjį Tėvą, tikime Jėzų Kristų, tikrą Dievą ir tikrą Žmogų, mūsų Viešpatį ir Išganytoją, tikime viena, šventa, katalikišką ir apaštalią Bendriją, tikime amžinąjį gyvenimą, turime kaikiuriuos tuos pačius sakramentus, priimame Sv. Raštą kaip Dievo apreiškimą žodį ir t.t. Beje, skodami rastume ir daugiau panašumų mūsų bendrame tikėjime ir religiniame gyvenime. Pasirodo, kad kairiosios protestantiskosios Bendrijos turi vienuolijas, kaip jas turi ir katalikų Bendrija. Nereikia jų toli jėškoti — jos yra mūsų tarpe, veikia JAV-se ir Kanadoje.

Angliškiosios seserys

Episkopalinė Bendrija Amerikoje yra šaka tos pačios Bendrijos Didžiojoje Britanijoje: jos turi tą patį tikėjimo išpažinimą, beveik tą pačią santvarką, tą patį dvasinį gyvenimą. Amerikietiškoji Episkopalinė Bendrija šaka turi 13 moterų ir 5 vyrų vienuolijas. Vienos jų atsikėlė iš Anglijos, kitos susiorganizavo S. Amerikoje, kaip pvz. Sv. Kryžiaus ordinas, išteigtas dvasininko James Huntington 1884 m. Jis su dviem draugais apsigyveno Niujorko vargšų tarpe kaip "pavojingas socialistas". Ir priekaišta, kodėl jis dirba rankų darbą, atsakydavo: "Kristus taip pat dirbo kaip stalius". Vėliau jis daugiau atsidėjo maldai ir mąstymui. Ir šiaandien jo išteigtoji vienuolija stovi prieš klausimą: kaip praktikuoti maldos gyvenimą ir kartu būti veiklia pasaulyje?

Yra JAV-se eilė religinių bendruomenių, atsidavusių ligonių slaugymui. Kitos laikosi šv. Benedikto taisyklių, kaip šv. Gregorijaus vienuolijai Mičigano valstijoje. Moterų vienuolijos dirba mokyimo ir auklėjimo srityje, kaip Persimainymo arba Sv. Kapo seserys. Yra ir grynai kontempliacinių vienuolijų, kaip "vargdienės klarištes" Long Islande prie Niujorko. Reikia pažymėti, kad apie įvairias vienuolijas grupuojasi pasauliečiai žmonės, kuriems rūpi gilesnis religinis gyvenimas. Gyvendami pasaulyje, atlikdami savo pilietines ir profesines pareigas, jie praleidžia po kelerius dienas per metus vienuolynuose, jausdamiesi jų šeimos nariais.

Maldos bendruomenė

Netoli Bostono, garsaus Harvardo universiteto pašonėje, Arlington Heights vietovėje, yra šv. Onos seserų centrinis namas ir mokykla. Ši vienuolyną išteigė anglikonų kun. Powell, priklausęs šv. Jono Evangelisto bendruomenei. Šiaandien Arlingtonas virto žinomu ir garsiu ekumeninio sąjūdžio centru tarp anglikonų ir katalikų seserų vienuolių. Šio sąjūdžio pradininkės buvo dvi seserys vienuolės — katalikė ir anglikonė. Tai buvo 1953 m., kai katalikų vienuolė motina Hermengildė, kurios šeima yra kilusi iš Bostono, užmezgė pirmuosius ryšius su šv. Onos vienuolynu. Ji jautė iš to ryšio tokį didelį praturtėjimą,

Nukelta į 9-tą puslapį

Nuolaidos didino apetitą

Čekoslovakijos išdraskymas prieš 30 metų nuvedė į karą

J. KAIRYS

S. m. rugsėjo 30 d. suėjo 30 metų, kai keturi didieji — Britanija, Italija, Prancūzija ir Trečiasis Reichas parceliavo Čekoslovakiją.

Hitleris, planuodamas "naująją Europą", Reichstage ir viename savo partijos suvažiavime pareiškė nepakęšęs tolimosio "persekiavimo" trijų su puse milijonu vokiečių Čekoslovakijoje. Kad išvengtų karo, Čekoslovakijos signatarės — Britanija ir Prancūzija — ėmė tarpininkauti. Britanijos min. pirmininkas Chamberlainas buvo už atidavimą Sudetų Reichui. Jis manė, kad tuo bus išgelbėta taika Europoje ir likusioji dalis Čekoslovakijos. Prie Chamberlaino prisijungė ir Prancūzijos min. pirmininkas Daladier. Londonas ir Paryžius pranešė Prahai, kad Čekoslovakijos vokiečių statusas graso ne tik Čekoslovakijai, bet ir Europos taikai. Esą reikia Hitlerio reikalavimus patenkinti. Praha teisiškai, kad Berlyno daromi jai priekaištai nėra teisingi, o taika Hitlerio reikalavimus patenkinti nebus išsaugota. Bet Londonas ir Paryžius laikėsi savo nuomonės. Tada Praha, matydama, kad sąjungininkai palieka ją vieną, nusileido ir sutiko perleisti Reichui vokiečių apgyventas sritis. Apie tai Chamberlainas tuoj painformavo Hitlerį. Bet pastarasis nesitenkino vien perleisti minėtų sričių. Jis dar reikalavo, kad Wehrmachtui būtų leista įgytioti ir Čekoslovakiją.

Berlynas pasiuntė Prahai ultimatumą, reikalaujantį perleisti Reichui vokiečių apgyventas sritis Čekoslovakijoje. Prahai dėsiant atsakyti, Chamberlainas telegrafavo jai, kad Wehrmachtas įžengs į Čekoslovakiją, jei nepriims ultimatumo.

Keturias valandas prieš ultimatumą pabaigė Mussolini įsakė savo pasiuntiniui Berlyne pranešti Hitleriui, kad jis esąs jo pusėje ir kad patariąs Hitleriui.

leriai pratesti ultimatumą dar 24 valandom. Per šį laiką jis bandysias rasti būdą klausimui išspręsti geruoju.

Po visų ėjimų, "piršliai" su "jaunikiu" ir palydovais susirinko Miunchene. Tai buvo 1938 m. rugsėjo 29 d. Atvyko Chamberlainas, Daladier, Mussolini ir Hitleris. Pati "nuotaka" (Čekoslovakija) ir "jungtuves" Miunchenat nebuvo pakviesta. Čia Hitleris pateikė suvažiavusiems savo iš anksto paruoštą diktatą raštu. Pastariesiems beliko jį priimti ar atmesti.

Sis diktatas yra vadinamas Miuncheno sutartimi. Iš jo reikalavimų minėtini šie: 1. Wehrmachtas pradeda užimti vokiečių apgyventas sritis spalio 1 d. ir baigia per 10 dienų. Jis užima jas dalimis. 2. Duodama teisė vokiečiams apsispręsti, kur jie nori pasilikti — prie Čekoslovakijos ar prie Reicho. Plebis-citas turėjo būti įvykdytas ne vėliau kaip per 10 dienų. 3. Komisija plebis-citui vykdyti turėjo iesti ir Prahos atstovus. 4. Galutinės sienos nustato sudaryta komisija, kurioje Čekoslovakija nedalyvauja. 5. Praha įpareigota per mėnesį laiko atleisti vokiečius iš savo policijos ir kariuomenės, jei jie to pageidautų, ir paleisti vokiečius politinius kalinius.

Tartis buvo pradėta 1938 m. rugsėjo 29 d. 12 v. 45 min., o sutartis pasirašyta sekančią dieną prasidėjus — 0.30 min.

Chamberlainui ir Daladier buvo keliamos didžiausios ovacijos, nes "išgelbėjo" taiką Europoje.

Apetitas padidėjo

Miuncheno diktatu pasidžiaugta trumpai. Hitleris juo nepasitenkino, nors ir sakė, kad tai yra jo paskutinis teritorinis reikalavimas Europoje. Jis siekė visos Čekoslovakijos. Po trijų savaičių — spalio 21 d. — Berlynas davė atitinkamoms ko-

mandoms nurodymus, kaip šį planą vykdyti. 1939 m. kovo 15 d. naktį buvo išauktas Čekoslovakijos prezidentas Hacha į Berlyną, kur jis buvo priverstas pasirašyti pareiškimą — jis su Hitleriu priėjęs vieningos nuomonės, jog svarbiausias dalykas yra saugumo, ramybės, tvarkos ir taikos užtikrinimas vidurinėje Europos dalyje ir kad dėlto jis su pilnu pasitikėjimu atiduoda Čekoslovakijos likimą į Reicho Fuehrerio rankas.

Britanija su Prancūzija nusilenkė Hitlerio politikai. Darė tai gelbėdamas taiką Europoje, bet ji nebuvo išgelbėta. "Nuotakos pardavimas" Trečio Reicho apetitus tik padidino. Tai privedė prie antro pasaulinio karo ir jo sukeltų katastrofų.

Po 30 metų

Miuncheno diktatas dar nėra panaikintas. Kai dabartinė Bonnos vyriausybė užsimojo užmegzti diplomatinis ryšius su komunistiniais kraštais, dubekėnė Praha žadėjo kalbėtis su ja tik pastarajai panaikinus Miuncheno sutartį. Pagal Prahą, Bonna turėjo pareikšti, kad tas sutarimas teisiškai negalioja nuo pat jo sudarymo pradžios. Bonna betgi mano, kad sutartis galioja, ir kalba tik apie savo atsisakymą nuo teritorinių pretenzijų Čekoslovakijoje. Pagal ją, panaikinus Miuncheno sutartį, Prahos reikalauja prasmę, tektų pripažinti, kad Hitlerio pamotės sritys nuo 1938 m. rugsėjo 30 d. (sutarties data) iki 1945 m. gegužės 8 d. (kapituliacija) nėra buvusios Reicho teritorija, jų vokiečiai, tarnavę Wehrmachte, būtų laikomi nusikalte Čekoslovakijai krašto išdavimu ir t.t.

S. m. rugpjūčio 21 d. Maskva pasėkė Hitlerio pėdomis, tik ji nepirko "nuotakas", o pagrobė ją. Todėl "piršliai" nebuvo reikalingi Maskvai, o tik talkininkai. Bet ir pagrobimas turės sukelti įvykius, kurie prives prie katastrofos.

Šventoj žemėj

PASIKALBĖJIMAI

(Tęsinys iš praeito numerio)

Žvilgsnis nuo Akropolis

Matyt, mūsų laikas pasibaigė, ir vadovas George veda pakalėnėn. Bet rūpi dar pasizvalgyti. Štai vienoje Akropolis pusėje, ant žemesnės kalvos Areopagas — seniausio ir augščiausio Atėnų teismo vietovė. Čia buvo tie siamias Orestas už savo motinos nužudymą, čia lankėsi ir apaštalas Paulius, kuris kalbėjo atėniečiams apie Kristų. Jis ten dėstė atstojos Areopago viduryje: "Atėnų vyrai, aš matau, kad jūs visais atžvilgiais esate per daug dievobaimingi. Praeidami ir žiūrėdami į jūsų dievų statulas, radau taip pat aukurą su įrašu: Nežinomam Dievui. Taigi, ką jūs nežinodami garbinatė, tai aš jums skelbiu." Atėniečiai smalsiai klausė apaštalo dėstymo, bet kai tas užsiminė apie mirusiųjų prisikėlimą, vienė ėmė tyčiotis, o kiti mandagiai sakė: pasiklausysime tavęs apie tai kita kartą.

Kitoje Akropolis pusėje matyti dievačio Dionizo garbei statytų šventovių ir teatro griuvėsiai. Teatras kiek restauruotas, dar gerai užsilaikęs (statybas VI š. pr. Kr.). Matyti laiptinių suolių eilės, kuriose gali susesti 17,000 asmenų. Pirmose eilėse senovėje sėdėdavo garbės svečiai — kunigai, vyresnieji ir t.t. Taip pat tebėra imperatorių sosto likučiai ir jų statulų pastoliai. Scenos priekyje skulptoriškai pavaizduoti kairieji momentai iš mitologinio Dionizo, vyno ir teatrino meno dievačio, gyvenimo. Šiame teatre buvo vaidinami veikalai garsiųjų dramaturgų — Aischilo, Sofoklio, Euripido, Aristofano ir kt.

Šalia dramatos teatro II š. po Kr. buvo pastatytas muzikinis teatras, skirtas koncertams ir draminiams veikalams. Tai Herodo Attiko odeonas, kuriame telpa 5000 žiūrovų. Čia ir dabar kas vasarą rengiami muzikos bei dramos festivaliai po atviru dangumi.

Kiek toliau nuo Akropolis matyti Pnyx kalva, kuri laikoma demokratijos lopšiu. Čia rinkdavosi atėniečiai, turį virš 30 metų amžiaus, svarstyti miestų reikalus ir balsuoti. Tam reikalui buvo įrengta aikštė, uo- loje iškalta pakilama susirinkimo kalbėtojų. Aikštėje tilpdavo 18,000 asmenų.

Taip lankytų žvilgsnis nuo Akropolis augštos kalvos pastebėti, kad tai buvęs senosios kultūros centras, kuriame telkėsi religinės šventovės, valstybinės istaigos ir kultūros įrenginiai. Tai labiausiai turistų lankoma

ISPŪDŽIAI, VAIZDAI, PASTABOS, nešventi žmonės

vieta Atėnuose. Štai, kad ir dabar: šalia mūsų grupės slenka viena grupė po kitos; girdėti kalbant angliškai, prancūziškai, vokiškai. Pakalnėje, kur stovi išsiriavusios suvenyrų krautuvelės ir ekskursijų autobusai, laukia didelis būrys gimnazistų iš kažkokio Graikijos miestelio. Užkalbinom — lengvai atsako angliškai. O kad taip galėtų čia atvykti lietuviai mokiniai! Kaip lengva ir įdomi būtų jiems senovės istorija!

Olimpinis stadionas

Atėnuose — dviejų milijonų gyventojų mieste yra labai daug kas matytino, bet per trejetą dienų neįmanoma aprepti net pagrindinių dalykų. Pvz. iš gausių muziejų galėjome aplankyti tik patį svarbiausią — valstybinį. Yra idomių kapinių iš pagonių laikų, bet suspėjome aplankyti tikti Kerameikos kapines, kur dar yra išlikusių vėtingų paminklų, pastatytų ypaci karo diivvyriams. Ant augščiausios miesto kalvos matyti ortodoksų Sv. Jurgio koplyčia, įrengta, matyt, kurio nors dievačio šventovės vietoje, bet jos paksietiki nebesusukubom. Mūsų dėmesį patraukė modernus sporto stadionas, iš kurio atgabena olimpinė ugnis į visame pasaulyje rengiamas sporto olimpiadas. Jis įrengtas netoli karaliaus rūmų, kurie, ant mūsų vadovo, yra "vacant". Tik du originaliai apsirėnę sargybiniai saugojo įėjimą. Stadionas yra moderniai įrengtas, talpina 60,000 žiūrovų. Tai tesinys senovės graikų kultūros. Mat, graikai, šalia teatro, šventovių ir pilii, statė ir sporto stadionus. Pirmasis Atėnų stadionas buvo pastatytas IV š. pr. Kr. Jo įrengimui buvo mediniai. Romėnų valdymo laikais įrengimai pakeisti marmoru. Ilgainiui jie buvo sunaikinti ir išnešioti. Tik 1894 m. Jurgio Averovo iniciatyva naujai įrengtas stadionas. Olimpinę tradiciją atgaivino prancūzas Coubertain 1896 m. Ji tebėra ir dabar.

Apaštalo pėdomis

Apžiūrėję svarbiausias Atėnų idomybes, panorom pamatyti Korintą, kurio gyventojams apaštalas Paulius rašė laiskus. Pakeliui autobusus sustojo garslajame bizantiniam vienuolyne, statytame XI š. vietoje Apolono šventovės. Kelias į šventovę veda per didoką ketvirtainį kiemą, kuriame įrengtos vienuolės vienuoliams. Pastarieji gyvena atskirai ir susitiekdavo tik-tai kieme ar šventovėje. Pastaroji labai gerai išlaikyta, ypaci ryškios mozaikos, bet pamaldų

čia nebūna. Tik Velykų progai atvyksta ortodoksų studentai specialioms iškilmėms.

Riedame Korinto link ir dairomės pro autobuso langus. Viskas išdžiūvę, žemė uolėta, tik vietomis auga alyvmedžiai. Vienur kitur matyti fabrikėliai, pastatyti amerikiečių arba vokiečių firmų. Vaizdas pasikeičia pervažiuojus Korinto kanalą — prasideda kiek vėlesnė gamta, o prie Korinto randame visai derlingą žemę, kur įsikūrę ir žemdirbiai, ypaci vaisių augintojai. Sustojame senamiestyje netoli pilies — Akrokrinto. Idomausia dalis — amerikiečių archeologų vykdomi kasinėjimai, kurie ir dabar tęsiasi. Jie buvo pradėti 1896 m. ir iki šiol atkasta ištisa eilė buvusių šventovių, teatrų, prekyviečių, pilių, kapinių. Kadangi miestas buvo nekarta sunaikintas karų ir žemės drebejimų, daug kas liko palaidota po žemėmis. Iš rastų iškasenų matyti, kad Korintas buvo didelis prekybos ir keramikos centras, kuriame nuolat maišėsi įvairūs atėviečiai. Romėnų laikais miestas garsėjo savo linksmu gyvenimu. Ir krikščionių bendruomenė teko kovoti su ja tarpan besiskverbiantiomis ydomis. Dėlto ir apaštalas Paulius, kuris čia ne tik lankėsi, bet ir pusantrų metų gyveno, barė pirmuosius krikščionis už įvairias ydas. Jam Korinte daug nemalonių padarė tautiečiai žydai, kurie prieštaravo jo mokymui ir netgi buvo apskundę romėnų teisumui. Apaštalas Paulius, nežiūrį visų sunkumų, rado pasekėjų tiek žydų, tiek pagonių tarpe. Dar ir dabar stovi atkastoje aikštėje pakiluma, vadinama apaštalo Pauliaus "bema", nuo kurios jis kalbėjo. Užlipęs ant jos vienas mūsų grupės keliauninkas, tarsi imituodamas apaštala, tarė: "No collection today..." Visi prapliupo juoktis, užmiršę kelionės nuovargį.

Grįždami į Atėnus vėl stabtelėjome Daphni vietovėje, kur prisijungė du vokiečiai — vyras su žmona. Jiedu keliauja su 70 asmenų grupe, apsigyvenusia už Atėnų. Taip esą pigiau. Išstas tris savaites jie skyrė vien Graikijai. Pagalvojau: tai metodiška kelionė, kurios metu aplanko visas svarbesnes krašto vietas ir tuo būdu studijuoja senosios kultūros praeitį, ryškiai išlaikytą įvairiuose paminkluose.

Pr. G. (Bus daugiau)

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TEVISKES ZIBURIAIS"? ATSIŪSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETA NUMERIŲ NEMOKAMAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos nariui

ir Toronto apylinkės pirmininkui advokatui GERAR-

DUI BALČIONIUI bei jo artimiesiems, mirus jo tėve-

liui KAROLIUI, reiškiamo gilią padėką —

liui KAROLIUI, reiškiamo gilią užuojautą —

KLB krašto valdyba

Mirus a. a. inž. KAROLIUI BALČIONIUI,

velionies sūnui K. L. B. Toronto apylinkės pirmininkui

advokatui GERARDUI BALČIONIUI ir visiems artimie-

siems nuoširdi užuojauta —

Toronto apylinkės valdyba

KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkui GE-

RARDUI BALČIONIUI ir visiems giminėms, mirus

Tėveliui inž. KAROLIUI BLČIONIUI Montrealyje,

reiškia nuoširdią užuojautą —

A. J. Matulioniai

A + A

KAROLIUI BALČIONIUI mirus,

jo sūnui advokatui GERARDUI, dukteriai IRENAI SI-

MONELIENEI, broliui VALERIJONUI bei jų šeimoms

reiškiamo giliausią užuojautą —

S. V. Aušrotai

A. M. Mikšiai

O. L. Rimkevičiai

O. Jonaitienė

J. A. Rinkūnai

A + A

JONUI VALATKAI mirus, velionies žmoną STASĘ,

dukras ALDONĄ, KAZĘ, NERĮ ir jų šeimas nuoširdžiai

užjaučiame —

J. Polikaitis ir

Br. Mackevičius

A + A

JONUI VALATKAI mirus, žmoną STASĘ, dukteris NE-

RI, ALDONĄ, KAZĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjau-

čiame —

S. J. Andrulio

A + A

Mylimai Motinėlei PETRONELEI BUTRIMIENEI mi-

rus, sūnams VINCUI ir VYTAUTUI bei jų šeimoms

reškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime ---

Ona ir Adomas Urnavičiai

KLAUSKITE-
PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Ziburii" skaityttojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus taryba. Skaityttojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, kuriuos atsakymai bus paripinti Action Line arba "TZ". Skyrų redaguoja teisininkas V. Mastis.

Mano mokyklinio amžiaus sūnus įsirašė į patefono plokštelių klubą. Tuo metu jis turėjo darbą šeštadieniais ir pats už plokšteles moko. Vėliau aš pastebėjau, kad plokšteles kainuoja daugiau, negu jis uždirba. Mes bandėme klubo sutartį panaikinti, bet niekas į tai nekreipė dėmesio. Dabar pinigų išrinkimo agentūra gsdina teismu. Mano sūnus yra nepilnametis. Ar jo sudaryta sutartis galioja? D. G., Torontas

Jūs sūnus, kaip nepilnametis, negaliojate sudaryti sutarties dėl patefono plokštelių. Si sutartis negalioja. Reikia pažymėti, kad nepilnamečių sutartys dėl būtinų reikmenų, kaip maisto, rūbų ir pastogės, galioja. Plokštelių klubas sūnui sutartį panaikino ir Jūs daugiau nebegausite jokių sąskaitų. Jūs turite pamokyti savo sūnų atsakingumo. Jis neturėtų pasirašinėti sutarčių, kurių negali išpildyti. Iš kitos pusės, kiekvienam reikia būti atsargiu pasirašant įvairias pirkimo sutartis ir įsipareigojimus.

Mano automobilio vairavimo leidimo galiojimas pasibaigė liepos mėnesį. Susisiekimo departamentas neprisiūnčia jokio pratęsto leidimo. Vietos istaiga man išdavė 60 dienų leidimą. Kaip galiu gauti nuolatinį leidimą? P. D., Kitchener

Jūs turbūt neatidarojate Jums siunčiamų laišku. Susisiekimo departamentas Jums pasiūte ne vieną, bet tris pratęsimus pareikšimus. Gal Jūs nesupratote, kam tie pareikšimai buvo. Užpildykite vieną iš jų ir grąžinkite nurodytu adresu. Tada Jūs gausite naują vairavimo leidimą.

Benzino bendrovė mane gsdina teismu, kad nesumoku už pirktą benzina su kredito kortele. Aš nieko nepirkau su kredito kortele ir jos neturiu. Jų pasiūstos sąskaitos yra ne mano pasirašytos. Pavardė panaši, bet vardas visai kitas. Aš niekaip negaliu jų įtikinti. Pinigų išrinkimo agentūra neduoda ramybės ir nekreipia dėmesio į mano paaiškinimus, kad nesu tas asmuo, kuris pirkio jų benzina. A. L., Torontas

Kad šio skyrus vedėjas gavo tokios pat rūšies sąskaitas iš dviejų bendrovių, jis jas pasiūte bendrovių prezidentams su paaiškinimais ir ant voko užrašė "personal". Prezidentų pavardės ir bendrovių centrinių įstaigų adresai yra specialiose knygos. Į laiškus prezidentai neatsakė, bet niekas daugiau jo nevargino. Turint reikalą su bendrovėmis, visada geriausia rašyti pačiam vyriausiam asmeniui, nurodant jo pavardę ir titulą ant voko ir laišką. Kai laišką ar koki skundą gauna patys bendrovės pirmininkas, jis visada tą skundą išnagrinėja, nes su tuo yra susijęs jo ir bendrovės vardas. — Mes nerūšime benzino bendrovė Jūsų paaiškinimą. Jų tarnautojas atsispaže už nemalonią klaidą.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILKAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMUJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Straipsnely "Kodėl nutautėja šeimos" "T2" 35 nr. duotoji teorija apie bites nevisai sutampa su mūsų šandieninio gyvenimo sąlygomis.

Straipsnio autorius (rė) B. M., matyt, buvęs bitininku Lietuvoje, bitininkavo primityviose sąlygose arba buvo tik stebėtojas. Dabartinių laikų bitininkai spiečius kitaip sutvarko: perkelti taip vadinamą "motinėle", kai jų dvi ar daugiau avilyje užauka, į kitą avilį. Ta nauja buveinė jau būna paruošta, su visu kračiu, net su pilnu medaus koriau ir geru pulku bičių, kurios pačios susipulkuoja apie naują motiną prieš spietimo dieną. Tuo būdu nereikia spiečiaus vyktis žvanginant varpais bei skambučiais.

Zmogus panašus į bites, tik, deja, mes jo netvarkome, kaip prityręs bitininkas daro. Kadangi išėjimas pagrindinė liga — nutautėjimas, tai vėta ir plačiau tai diskutuoti, siekiant ne išibarti, bet pasitarti ir pasiimti iš vienos kitos. Daugelis jų yra tokio "bitininkavimo" specialistai — galėtų patarti nepatyrusiems ne tik žodžiu per spaudą, bet taip pat ir tiesioginiu bendravimu. Tarka ne tiek reikalinga jau "skrendančių" gaudyti, kiek numatyti ir paruošti prieauklį ateiciai, nes, kaip praktika parodė, tik dar nusių bendradarbiavimas duoda geriausius rezultatus. Organizacijų darbo taip pat negalima paneigti, bet sunkiau vaikų įjungti, jeigu jie ten neturi iš anksto pažintumų.

Mūsų intelektualų vaikai beveik visi sukurė lietuviškas šeimas, labai maža dalelė nubyrejo. Ir tai dėlto, kad jų tėvai turėjo užtektinai pažinčių šiemėse kitame mieste ir net už Kanados ribų. Aišku, jie sugebėjo greičiau išmokti vietinę kalbą, geriau įsikūrė, turėjo susi-

siekimo priemones, svečiavosi lietuviškose šeimose ir stovyklavo su kitais sau lygiais tautiečiais. Bet tos šeimos, kur tik "pusiau" inteligentai arba ir tikri "muzikėliai", neturėjo tų gerų sąlygų ir nežinojo kaip savo vaikams pagelbėti. Tie ejo pavėjui — nežinoma, atsistatytine gyvenimo vage. Jie tik ne-tyčiomis susitikdavo lietuviukus, kurie buvo išdidūs, kaip ir jų tėvai, ir sunkiai priėmė. Užaukė — sukirė jau nelietuviškas šeimas.

Man teko būti liudininke tokios "valkiškos tragedijos", kai vaikas buvo užklydęs su lietuviu draugu į jo šeimą ir buvo išgintas su pastaba, nes esąs nepažįstamų-žinomų tėvų vaikas, nors ir puikiai lietuviškai kalbėjo. O dar, neduok Dieve, jeigu iš iširusios šeimos, tai ir akys nesirodė. Vaikas, nemokėdamas meluoti, ir prasiitaria, kad mama leidžia bendrauti tik su draugu vaikais. O jei tokia užmirsta ir "neinteligentiška", bet širdimi labai patriotiška šeima pagamina susipažinti (bent telefonu), kad vaikai galėtų kartu pabuvoti, gauna atsakymą: nebūsime namie, reik išvykti ten ir ten ir pan.

Nepaslapstis, kad ir tie, kurie rašo patriotiškus straipsnius, elgiasi priešingai. Jieško pažinčių ne ten, kur galėtų vienaišiai šeimai pagelbėti išsilaukinti lietuviško gyvenimo ribose, bet tik ten, kur jų ambicija bei garbė pilnai patenkinta — tik su "inteligentais". Daugelis pamiršta, kad buvę pažįstami jaunystės dienose, palipę augščiaun, pa-neigia seną draugystę. Jie rašo spaudoje tik tam, kad pagarsėtų.

Kiekvieno, kuris save dar vadina lietuviu, pirmoji ir šventia pareiga kuo daugiau tų "spiečių" sugaudyti ir nutupdyti į saugią vietą, nors jie ir būtų ne iš nuosavo lizdo.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ARCHITEKTAS VYTAUTAS BALZARAS yra vienas iš pirmaujančių jaunųjų lietuvių architektų, kurio darbai susilaukia susidomėjimo amerikiečių tarpe. Šis tik 1960 m. Illinois unte baigęs vyras jau padarė visą eilę projektų, kurių pastatymas kainuoja dešimtis milijonų dolerių. Jo vienas iš vėlesnių darbų yra "Swift & Co" tyrimų laboratorijų pastatai Oak Brook prie Čikagos, kurių vertė siekia apie 7 mil. dol. Jo projektas potašo kasyklos pastatams Allan vietovėje, Saskačevano provincijoje, Kanadoje, siekia 20 mil. samata.

V. Balzaras ir jo projektai yra plačiai atžymėti "Technikos Žodžio" 4 nr., kuris šiomis dienomis Čikagoje išėjo iš spaudos. Čia aprašoma ir brolių Veitų inžinerinės konsultacijos bendrovė, kuri gavo darbą su projektuoti Sydnejaus, Australijoje, vandens išvalymo ir aprūpinimo stotį.

VALDAS ADAMKUS-ADAMKAVIČIUS, respublikinių partijos kandidatas į sanitarinio distrikto patikėtinus, spalio 5 d. buvo atsilankęs Cicero mieste ir čia Šv. Antano par. saleje padarė pranešimą jo remėjui būriui. Kalbėtojas palietė visą eilę dalykų, kurie domina lietuvių besitarinant lapkričio mėnesio rinkimams. Pažymėjo, jog šis rinkiminis vėjus davė daug patirties, buvo nepasieita ir be klaidų. Vajaus pradžioje ir daugeli dalykų žiūrėjus su jaunulišku užsidegimu, per daug pasitikėjęs pažadais... Dar vis trūksta lėšų ir propagandos. Nusikundė, jog mažesniems kandidatams yra labai sunku patekti į amerikiečių didžiųjų spaudą ir į televiziją.

Ypatinai daug sunkumų respublikininkų kandidatui turės Cok apskrityje (tik šios apskrities balsuotojai rinks sanitarinio distrikto patikėtinus), kadangi šis apskritis (į ją įeina ir Čikagos miestas) yra demokratų tvirtovė. "Todėl kiekvienas balsas gali būti lemtingas", — kalbėjo Adamkus, prašydamas, jog lietuvių pakalbintų ir nelietuvių balsuoti už respublikininkų sąrašą. Jeigu bus išrinktas, Adamkus pažadėjo dirbti be jokių kombinacijų bei kompromisų, kad būtų atstatyta moralė šioje įstaigoje, kurios metinis biudžetas vien tik administraciniais reikalams siekia 90 mil. dolerių, o 1970 m. yra numatyta net 140 mil. dolerių. Adamkus pažymėjo, jog lietuvių neturėtų balsuoti už nepriklausomos partijos kandidatą Wallace, nes jam nėra vilčių laimėti. Geriausiu atveju, kandidatams nesurinkus reikiamos daugumos, prezidento parinkimo klausimas pereitų į Atstovų Rūmus, kur demokratų turi daugumą ir tuomet būtų išrinktas jų kandidatas — Humphrey. Adamkus, nors dar yra jaunas vyras (42 m.), tačiau patyręs visuomeniniame lietuvių ir amerikiečių darbe. Jis aktyviai reikšėsi ir reikšėsi lietuvių studentų, sporto organizacijose, lietuvių Bendrumenėje (LB tarybos nariu perenkamas trečią kartą, šiuo metu yra JAV LB c. v. vicepirmininkas). 1959 m. suorganizavo ir vadovavo Š. Amerikos lietuvių krepšlininkų išvykai į P. Ameriką, o 1964 m. į Australiją. Amerikiečių politikoje dalyvauja nuo 1956

Kun. J. Kubilius, buvęs Čikagos Jaunimo Centro direktorius, dabar — vienuolyno vyresnysis. Nuotr. E. Sulaičio

"Grandinėlės" ansamblio orkestras, kuris palydės tautinius šokius Kanados Lietuvių Dienos programoje Toronte š. m. spalio 26 d.

DISKUSINĖS MINTYS

Ar pesimizmas mus išgelbės?

"Tėviškos Žiburiai" per tris n-rius, rugs. 5, 12 ir 19, idėjo ilgą Felikso Jucevičiaus aprašymą: "Dabartinė Lietuva iš arti". Tema patraukli ir artima širdiai, tad emiausi stropiai skaityti. Perskaitęs, antrą kartą emiau studijuoti, norėdamas suprasti, koks tokio aprašymo tikslas.

Autorius, kaip atrodo, pabuvo kelias dienas Vilniuje, kurio, kaip jis rašo, niekad anksčiau nebuvo matęs. Dar buvo nuvykęs ir į Kauną. Aprašymą pradeda Varšuvoje gautame žurnale rastu rumunų kompartijos sekretoriaus N. Ceausescu pasakymu: "...mūsų kraštas (Rumunija, J. K.) su pasiryžimu ir nuolatine kovojia už nepriklausomybę ir tautinio savarankiškumo, lygybės teisę ir nesikišimo į vidaus reikalus principus".

Tai gana gera įžanga dalykų aprašymui. Bet toliau "T2" skaitytojas nuvedamas į kitą pusę. Paimsiu iš aprašymo keletą ištraukų ir autorius daromų išvadų arba siūlomų nuotaikų. "Iš arti Vilnius, Kaunas, Lietuva dabar yra "tarybinė" tikrovė, kurią dominuoja skurdas, baimė ir neviltingas... Lietuvos sostinės viešbutis negalėjau susikalbėti lietuviškai. Nemokėdamas nei rusiškai, nei lenkiškai, pasijutau lingvistiniame akligatvyje... Rusų kalba dominuoja ne tik viešbutyje, bet ir gatvėje... girdisi daugiau lietuviškai kalbančių tik nuo penktos, kai iš įstaijų pasipila tarnautojai... Man sakė, kad rudenį ir žiemą esą geriau, nes iš atostogų grįžta studentai, tarnautojai ir šiaip piliečiai... Kai klajojo Vilniaus gatvėmis, tai mačiau gražiausias bažnyčias su išdaužtais langais, užkaltomis durimis, griuvančiomis sienomis..."

Kaune įgulos bažnyčia, kaip ir Vilniaus katedra, paversta meno galerija. Čia, tamsiame užkampy, autorius matė Zikaro Laivės Statulą, seniau stovėjusią Karo Muzėjus sodnely. Savo buvimo metu Lietuvoje F. Jucevičius, kaip rašo, save klausė: "Ar Lietuva išliks gyva, ar lietuvis atlaikys?" Tokius klausimus jis pateikęs ten ir kitoms. Paklaustas kunigas, vietot atsakymo tik pečiaus patraukęs. Paklaustas pagyvenęs žmogus apsiarsojęs. O vienas jaunulis, kaip autorius spėja, komjaunuojis, atsakė: "Tik trys miestai yra dar lietuviški: Kaunas, Šiauliai ir Panevėžys". F. Jucevičius tai susumuoja: iš tikrųjų Lietuvoje lietuvis nežino ar jis baltaiškas. Toliau jis įtaigoja: "Mes gyvename iliuzijomis, jei manome, kad Lietuva išliks lietuviška klausimas yra tik akademinis...", o į pabaigą sako: "Nesileiskime apgaudinėti statistikos, kurios laiks nuo laiko pasiekia mus iš Lietuvos... Kai Lietuvoje bus trys milijonai rusų ir trys milijonai lietuvių, kokią reikšmę beturės visos lietuviškos mokyklos, tiktantiniai tiražai knygų ir moksline pažanga? ... Net ir pati lietuvių šandien yra kolonistinė priemonė..." Klaidpėdos krašte, toliau rašo F. J., per pus lietuvių, per pus rusų. Rytrpšiai yra rusų kolonizuoti ir Latvijoje viešpatuoja rusai... Tai ar bereikia abejoti, jog raudonasis slibinas baigia užmaugti lietuvių? Kai kas jį guodė Lietuvoje — rašo F. J., — "jog čia padėtis esanti geresnė, negu Latvijoje ar Estijoje. Bet ar tai nėra raminišis mirčiai nuteistoj?"

Tokiomis mintimis nuteiktas skaitytojas. Jei tokios žinios būtų pateikiamos Maskvai kaip skundas, tai jos gal turėtų prasmės, bet Maskva jų neskaityto. Šios mintys yra skleidžiamos tarp savųjų. Jos sukrečia. Niekas negyčias, faktai tikri ir padėtis labai sunki. Betgi klausimas yra, koks tikslas šias mintis tokioje formoje pateikti? Juk ir teisybė, jei ją nušvieti tik iš vienos pusės, išsina iškreipta ir,

tam tikra prasme, tampa nebe teisybė.

Padėtis yra bloga, bet iš antros pusės, šiai blogybei atspirti yra dedamos milžiniškos pastangos, ir jos yra sėkmingos. Aprašymo autorius matė tik vieną pusę ir tik pagal ją lyg ir nori itaigoti, kad išsigelbėjimo nebėra. Tačiau daug reikšinių ir labai daug pavyzdžių rodo, kad lietuviškas kamienas yra labai kietas ir turi daug pajėgumų blogybėms atspirti. O ir aplinkybės nebūtinai veikia vien tik rusų naudai. Štai tik trumpam svystelėjus Čekoslovakijos įvykis sudavė rusų tautinei moralei be galo didelį smūgį. Jų pačių intelektualai to gėdinasi. O Dubčekas parodė, kad ir komunistas gali būti patriotas ir kovoti prieš rusą. Svarbus faktas, kad rusų kultūra žemesnė. Rusas lietuviui neimponuoja. Ką padaro, tik per prievartą. Betgi tai amžiasis nesitęs.

Vilniaus lietuviškumas tai senas lietuvių rūpestis. Kai 1917-19 metais gimnazijoje mokydavosi gyvenan Vilniuje, tai ne tik vidurinėmis, bet visą laiką būdavo retenybė gatvėje išgirsti kalbant lietuviškai. Žydų, lenkų, gudų kalbos vyravo. Ir Kau- ne 1918 m. gatvėje mažai tegirdėjai lietuviškai kalbant. Iki to, maždaug ištisus 129 metų, Lietuvoje buvo "ir tamsu ir juoda". Bet lietuvis ne tik atlaikė, bet ir paugo, sustiprėjo. Tiesa, jam reikėjo nusikratyti ne tik rusų, bet ir savo ištišius bajorų luomo, kuris, gyvendamas pertekliuje, pamiršo savo kilmę ir tapo svetimų dievų garbintojais. Jie buvo sudarę "lenkų problemą". Jie tautai mirė, bet pati tauta gyvuoja. Pagal 1959 m. surašymo duomenis, Vilniuje buvo 236.000 gyventojų. Iš jų 79.400 (33,6%) lietuvių, 69.400 (29,4%) rusų, 47.200 (20%) lenkų, 16.000 (6,7%) žydų ir kt. Kai dėl Vilniaus, tai tokie duomenys nėra gąsdinantys. Dabar skaičiai, žinoma, kiek padidėjo, bet proporcija greičiausiai daug nepasikeitė. Daugeja rusų, bet daugėja ir lietuvių. Atsilauktyti dabar lietuvis yra žymiai pajėgesnis, negu buvo cariniais laikais. Samprotauti, kad viskas žūna, nėra pagrindo. Žinoma, pastangos išsilaikyti reikalingos labai didelės. Yra daug duomenų, rodančių, kad jų nesigailima.

Čia, Amerikoje, kartą teko ap-

Čilės dienraštis apie baltiečius

Čilėje, Antofagasta mieste, nuo 1906 m. leidžiamas dienraštis "El Mercurio" liepos 19 d. vedamąjį "In memoria para los países balticos" ("Prisimenant Baltijos kraštus") paskyrė Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės penkiasdešimties metų atžymėti.

Pradžioje rašoma, kad neseniai tūkstančiai laisvųjų estų, iš Europos ir kitų kontinentų suvažiavę į V. Vokietijos Münstertį, paminėjo Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Šios valstybės, priklausiusios Rusijos imperijai, griuvus caro valdžiai, 1918 m. pasiskelbė nepriklausomom, ir tai pripažino nepuolimo sutartis pasirašę bolševikai. Pastebima, kad dabar tuose kraštuose gyvena 6 milijonai baltiečių ir daugiau kaip pusė jų yra katalikai. Šiandien tų kraštų nepriklausomybė — tik tolimes prisiminimas. Toliau straipsnyje plačiai išdėstyti mums žinomi 1939-40 m. įvykiai ir Suomijos-Sov. Sąjungos konfliktas, sukelęs nerimo baltiečiams. Pasinaudojus proga, kai viso pasaulio dėmesys buvo atkreiptas į kapituliuojančią Prancūziją, 1940 m. birželio vidury raudonoji armija užėmė Baltijos kra-

tus. Okupantai tuoj organizavę "laisvus liaudies seimo rinkimus", kurių atstovais buvo tik komunistai. Jie ir įvykdė "visų troškimą" — Lietuvą, Latviją ir Estiją, kaip "autonomines" respublikas, įjungti į Sov. Sąjungą. Taip nuo tada jas valdė komunistų partija. Jokios kitos politinės grupės — opozicijos nėra. Tuo laikotarpiu įvykdyti masiniai išvežimai ir žudymai. Jų neišvengė katalikai, liuteronai ar ortodoksai dvasininkai. Daug vyskupų ir kunigų mirė Sibiro tremtyje ar sovietų kalėjimuose.

Dabar jau nėra nė vienos kolonijos Afrikoje ir Azijoje, bet Lietuva, Latvija ir Estija neturi teisių į nepriklausomybę, kurią garantuoja ir protestuojanti prieš kolonizmą Sov. Sąjunga. Svarbiausia tai, kad Jungtinių Tautų nariu yra Sov. Sąjunga, kuri jau 28 m. Lietuvą, Latviją ir Estiją laiko savo kolonijom. Todėl Münstertyje suvažiavę laisvieji estai teisingai skelbė: "Baltijos kraštų nelaimė įrodė, kad Sov. Sąjunga nesilaiko jokių pažadų, sutarčių, nei paprasčiausių žmoniškumo dėsnių". Bet kas domisi 1968 m. visų pamirštais Baltijos kraštais ir jų išsilavinimu iš kolonizmo? V. B.

Wallace populiareja lietuvių tarpe

AL. GIMANTAS

Idomu pasekti JAV gyventojų priešrinkimines nuotaikas, juoba, kad daug dėmesio į amerikinius rinkimus kreipia ir liksios pasaulio dalies gyventojai. Mums, aišku, įdomesnės lietuviškosios nuotaikos.

Pralaimėtojų pusėje

Iki šiol mes vis mokėdavom įsiriktiuoti į pralaimėjusios pusės eiles. Jei vienuose ar kituose rinkimuose sunku buvo pramatyti kuri pusė laimės, tai pvz. Johnsonui rungtintis prieš Goldwaterį galima buvo pramatyti kas bus laimėtoju. Visdėlto bent jau oficialios Amerikos lietuvių nuotaikos nusiviro pralaimėtojų pusėn. Nėra reikalo kartoti, kad tuo nebuvo pasitaranta nei Amerikos lietuvių, nei pačios Lietuvos interesams. Per paskutinius ketverius metus, kai tik mūsiškiams reikėjo koks konkretesnis prašyti, ką nors kvesti, susilaukta šaltoko atgarsio. Praėjo ir pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, pasaulio lietuvių seimas, bet nebuvo susilaukta nė vieno augštesnio pareigūnio. Gera bent tai, kad žinoma kodėl. Net ir a.a. sen. Robert Kennedy, tik keletą dienų prieš savo mirtį, Kalifornijos lietuvių klause, kodėl lietuvių remia respublikininkus, ir kvietė pakeisti nusistatymą — balsuoti už demokratų.

Kas laimės?

Bet tai jau praeitis, kurios pakeisti jau nebeįmanoma. Tad pravartų žvilgtelėti į ateitį. Prieš šiuos JAV prezidento rinkimus sunku įspėti, kuris kandidatas pasieks Baltuosius Rūmus. Amerikines nuotaikas yra tiek įvairios, prieštaraujančios, besikeičiančios, kad sumaišio ir pranašas. Todėl šandien niekas negali kaltinti Amerikos lietuvių visuomenės už tai, kad ji nenori aiškiai užsiganuoti už vieną ar kitą kandidatą. Tiesa, radijo, televizija ir spaudos anketos aiškiai rodo žymia Nisko persvarą. Darbo unių vadų remiamas Humphrey šį kartą, atrodo, neturės tiek paramos iš

darbininkijos pusės, kiek normaliai galėtų tikėtis bet kuris demokratų kandidatas, nors J. A. V. darbininkija daugiausia balsuoja už demokratų, nes laiko juos artimesniais darbo žmonių interesams.

Trečioji partija

Trečiosios partijos kandidatas, pietietis George Wallace vis daugiau randa simpatijų lietuvių tarpe. Šių eilučių autorių jau nuo vasaros vidurio domėjosi tuo reikšiniu ir bandė patirti savųjų tautiečių nuotaikas. Jei dar prieš keletą mėnesių Wallace galėjo tikėtis mūsiškių tarpe gauti maždaug 10% balsų, tai spalio mėn. tas nušimtis galėjo kilti net iki 25%, o kairiųjų tautiečių nuomone, — net iki 30%. Ir tai savotiškai būdingas faktas, juoba, kad tas kandidatas nėra kvietęs lietuvių jį remti, neturime lietuvių komitetų.

Ką žada?

Berašant šias eilutes, CBS radijas žinių laidoje apie Wallace viešnagę Čikagoje paminėjo lietuvių tautinę grupę, kaip remiančią buvusio Alabamos gubernatoriaus kandidatūrą. Ką žada Wallace, kas taip patrauklu mūsų tautiečiams jo programoje? Pirmiausia, jis žada atšaukti "open housing" įstatymą, sulauktyti imigraciją į provincijų į miestus, sustabdyti išgalėjusius nusikaltimus, demoralizaciją, suvaržyti plintančią gėloną spaudą, filmus. Taip pat jis nežada jokio pasigalėjimo antivalstybiniais gaivalams, kaip komunistams, anarchistams ir kitoms kraštutiniams grupėms. Tai tik bendros sąvokos, kurias Wallace vienoje kalbose akcentuoja smarkiau, kitose lyg ir vėl kiek nuolat. Ka gi, daug žadant nesunku ir pačiam bent kiek susimaišyti savo pažaduose. Oponentai užtat ir teigia, kad jo išrinkimas težada policinės valstybės sistemą. Kiekvieno atveju, artėjanti lapkričio 5 diena bus reikšminga tiek JAV, tiek ir kitiems kraštams.

Užmiršus Mortos kasdienybę...

ATGAIVOS SAVAITGALIS

Š. m. spalio 4-6 dienomis įvyko K. L. K. Moterų Dr. Jos Priskelimo parapijos skrydis Toronte suorganizuotos lietuvių moterims uždaros rekolekcijos Queen of Apostles Port Credit, Ont., rekolekcijų namuose. Tai gražus, modernus pastatas: virš 60 kambarių, moderni koplyčia, erdvi salė konferencijoms, turtinga biblioteka ir t.t. Kiekvienai ten nuvykusi gauna atskirą, jaukiai pagald visus modernaus žmogaus reikalavimus apstatytą kambarį, atskirą prausyklą. Koridorių ir kambarių grindys visur išklotos kilimais. Tyla bei ramybė dvelkia iš kiekvieno kampeio. Miesto triukšmas tos vietos nepasiekia. Ideali, iš tikrųjų, vieta susikaupimui, dvasinei bei fizinei atgaivai.

Gaila, Toronto moterys ne daug dėmesio kreipia į dvasinės atgaivos reikalą. Iš abiejų Toronto parapijų šiais metais neatsirado nė 20 moterų, supratusių reikalą gilesnio pažvelgi-

REKOLEKCIJŲ NAMUOSE

mo ir savo vidaus pasauli. Keletas buvo atvykusių iš toliau. Joms tikrai reikėjo daugiau pastangų, bet jos geriau suprato reikalą. Sakysim, iš tokio mažo miestelio, kaip Paris, atvyko 3, o lietuvių ten išvis tik keturios šeimos.

Rekolekcijoms vadovavo kun. J. Budzeika, MIC, iš Čikagos. Jis pasirinko naują rekolekcijoms vesti būdą: vieton įprastų konferencijų davė mąstymams temas. Be to, kiekviena galėjo savo asmeniškas problemas atskirai aptarti su rekolekcijų vedėju ar su vietiniais kunigais tam reikalui skirtose patalpose. Nuo penktadienio pavakarės iki sekmadienio popietės buvo galima pagyventi užmiršus kasdieninę Mortos rolę ir bent kartą metuose be jokio trūkdomo pamąstyti ir pagyventi kitokiomis nuotaikomis, negu tos, kurias mums bruka televizija ar įprastiniai savaitgalių baliukai.

Kanados Lietuvių Fonde 300 narių

Nauji nariai ir įnašai:
298. Barzevičius, Juozas \$100
299. Žolypis, Bronius \$100
300. Petrulis, Aras-Tadas \$100
Visi iš Toronto. J. Barzevičius ir B. Žolypis yra aktyvūs tautinių organizacijų nariai, o Aras-Tadas, 4 mėn. amžiaus, yra jauniausias Fondo narys. Jį į narius išrašė krikščionių tėvukas Mikas Petrulis, kuris pats, jo dukterė dr. Birutė ir žentas inž. C. Jonys yra Fondo nariai.

Pasiekus 300 narių skaičių, jau be-

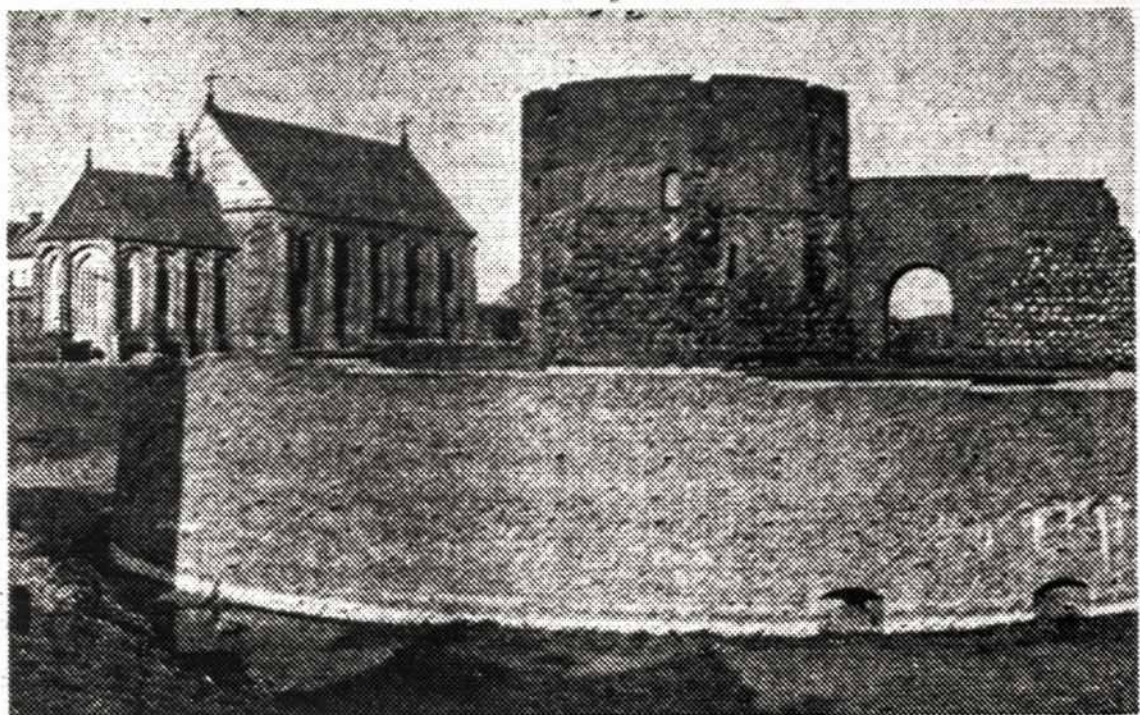
veik pusė kelio nueita. Nedaug lietuvių organizacijų turime Kanadoje su tokiu narių skaičium. Visdėlto iki \$100.000 reikia dar mažesnių kita tiek narių. Tikimės, kad kiekvienas susipratęs lietuvis, lietuviška šeima ir organizacija sekančių penkerių metų laikotarpyje įsijungs į Lietuvių Fondo narius. Fondui įnašas prašome siųsti: Lithuanian Canadian Foundation, 325 Seaton St., Toronto 2, Ont., arba įmokėti lietuvių bankeliuose, kur tokie yra.

P. LELIS, reik. ved.

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija, pateikusi savo pagėdavimus sovietų pavergtųjų kraštų klausimu demokratų partijos suvažiavimo politinės programos komitetui. Iš kairės: pirm. E. Bartkus, I vicepirm. dr. P. Grigaitis, buvęs pirm. A. Rudis. Nuotr. Chicago Daily Tribune

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Atstatytoji Kauno pilis ir buvusi kunigų seminarijos bažnyčia, kuria seminaristai nebegali naudotis — juos išvarė okupacinė komunistų valdžia

GEDIMINO KALNAS

A. Urbonas "Literatūros ir Meno" 36 nr. paskelbė rašinį apie Gedimino kalną. Pasirodo, liūčių išgraužęs yra taip apgadinusius slautus, kad senasis kalnas pamažu slenka žemyn. Gedimino kalnui ir piliai sutvirtinti šiuo metu daromi gręžiniai, nes norima nustatyti kalno geologinę struktūrą ir atitinkamai paruošti planus. Labiausiai apseista yra kalno pusė prie Vilnelės. Buvusio arsenalo liekanoms užkrovusiuoti bus panaudotas architektas S. Lasavicko projektas, o žemutinės kalno dalies ir augšutinės pilies sutvarkymas esąs numatytas architekto S. Mikulionio projekte, kurį jis paruošė su istorike M. Baniukoniene. Kalno ateičiai A. Urbonas piešia šviesiomis spalvomis: "Kopdami į kalną elektros apšvietu, jį tarsi veltui dailinotės stulpų, šviestuvų. Pasirodo, lempas imontuotos ir atraminės slauto sienos, iš kurios ir sklinda šviesa. Taip, netoliuje ateičiai įgyvendinus elektriko Viktoro Šimačio projektą, atrodys pagrindinis kelias į kalną. Papildoma apšvietas bokštas naktį bus aiškiai matyti virš senosios ir naujosios Vilniaus. Vidurkelyje į kalną trys šaltiniai, ir kiekvienas čia galės atsigerti gaivinančio vandens... Prie pagrindinio tako veiks suvenyrų kioskas. Atrodo, bus įrengtas ir liftas. Tada ir senesnio amžiaus žmonės mieliau lankys kalną. Uždraudus vaikščioti neleistinose vietose, atsigaus, dar vėliau subijos kalno medžiai." Šiuos planus, restauracinių dirbtuvių direktoriaus R. Kaminsko teigimu, numatoma įgyvendinti per sekančius penkerius metus.

KOMPARTIJOS SUKAKTIS

Š.m. spalio 3 d. Vilniaus filharmonijos salėje įvyko posėdis Maskvai tarnavusių ir dabar tebtarnaujančių Lietuvių komunistų partijos penkiasdešimties metų atžymėti. Ne nuostabu, kad šios sukakties minėjime sceną puošė Lenino biustas, raundonos vėliavos ir vergiškas šūkis: "Su marksizmo-leninizmo vėliava, komunistų partijos vadovaujami, pirmyn ir komunizmo pergale!" Programa buvo pradėta "Varpo" vėryų choro atlikta E. Balsio "Daina apie Leniną" ir aktorius V. Kybartas parodė deklamuoti V. Montvilos eilėraščių "LKP(b)". Į prezidentūrai rezervuotą sceną sėdėjo visi kompartijos didžiūnai, o kad Maskva nesuplyktų, "ministrų" tarybos pirm. J. Manišius pasiūlė pasodinti ir visą Kremliaus politbiurą, kuris, žinoma, į šias iškilmes nesitiekė atvykti. Pagrindinį pranešimą padarė vietinės kompartijos I sekr. A. Snieckus, po jo kalbėjo "revoliucijos" veteranas J. Stimbrys, socialistinio darbo "didvyriai" — Kauno radijo gamyklos brigadininkas G. Pušinskaitė, Vilkiškio rajono kolchozo pirm. P. Žemaitis, Pabaltijo karinės apygardos štabo viršininkas gen. Itn. M. Ivanovas, Mokslo Akademijos vadovas prof. J. Matulis, Vilniaus "Elfos" radiotechnikos įmonės susivienijimo inž. V. Kondratjevas, komjaunimo I sekr. V. Morkūnas.

nas. Laiką maskvines kompartijos centriniams komitetui perskaitė "Komunisto" vyr. red. V. Niunka, neužmiršdamas pažadėti paramos Kremliaus politinei linijai, "ginant socializmo iškovojimus Čekoslovakijoje, telkiant socializmo ir tarptautinio komunizmo judėjimo jėgas". Kad pasaulis ir netgi laisvųjų kraštų didžiosios kompartijos į šiuos įvykius žiūrėtų kitokiais akimis, kompartijos ideologui V. Niunkai buvo nesvarbu. Programą atliko dramos akt. A. Rozenas, rusų teatro akt. M. Mironaitė, Vilniaus operos solistai V. Daunoras ir G. Apanavičiūtė, "Varpo" vėryų choras. Didžiąją jos dalį sudarė kompartija garbinantys sovietų kompozitorių kūriniai.

RAUDONASIS MUZEJUS

Kompartijos penkiasdešimtmečio proga ant medinio namo sienos Vilniuje, P. Cvirkos skersgatvyje, buvo pakabinta granitinė lenta su iškalta įrašo: "Šiuose namuose 1918 metų spalio 1 dieną įvyko Lietuvos Komunistų partijos pirmojo suvažiavimo pirmasis posėdis". Septyniuose šio pastato I ir II aukštu kambariuose šiuo metu įrengtas komunistų muziejus, kuriam K. Bagdonas sukūrė V. Lenino ir V. Kapsuko susitikimo skulptūrinę kompoziciją. Šiaip jau beveik visas muziejus yra skiriamas V. Mickevičiui-Kapskui bei kitiems senosios kartos komunistams. Pagrindinį žodį čia tarė "prezidentas" M. Sumauskas, talkinamas kompartijos istorijos instituto direktoriaus R. Sarmaitis, Eidukevičiaus odos-avalynės įmonių susivienijimo darbininko S. Komisarovo ir Vilniaus miesto komiteto I sekr. K. Mackevičiaus. Revoliucinės melodijos grojo Vilniaus pučiamųjų orkestras "Trinitas".

SIDABRO MEDALIS

Tartu parodomajame ūkyje, Estijoje, buvo surengtos mechanizatorių artojų varžybos, kuriose dalyvavo 34 artojai iš Sovietų Sąjungos, Pabaltijo ir Vengrijos. Vikišriųjų traktorių grupėje I vietą laimėjo rusas Vladimiras Plankovas su 72,5 taško, II — geriausias lietuvis artojas, Dotnuvos eksperimentinio ūkio traktoriūkio Jonas Kazokevičius su 69 t. ir III — estas Leo Tepan, surinkęs 68 taškus. Ratinųjų traktorių grupėje lietuviams artojams atstovavęs Jonaivos rajono Kalnėnų sovchozo traktorininkas Petras Špakovas užėmė tik XII vietą.

NAUJA KATEDRA

Kauno medicinos institute šiais mokslo metais įsteigta docento J. Kuzmos vadovaujama pedagogikos ir estetinio lavinimo katedra. Pedagoginiai kursai bei kitomis priemonėmis ji stengsis paruošti pedagoginiam darbui aspirantus, asistentus ir vyresniųjų kursų studentus. Kartų bus stengiamasi sujungti į vieną centrą estetinį studentų auklėjimą, kad ateityje, baigę studijas, jie galėtų tapti visuomeniniais meno savi-veikos vadovais.

V. Kst.

Kanados tautinių grupių laikraštinių ekskursijos dalyvių būrelis su federacinės vyriausybės atstovu (viduryje) Otavoje. Jo kairėje — Laima Švėgždaitė, atstovavusi "T. Žiburiams"

SOUTHERN SANDS APARTMENTS Hollywood, Florida.

BUTAI SU NAUJAIŠ BALDAIS, MODERNIAUSIAIS VESINIMO IR SILDYMO ĮRENGIMAIS.
DAR NEVELU UŽSISAKYTI ŽIEMOS SEZONUI.
KAINA NUO \$200 IKI \$800 Į MENESĮ.
LIETUVIAMS — PUSĖ KAINOS!
SOUTHERN SANDS APARTMENTS
1837—43 FILMORE ST., HOLLYWOOD, FLORIDA
ZIGMAS SAURASAS, SAVININKAS IR REIKALŲ VEDĖJAS

i baltiečių vakarą

K V I E
Č I A M
V I S U S

Š. m. spalio 19, šeštadienį,
SHERATON — CONNAUGHT viešbutyje
(112 King St. E., Hamilton, Ont.) CRYSTAL BALL ROOM
baltiečiai rengia bendravimo vakarą.

7 val. vak. visų trijų tautybių koncertas

Po to bendri linksmi šokiai.

Įėjimas \$2.50 suaugusiems, \$1.00 studentams

Baltiečių Federacija

HAMILTON

SUKAKTUVINIS PARENGIMAS.

Šį šeštadienį, spalio 19 d., 7 v.v., Jaunimo Centre K.L.K. Moterų Draugijos Hamiltono skyrius, minėdamas savo 20-ties metų veiklos sukaktį, rengia didelį parengimą su oficialia ir menine dalimi. Šokiams gros Bačekio orkestras, veiks bufetas, laimės staliukai, loterija ir t.t. Įėjimas \$3, už kuriuos bus gausiami sumuštiniai, pyragai ir kava. Pyragus, kurie buvo pažadėti iškepti, prašoma atnešti į Jaunimo Centrą. Salė bus atidaryta nuo 1 v.p.p. Nuosirdžiai kviečiami visi Hamiltono ir artimesnių bei tolimesnių apylinkių lietuviai gausiai atsilankyti į šį parengimą. Sekmdienį, spalio 20 d., 11 v.v., iškilmingos Mišios ir bendra Komuni-ka. Narems ir prijuočiančioms rezervuoti suolai. A. M.

BALTIEČIŲ VAKARAS — šeštadienį, spalio 19 d., 7 v.v. Sheraton-Connought viešbutyje, Crystal Ball Room salėje. Kiekviena tautybė išpildys po 20 min. programą, o po to — bendri lietuvių, latvių ir estų linksmi šokiai. Lietuvių programos dalį atliks garsūs mūsų "Gyvataras". Žiūr. šio puslapio skelbime. Baltiečių Federacija

ATEITININKAI spaudos baltius proga, kuris įvyks lapkričio 9 d. Jaunimo Centre, organizuoja didžiulį bazarą-loteriją. Pelnas skiriamas jaunimo spaudei ir veiklai paremti. Jau eilę metų ateitininkai dalį gautojo spaudos baltius pelno skiria vaikų laikraštėliui "Eglutė" ir jaunimo žurnalams "Ateiti" ir "Skautų Aidui" paremti. Todėl šio bazaro organizatoriai kviečia visus prisidėti, paaukoti fantą ar vieną kitą dolerį,

Sudbury, Ont.

ANTANAS GATAUTIS, pardavęs senosius namus, nusipirko naujus erdvesnius ir neseniai atšventė savo amžiaus 50 metų sukaktį, kurią jam suruošė jo draugai M. A. Pranckūnas ir Antanas. Antanas aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje. Linkime jam sulaukti dar kitų 50 metų.

Sudburyškis

KANADOS LIETUVIŲ FONDO NARIAI

(Tęsinys)		
201. V. M. (Toronto)	\$100	
202. Liaukavičius, Povilas	100	
203. Juzeliūnas, Augustas	100	
204. Montreilio šaulių kp.	100	
205. Tanner, Jūratė	100	
206. Raškevičius, Antanas	100	
207. Juška, Vladas	100	
208. Milčius, Algirdas	100	
209. Petras, Petras	300	
210. Poderys, Kęstutis	100	
211. Rimkus, Kazys	100	
212. Kazlauskas, S. ir A. dr.	100	
213. Kaunaitis, J. ir D.	100	
214. Bersėnaitė, Sigita	100	
215. Bersėnaitė, Elena	100	
216. Sabas, Antanas kun.	100	
217. Poderys, Kazys	100	
218. Milašius Jono atm.	100	
219. A. Z. (Sudbury)	100	
220. Jaunius, Petras	100	
221. Kronas, Balys	100	
222. Anderson, T. ir J.	100	
223. Yukna, Jonas	100	
224. Salkus, Antanas dr.	100	
225. Valevičius, J. J.	100	
226. Nežinoso kario vardu	100	
227. Klimas, Juozas	100	
228. Kural, Č. ir J. dr.	100	
229. Naikauskienė, D. dr.	100	
230. Misičiūnas, Petras	100	
231. Adomaitis, Jonas	100	
232. Žiurinskas, Jonas	100	
233. Mikšys, Jonas ir Antanina	250	
234. Silinskas, Alfonsas	100	
235. Plk. K. Mikalauko atm.	100	
236. Toronto šaulių kuopa	100	
237. Pulkys, Algirdas	100	
238. Balaišis, Balys	100	
239. Bražūnas, Bronius	100	
240. Saulėnas, Bronius	100	
241. Strazdas, Jurgis	100	
242. Gustainis, Jonas	100	
243. Mingėla, Antanas	250	
244. Kvedaras, V. D. dr.	100	
245. Skrebiūnas, Alfonsas	100	
246. Jackus, Stasys	100	
247. Balsienės Vandos atm.	100	
248. Cicėno Petro atm.	100	
249. Kuzma, Vincas	100	
250. Londono liet. parapija	100	
251. Juodis, Marcijonas	250	
252. Hamiltono medž. klubas	100	
253. Jurevičius, Vacys	100	
254. Poškaitis, Valentinas	100	
255. Milušis, Julius	100	
256. Delkus, Osvaldas	100	
257. Prišas, Juozas	100	
258. Skirgaila, Vladas	100	
259. Girdauskas, Zigmas	100	
260. Morkūnas, Juozas	100	
261. Pacevičienė, Sofija	100	
262. Kšiavičius, Jonas inž.	100	
263. Graibaus Jono atm.	100	
264. Mockus, Juozas	100	
265. Zilyis, Juozas	100	
266. Plk. P. Traškevičiaus atm.	200	
267. Plk. J. Sarausko atm.	100	
268. Kalasauskas, Eug.	100	
269. Petruitytė Jonienė, B. dr.	100	
270. Jony, Česlovas inž.	100	
271. MacDonald, John P.	100	
272. K.L.K. Moterų dr. Delhi sk.	100	
273. Kriaučiūnas, Vladas	100	
274. Strakauskas, Antanas	100	
275. Zukauskas, Klemas	100	
276. Vysk. K. Paltaroko atm.	100	
277. Karosas, Jurgis	100	
278. Dalius, Stasys	100	
279. Sudburio medž. klubas	100	
280. Banellis, Algim. archit.	100	
281. J. G. S. Investment Co.	100	
282. Vaitkūnas, Petras	100	
283. J. Rimkevičienės atm.	100	
284. Dargis, Viktoras	100	
285. Jankauskas, Julius	100	
286. Mažeikos Juozo atm.	100	
287. Jurenas, Julius	100	
288. Plk. J. Giedraičio atm.	100	
289. Sulma, V. dr.	100	
290. Lapas, Harris	100	
291. Valius, Telesforas	100	
292. Griggs, V. Mrs.	100	
293. Leščinskis, Matas	100	
294. Montreilio ats. kariai	100	
295. Venskėvičius, Petras	100	
296. Sarapnickas, Juozas	100	
297. Kinderis, Edvardas	100	
298. Barzevičius, Juozas	100	
299. Žolpys, Bronius	100	
300. Petrulis, Aras-Tadas	100	

Geriausieji taupyti ir skolinis tik Hamiltono lietuvių
Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Firm., antr., treč. ir
ketvirtad. 9.30 — 5 v.p.p.
Penkt. 9.30 — 5 v.p.p.
Šeštadieniais 9.30 — 1 v.p.p.

Augšti nuostimiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės
ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų
parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR
NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.
[KAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIO LAIKU.
MI 63400 ANCASTER, ONT.]

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

KRIKŠCIONIŲ DEMOKRATŲ SAJUNGOS tarybos posėdis — š. m. spalio 19 d. Klevelande. Tarybą sudaro 22 asmenys: centro komiteto nariai, sąjungos skyrių pirmininkai, įvairių sąjungos organų vadovai.

POPIEŽIUI PAULIUI VI penkerių metų vainikavimo sukakties proga L. Kr. Demokratų Sąjunga pasiuntė platoką laišką, kuriame išreiškė pasveikimą ir išdėstė pavergtosios Lietuvos būklę. Iš Vatikano gautas palankus atsakymas.

KUN. PR. GEISČIONAS, naujasis BALFo reikalų vedėjas, paskelbė atvirą laišką BALFo darbuotojams, primindamas, kad 1969 m. BALFas minės 25 metų veiklos sukaktį. Ta proga jis kviečia suaktyvinti labdaro darbą. "Zvelgiu į ateitį su viltimi. Ta viltis yra jumoje. Nei reikalauju vedėjas, nei valdyba, nei direktoriai ar seimas nieko negalėtų padaryti, jei jūs, gerieji sesės ir broliai, neparemtumėte šio darbo, jei jūs neparemtumėte savo gerų norų žodžių, darbu ir auka. Tai jūs darėte jau per eilę metų, to laukiame iš jūsų ir šiame. Ypatingai ruošiantis BALFo šalpos darbo jubilėjiniam seimui kviečiame visus su nauju ryžtu, iniciatyva ir stambesne auka prisidėti prie šio darbo."

PASKUTINĖ ŠIOS VASAROS GE-
GUŽINĖ rugsėjo 1 d. apyl. valdyba surengė tautiečių P. Gaspero ūkyje Sv. Juozapo saloje. Dalyvavo gražus būrys tautiečių.

P. DABULSKIAMS rugsėjo 18 d. gandrą atnešė dukrelę. Tai gausiausia šeima mūsų kolonijoje: vienas sūnus ir septynios dukros. Sveikiname!

ETNINIO MENO SAJUNGA, kurios nariu yra ir Lietuvių Bendruomenė, spalio 4 d. kareivių salėje surengė metinį džiaus nuėmimo balių. Augstųjų svečių tarpe buvo "Miss Canada" Nancy Wilson, parlamento narys C. T. Murphy, Ontario provincijos min. A. Wishart, miesto burmistras ir kiti. Programoje su tautiniais šokiais pasirodė įvairios etninės grupės. Mūsų jaunimas, vadovaujamas A. Kantautienės, pašoko "Kalvelę". Be to, lietuviai, kaip ir pernai, turėjo gražiai įrengtą savo skyrių — sodybą ir tautinių raštų rinkinį.

LAIMINGI MEDŽIOTOJAI — J. Duoba ir J. Sendžikas nušovė po vieną briedį (moose).

SALIA GAUSIŲ TURISTŲ, šiemet miesto gatvėmis pradėjo vaikštinėti ir nepageidaujami svečiai — meškos. Apylinkės miškuose jų daug, prisivo, tad ateina į miestą maisto įieškoti. Iki šiol įvairiose miesto dalyse policija nušovė septynias meškas. A. V.

LONDON, ONT.

MIRE KUN. J. DANIELIS spalio 7 d., sulaukęs 83 m. amžiaus. Palaidotas spalio 10 d. iš vietinės katedros.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS įvyks parapijos salėje spalio 20, sekmdienį, po 11 val. pamaldų. Klebonas kviečia visus gausiai dalyvauti.

PALAIDOTAS VLADAS PETRAUSKAS. Šį kartą didelis londoniškų būrys palydėjo amžinybėn ne paprastai taikaus ir malonaus būdo lietuvių Vl. Petrauską, baigiantį 64-uosius amžiaus metus. Jis buvo gimęs Grinkiškio par., Kėdainių apskr. Pradinį mokslą baigęs Pašūsių vj. 1925 m. pašauktas į kariuomenę — auto rinktinę ir paskirtas gener. štabo šoferiu. Baigęs mokomąją, pakeltas į viršolų lapšnį. Jis įsteigė Raseiniuose susisiekimo punktą, išaugusį į autobusų stotį su 40 tarnautojų. Kanadon atvyko 1949 m.

Ir įsikūrė Londone. Čia jis dirbo Ex-Cell-O ligi sunegalavimo 1965 m. Dviejm savo sūnum — Vytautui ir Edmundui padėjo baigti augstąjį mokslą. Buvo įsitikinęs lietuvis ir giliai religingas žmogus. Pavyzdinčiai organizuotos laidotuvės su daug šv. Mišių ir gėlių, dalyvaujant kun. B. Pacevičiui ir kun. dr. J. Gutauskui, išreiškė jam paskutinę pagarbą. Pamaldų metu giedoję solistai Paulioniai. Kapinėse artimųjų vardu atsiveikino sūnus Edmundas. Vėlonis Londonui liks kaip šviesus niekam neįsipykusio, labai malonaus žmogaus prisiminimas.

LIGONIAI. Sv. Juozapo ligoninėje gydyosi Pr. Kisieliene ir V. Bendraitienė. Daniliūni, jn. padaryta trečioji rankos operacija. Sėkmingai sveiksta. Namuose sveiksta: I. Dragūnėvičienė, M. Chainauskas, p. Sakienė ir p. Daniliūnienė. Linkime jiems visiškai pasveikti. D. E.

taipgi supažindins amerikiečius su Lietuvos partizanų kovomis, išveičių veikla ir komunizmo grėsme Amerikai, primins N. Chruščiovo garsų šūkį: "Mes jus palaidosim!"

DR. PIJAUS GRIGAIČIO, "Naujienu" vyr. redaktoriaus 85 metų amžiaus sukaktis bus atžymėta spalio 20 d. 4.30 v. p.p. Šarkos restorane, 6301 Wst 63rd St., Čikagoje, surengtoje pagerbtuvių vakarienėje. Kviečiami dalyvauti visi Čikagos lietuviai. Bilietai po \$10 asmeniui gausnami "Naujiene".

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS Detroito skyrius susirinkime centro valdybos pirm. Vyt. Alantais pranešė, jog laikinai teko atidėti metraščio išleidimą, nes į sąjungos išsuntintą atsišaukimą atsiliepė tik 20% narių. Nutarta pastienkinti kuklesnį LZS-gos informacinį biuletenį, kurio pirmasis numeris pasirodys šių metų pabaigoje. Didžioji narių dauguma, matyt, nusprendė, kad žurnalistas geriausias metraštis yra spaudos puslapis.

LIETUVIŲ FONDAS ruošiasi išleisti ženkliukus — raudoną žibintą su LF raidėmis. Juos galės įsigyti visi nariai, o specialiai išleisti liudijimus gaus asmenys, kurie į LF įstos iki šių Lietuvos Laisvės Kovos metų pabaigos.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SAJUNGOS suvažiavimą lapkričio 28-30 d.d. Čikagos Sheraton viešbutyje rengia Čikagos skyriaus valdyba. LSS centro valdyba ragina visus studentus suvažiavime gausiai dalyvauti.

Argentina

RUBEN OSCAR GALICKAS, 16 metų amžiaus IV klasės moksleivis anglų St. George gimnazijoje, Buenos Aires, laimėjo atviras jaunųjų šachmatininkų pirmenybes, kuriose dalyvavo 50 šachmatininkų iš penkių gimnazijų. Baiginiuose susitikimuose St. George gimnazijos salėje jis įveikė 15 stipriausių varžovų. Lietuvio pergale dvejų skilčių antrąsias paskelbė rugsėjo 20 d. anglų dienraštis "Buenos Aires Herald".

Britanija

PLK. T. VIDUGIRIS, kūrėjas-savanas ir Vyčio Kryžiaus kavalierius, rugsėjo 20 d. atšventė 75 metų amžiaus sukaktį.

KUN. J. KUZMICKIS išvyko į Romą vesti rekolekčių Sv. Kazimiero kolegijos studentams. Ta pačia proga jis planuoja aplankyti žymesnes istorines vietas.

Australija

AMERIKOJE VIEŠĖJUSIO Australijos LB krašto valdybos pirm. Simo Narušio spaudai pateiktas duomenimis, Sidnėje yra įsikūrę 3.000 lietuvių, Melburne — 3.000, Adelaidėje — 2.000, Perth — 500. Bendruomenės centras su krašto valdyba ir kultūros taryba yra Sidnėje. Populiariausias jaunimo organizacijos — skautai ir ateitininkai. Lietuviškasis jaunimas "veržiasi į mokslus — vien tik Sidnėje priskaitoma apie 100 studentų. Baigę studijas lietuviai nevengia akademinio darbo universitetuose. Sidnėje profesorius J. K. Melburne — 3, Adelaidėje — 2, Perth — 1.

KUN. PR. VASERUI, savaitrašio "Tėviškes Aidai" vyr. redaktoriui, padaryta sėkminga apendicito operacija.

KERAMIKE V. MACKIENE, iš Kolumbijos atvykusi į Sidnį, planuoja surengti keramikos darbų parodą.

ZENITH

THE QUALITY GOES IN
BEFORE THE NAME GOES ON

NO PRODUCTION
SHORTCUT
NO PRINTED CIRCUIT

Prieš perkdami spalvotą televiziją
gerai pagalvokite ir prie
ZENITH sustokite!

Augštos kokybės dalys
100% rankų darbas

Vaizdas geresnis ir aparatas patvaresnis.

ZENITH aparatus jūs galite gauti pas
KNIGHT RADIO and TELEVISION
SALES AND SERVICE
168 LOCKE ST. S., HAMILTON.
Darbo valandos 9-6.
Ketv. ir penkt. 9-9 v.v.

TEL. 522-5028
KREIPTIS PAS SAVININKĄ ALGĮ (AL) PILYPAITI

Linksmas klumpių šokis, smagiai nuteikiąs žiūrovus. Čia jį atlieka Klevelando "Gandinėlė", kurią turės progos pamatyti Kanados Lietuvių Dienos dalyviai š. m. spalio 26, šeštadienį, Toronte

BALTIEČIŲ DIENA MONTREALYJE

Visų bendrom pastangom į viešumą

Rugsėjo 7 d. rytas. St. Helen saloje, kur įvyko pasaulinė paroda, pučia lengvas vėjas. Ši rytą anksti prasideda judėjimas "Place of Nations" didžiulėje aikštėje — tai Baltiečių Dienos dalyviai ir vadovai.

Pakyla apie 11 val. pirmosios didžiulės trijų tautų vėliavos ant augstų pasaulinės parodos stiebų. Jas seka dar net penkiolika žydriaspalvių. Gal pirmą sykį po svetimu dangumi suplevėsavo tokia daugybė mūsų tautinių vėliavų.

Mūsų jaunųjų menininkų — dainininkų, muzikų, šokėjų ir sportininkų jaunos širdys, atrodo, plaka stipriau ši rytą. Ju akys ir veiduose gali matyti šiek tiek nerimo, bet taip pat išdidumo ir džiaugsmo. Didžiulė aikštė pamažu prisipildo. Galėtų būti tarp 5000-6000 žiūrovų. Šiuo momentu per garsia kalbius galingai suskamba "Tėvynės varpai", kurių žodžiai gal neveniam giliai įstringa į širdį: "Tas laisvės nevertas, kas negina josi!" Išties valandą dar prieš programą publika klausėsi per garsiakalbius baltiečių muzikos.

Garbės svečių eilėse, be Pabaltijo valstybių konsulų ir kitų augstų svečių, matosi JAV, Vakarų Vokietijos, Meksikos konsulai. Matyti nemažai politikų, profesorių, menininkų ir miesto atstovų. Montrealis ypatingai jaučiasi pagerbtas ir taria aciū Lietuvai gen. konsului J. Zmuidzinui už Baltiečių Die-

nos aplankymą.

Įnešamos Kanados, Estijos, Latvijos, Lietuvos tautinės vėliavos, grojant visų trijų tautų himnus. Tai gal pats jautriausias ir gražiausias šios šventės momentas. Žmonių akys spindi ašaros, o širdys plaka džiaugsmu, bet ir... skausmu. Džiaugsmu, nes šis momentas nukelia į laisvės dienas, bet ir skausmu, nes primena ir pavergtos tėvynės kančios kelią, kur trispalvės iškėlimas yra nusikaltimas.

Žodį taria miesto burmistro atstovas, labai šiltai pasveikindamas Pabaltijo tautas. Jam trumpai atsako Baltiečių Dienos pirmininkas angliškai, o Montrealio Lietuvių Bendruomenės pirm. — prancūziškai, pabrėždamas, kad mūsų jaunieji menininkai dedikuoja šią šventę pavergtai tėvynei. Kitataučiams jis priminė, kad Pabaltijo valstybės prarado laisvę prieš 25 metus, kaip Čekoslovakija prieš keletą savaičių. Po to — garbės svečių pristatymas ir pasveikinimas.

Be jokios pertraukos seka meninė dalis, kurią mūsų trijų tautų režisoriai pavyko sujungti į gražią, spalvingą pykę. Puiki akustika ir garsiakalbių sistema net pačius tyliausius muzikos tonus leido girdėti kraštiniuose aikštės kampuose. Nenutrūkstamai per dvi valandas grožėjomės mūsų tautų gražiomis dainomis, tautiniais šokiais, liaudies instrumentų muzika ir gimnastikos menu.

"GRANDINĖLĖ" NETOKIA KAIP KITOS

Tautinių šokių grupė "Grandinė" Klevelande, kuri ruošiasi atlikti programą Kanados Lietuvių Dienoje š. m. spalio 26 d., yra skirtinga nuo kitų tradicinių grupių. Jos vadovas L. Sagys šokio interpretacijoje ieško ne tiek įvairumo, naujumo, kiek natūralaus ir pilnesnio šokio nuotaikos išreiškimo. Šokam, kad smagu, tad to šokio džiaugsmo jis nenori nutraukti, todėl pavienius tradicinius tautinius šokius jis sujungia į vieną ištiesą koncertinę programą. Ta programa nėra nei perdėta, nei dirbtinė, nei išėsta. Skonis ir nuosirdumas yra programos pagrindas, apšviesti įterpiant humo-

ro ir jaunatviško išdaigingumo. Choreografas savo individualiu išradimu sugeba sujungti atskirus tautinius šokius į darnų raizginį, kuriame daugiaspalviai šokėjai, jų poros ir jų grupės susilieja į vieną ištiesinį spektaklį. Tačiau L. Sagio šokis pasilieka ir lietuviškai tradicinius, ir stilingas, ir modernus, nes jame pilnai pasireiškia, save suranda ir atpažįsta šių dienų lietuviškasis jaunimas. Yra daug šokėjų grupių, tačiau "Grandinė" išsiskiria savitumu, pilnumu ir programos išradimu, tono ryškumu ir spalvingumu bei scenine kultūra. Bt.

British-American Oil gaminiai

B-A gaminiai, prieš pasiekdami British-American alyvos ir gazolino stotis, yra intensyviai ištiriami. Vartotojai gali pasitikėti gaminiais, kurie yra perėję per B-A tyrinėjimų laboratoriją, esančią 20 mylių į vakarus nuo Toronto, Sheridan Parke. Tai milijoninis tyrimų centras su 150 asmenų. Mokslininkai, technologai ir technikai dirba šioje modernioje įstaigoje mokslinėmis priemonėmis, kad galėtų pagaminti kiek galint geresnius ir vertingesnius gazolino gaminius.

Nauji gaminiai yra atidžiai

patikrinami. Bandymo motorai dažniausiai be sustojimo eina ištisas dienas ar savaites, kad tyrinėtojai matytų kaip alyva veikia motoruose, transmisijose ir t.t. Augštos kokybės B-A gaminiai, kaip gazolinas 98 ir 88, yra rezultatas tokių tyrimų. Pvz. "B-A super-duty Durafilm" alyva pagaminta atlikus dvejų metų tyrinėjimus. Žibalo tyrinėjimai tęsiasi toliau, kad būtų galima pagaminti chemikalą, kuris galėtų būti panaudotas tekstilės, kosmetikos, statybos medžiagoje. Sklb.

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKES KENTĖTI! KURIE IS TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITES GERIAU UŽ KELIŲ MINUCIŲ — paėmę DIANA LASŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, slogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvėpuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik \$2.00 už butelį.

GAUNAMI VAISTINĖSE

ROXODIUM skystis įtrinti nuo artrito, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išsijio, bursito, petuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo pirštų sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, sprandą, nuo susiželdimų, įdreskimų, išsiskimimų, išsiplėtusių kojų venų, galvos nutekėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes. Roxodium nedgina ir neerzina odos. Saugokite akis nuo šio vaisto. \$2.00 butelį.

GAUNAMI VAISTINĖSE AR

Luscoe Products Limited
359 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

"UNITED APPEAL" APTARNAUJA VISĄ TORONTĄ

1968 m. Toronto "United Appeal" pasiryžęs surinkti \$11,300,000, t.y. \$400,000 daugiau, negu buvo surinkta praeitais metais. Per šį vakarų surinkti pinigai bus sunaudojami 1969 m. metropoliniame Toronte per 78 skirtingas labdaros organizacijas.

"United Appeal" teikia pagalbą poilsio, rehabilitacijos įstaigoms. Reikia pabrėžti, kad labdaros įstaigos neduoda finansinės paramos, nes pastaroji yra vietos savivaldybių bei provincijos valdžios galioje. Labdaros įstaigos teikia visus kitus patarnavimus, kaip pvz. nemo-kamas kraujo transfuzijas, priežiūrą namuose sergantiems, patarimus šeimoms, globą seneliams.

Visų tikybų žmonėms

Įvairių tikybų asmenys yra aptarnaujami 78-ny labdaros įstaigų Toronte. Daug jų yra įsteigusios prieš keletą metų įvairios tikybinės organizacijos. Specialiai katalikams yra skirtos šios įstaigos: Catholic Family Services, Catholic Settlement House Day Nursery, Catholic Youth Organization, Council of Catholic Charities, Rosary Hall ir St. Elizabeth Visiting Nurses Association. Yra visa eilė įstaigų, skirtų žydų bendruomenės nariams ir protestantams.

Naujiems ateiviams

Visa eilė "United Appeal" įstaigų teikia pagalbą naujiems ateiviams Toronte: International Institute, Woodgreen Community Centre, St. Christopher House, YMCA, YWCA ir kitos.

Reikia tikėtis, kad Toronto gyventojai bus duosius "United Appeal" rinkliavai, kai bus paprašyti aukos namuose arba darbovietėje.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad Lietuvoje 1968 m. spalio 9 d. mirė mūsų mamytė, uošvė ir močiutė

MARIJA RAUBAITĖ KUŠLIKIENE

Ignas, Juozas ir Pranas Kušlikiai su šeimomis

A + A

PETRONELEI BUTRIMIENEI mirus, jos sūnams VINCUI ir VYTAUTUI bei jų šeimoms reiškiam gilią užuojautą —

Sofija ir Aleksas Kusinskiai

Brangiai MAMYTEI mirus Lietuvoje, STAS! BUBUL!

ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Genė ir Stasys Kuzmai

Stasė ir Benius Yokubynai

A + A

JONUI JUODZIUI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiam žmonai ir sūnui —

O. B. Sergaučiai

M. J. Karkos

ZURNALAS "LITUANUS" KALBA SVETIMIESIEMS APIE LIETUVĄ ANGLŲ KALBA. TUOJAU UŽSIPRENUMERUOKI!

'KANADOJE GATVĖS AUKSU GRISTOS'

Nevisai taip, nors kartais ir jūs galbūt taip pagalvodavote. Toronto miestas yra didelis, jame gyvena daugybė žmonių iš viso pasaulio. Tiesą sakant, daugelis gatvių yra nešvari, apleistos. Jose gyvena žmonijos, kuriems reikia pagalbos. Kartais tai jų pačių kaltė, o kartais ne. Kada tai būna ne jų kaltė, patys matote. Tada jūmyse kyla noras eiti ir ką nors daryti, bet nežinote kaip. Norėtumėte, kad tai kas nors kitas padarytų.

Tas kitas yra "The United Appeal". Tai junginys 78 įvairių labdaros grupių bei organizacijų po vienu stogu. Jis nėra didelio masto verslas ar valdžios steiginy. Tai pačių žmonių talka, kuri sutelkia paaukotą laiką ir pinigus. "The United Appeal" daro visa ką gali, kad pasaulis būtų kiek galint jaukesnė vieta gyventi. Jis nepajėgs pakeisti pasaulio, bet gali tvirtai pabandyti.

Sis metropolinio Toronto "United Appeal" skelbimas yra dovana globojančios bendrovės "British American Oil Company Limited".

Gaivinancios lietuvių savaitės Europoje

Lietuviškos buities klausimai penkioliktoje studijų savaitėje Vokietijoje

Lietuviškųjų studijų savaitės, kasmet rengiamos Vokietijoje nuo 1954-ųjų metų, yra tapusios savotišku Vakarų Europos kraštuose gyvenančių lietuvių periodiniu kultūros kongresu. Savo išorine išvaizda, tiesa, jos nėra imponuojančios ir atsitiktinai stebėtojų galėtų lengvai suklaidinti. Didesnėje užjūrio kolonijoje ir šitam neeiliniam jų renginiui. Reikia pirma atsižvelgti ne į patalpas, o į dalyvų. Dar kitokių išsivys lietuvių tipą sudaro tie, kurie Lietuva tik prieš keletą metų paliko. Palyginti nedideliame susirinkusiuose tautiečių būrelyje, lyg veidrodyje, atsispindi po platių pasaulį pasklidusių lietuvių būryje. Jau vien toji aplinkybė sužadina savotiškai šiltą ir jaukią nuotaiką. Ne-reikia užmiršti, kad čia turi prąga susitikti ir pabendrauti savųjų tarpe, sava kalba. O reiti dalykai juk visada labiau branginami. Tai iš dalies ir paaiškina šią savotiškai šiltą ir jaukią susitikimo nuotaiką, kuri greitai pagauna kiekvieną ir iš margumyno sulydo bendruomenę.

Žmonių margumynas

Užkalbini vieną, antrą, trečią, o jie čia, pasirodo, atvykę iš įvairiausių ir netai jau artimų Europos kampelių. Pastaraisiais metais vis daugiau atvyksta ir užjūriečių. Dar kitokių išsivys lietuvių tipą sudaro tie, kurie Lietuva tik prieš keletą metų paliko. Palyginti nedideliame susirinkusiuose tautiečių būrelyje, lyg veidrodyje, atsispindi po platių pasaulį pasklidusių lietuvių būryje. Jau vien toji aplinkybė sužadina savotiškai šiltą ir jaukią nuotaiką. Ne-reikia užmiršti, kad čia turi prąga susitikti ir pabendrauti savųjų tarpe, sava kalba. O reiti dalykai juk visada labiau branginami. Tai iš dalies ir paaiškina šią savotiškai šiltą ir jaukią susitikimo nuotaiką, kuri greitai pagauna kiekvieną ir iš margumyno sulydo bendruomenę.

Ruošiamasi rimtai

Bet bendruomenė bendruomenė neišvengia. Savaitininkai susirenka draugėn ne smagiai pakrykštauti, o bendrai pamąstyti ir pasigilinti į lietuviškosios buities pagrindus. Lietuviškųjų studijų savaitės pavadinimas čia nėra tik šiaip jau etiketė. Paskaitos ir jų sukeliamieji pokalbiai yra pagrindinė ir svarbiausioji savaitės programos dalis. Iš paskaitininkų reikalaujama, kad jie savo mintis būtų paruošę raštu. Temos nustatomos drauge su moderatorium, kuris tvarko ir prižiūri paskaitinės dalies vykdymą. Šalia paskaitų, žinoma, lieka vietos meninei, religinei, visuomeninei programai, asmeniniam bendravimui. Per eilę metų rengėjai įgijo gerą patirtį, susidarė savitas savaitės programinis ir idėjinis profilis. Pradžioje savaitės buvo rengiamos vienu frontininku. Dabar jau eilė metų jie jas rengia drauge su visomis veiklesnėmis Vokietijos lietuvių organizacijomis, medžiagiškai remiant to krašto L. Bendruomenę. Nors dalyvavimas laisvas visiems, tačiau daugiausia atvyksta labiau intelektualiai nusiteikę vyresnio ir jaunesnio amžiaus tautiečiai.

Pirkite DELUXE ACADIAN CZARINA VODKA

Skaidri kaip kristalas. Labai tinka gerti viena arba su mėgiamu mišiniu.

ACADIAN — pirmoji srašuose

MĖGSTANČIŲ GERĄ DEGTINĘ

ACADIAN DISTILLERS, BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

Dešimt paskaitų

Siemtinė — iš eilės jau XV. ji — L. S. S. įvyko rugpjūčio 4-11 Romuvoje — Huettelfelde, Vasario 16-sios gimnazijoje. Ji buvo skirta Lietuvos nepriklausomybės 50-mečio sukakčiai paminėti, metant žvilgsnį į ateitį. Ta tema savaitėje buvo perskaityta 10 paskaitų ir surengtas simpoziumas.

Penkiose paskaitose buvo išpletoti kairie reikšmingesni naujausiosios mūsų istorijos aspektai. Prof. dr. Z. Ivinskis (Bonna) davė nepriklausomojo laikotarpio politinės istorijos skerspjūvį, išryškindamas lūžnių momentus. Kun. prof. dr. P. Rabikauskas (Roma) ir evangelikų senjoras kun. A. Keleris (Brennas) apžvelgė katalikų ir evangelikų darbus Lietuvoje ir užsienyje penkiasdešimtmečio perspektyvoje. Inž. J. Vilčinskis (Londonas) išskleidė lietuviškojo socializmo problematiką. Rašytojas R. Giedraitis-Spalis (Halifax) nagrinėjo nepr. Lietuvos jaunimo problemą literatūroje ir gyvenime.

Likusias paskaitas daugiau telkė dėmesį atskiriems dabarties klausimams. Dr. K. J. Ceginskas (Uppsala) lukštėno rezistencijos sąvoką. Pasiuntinybės prie Sv. Sosto sekretorius S. Lazoraitis, jn. (Roma) — apibūdino dabartinę pavergtosios Lietuvos politinę, ekonominę ir kultūrinę padėtį. Dr. J. Grinius (Miunchenas) nagrinėjo antihumanistines tendencijas dabarties literatūroje ir išryškino krikščioniškojo humanizmo aktualumą. R. Bačkis (Paryžius) pateikė duomenų apie Europos susivienijimo raidą, kuria galima pagrįsti Lietuvos išsilaivimo siekį. Pagaliau kun. A. Rubikas (Arnsdorf) dėstė lietuvių katalikų rūpesčius Vatikano II santarybos minčių šviesoje.

Nepasiekia viešumos

Paskaitininkų garbei galima pasakyti, kad jie visi buvo kruopščiai pasiruošę. Klausytojai nebuvo pasyvūs, noriai ir gausiai jungėsi į diskusijas, kurioms nevisada pakako laiko. Norint sužymėti bent svarbesnes mintis, reikėtų ne vieno straipsnio, todėl skaitytojai man atleis, kad čia pasitenkinau paprasčiausiu paskaitininkų sąrašu. Tik sunku man čia susilaikyti, nepareiškus apgailestavimo, kad didelė dalis, ypač diskusijose, pareikštųjų minčių neišvys spaudos šviesos ir pasiliks tik labai aprėžto savaitės dalyvių ratelio ribose. Man regis, mažai padėtų, jeigu net būtų pateikti smulkūs savaitės aprašymai. Daug geresnė išeitis būtų, jeigu patys savaitės dalyviai neužbaigtų diskusijų minčių perneštų į spaudą ir kiekvienas savo interesų ribose suapžindintų su jomis platesnius visuomenės sluoksnius. Tada, manding, europinės savaitės ne liktų žiburiu, užvožtu po puodą.

Karštosios mintys

O daug idomių minčių buvo pažerta. Ypač per simpoziumą, kuriame buvo svarstomi laisvimo kovos būdai. Simpoziumui vadovavo žinomas visuomeninis

kas ir kultūrininkas V. Banaitis (Bonna), o jame įvadinę minčių atskiras klausimas pateikė mokytojas V. Bartusevičius (Huettelfeldas) — apie jaunimą, K. Dikšaitis (Bonna) — kultūrinę veiklą, S. Lazoraitis, jn. — ryšius su kraštu, dr. Ceginskas — Lietuvos vardo garsinimą, stud. A. Hermanas (Miunchenas) — evoliucijos kelią ir laisvę. Diskusijos vyko dviem ratais: pirmajame — simpoziumo dalyviai atsakinėjo į jiems iškelto klausimus, antrajame — diskutavo visi, kas norėjo. Daug ginčų sukelė stud. Hermano evoliucinė samprata.

Savo mintis stud. Hermanas pateikė labai kondensuotą teiginių formą, todėl nenuostabu, kad kaskas jo nesuprato ir įžūrie juose nebuvo dalykų: atsakymą nepriklausomybės ir pan. Iš tikrųjų jaunas kalbėtojas kritikavo sustingusią emigracijos politiką, kuri, anot jo, remiasi tik moraliniais argumentais ir vis dar laukia kažkokios pagalbos iš Vakarų. Iš kitos pusės, jis pabrėžė, kad Lietuvos geopolitinę padėtį keičiasi, ir rezistencija turi prie jo prisitaikinti. Satelitinį kraštą tolimas nuo Sov. Sąjungos, Lietuvos tarpinis vaidmuo tarp Vakarų ir Rusijos, didėjančių ūkinį laisvų teigiamas poveikis politiniam laisvėjimui ir stiprinančios nuotaikos prieš „didįjį brolių“ — štai tos pagrindinės sąlygos, kurios šiuo metu apsprendžiančios tylią ir atkaklią lietuvių kovą už didesnes teises. Toje kovoje emigracija tenka pagalbinis vaidmuo. Išvadose stud. Hermanas pasiūlė apsiriboti vad. „mažų žingsnių“ politika, kiekvieną ėjimą apskaičiuojant pagal tai, kaip reaguos okupacinė valdžia. To siekiant, reikėtų išmėginti ir labai radikalias priemones, kaip, pavyzdžiui, skatinti savarankumo tendencijas lietuvių komunistų tarpe, įsiskoti draugų Vakarų ir satelitų kraštų kompartizijoje...

Nuosaikieji

Buvo ir labiau ir nuosaikuma linkusių evoliucinio kelio įsėkotojų, bet jie nesugebėjo su-rasti jame kokio nors aktyvesnio vaidmens išsivijai. Lygiai tokiame pat pasyvumui, atrodo, pasmerkti ir europinio susivienijimo šalininkai. Garsiausi vis-dėlto buvo tradicinės ir Vakarų lygiavimosi linijos atstovai, nors jie ir patys nėra tikri tokios linijos nauda.

Šitos pastabos anaipol nepretenduoja ne iš tolo į visų simpoziumo pareikštųjų minčių apibendrinimą. Pateiktasis pavyzdys tikrai parodo, kad pavienius asmenų galvos politinė mintis šiandien yra nepalyginamai gyvesnė, negu apie tai galima spręsti iš mūsų spaudos ar vadovaujančių santalų pareiškimų.

Meninė atgaiva

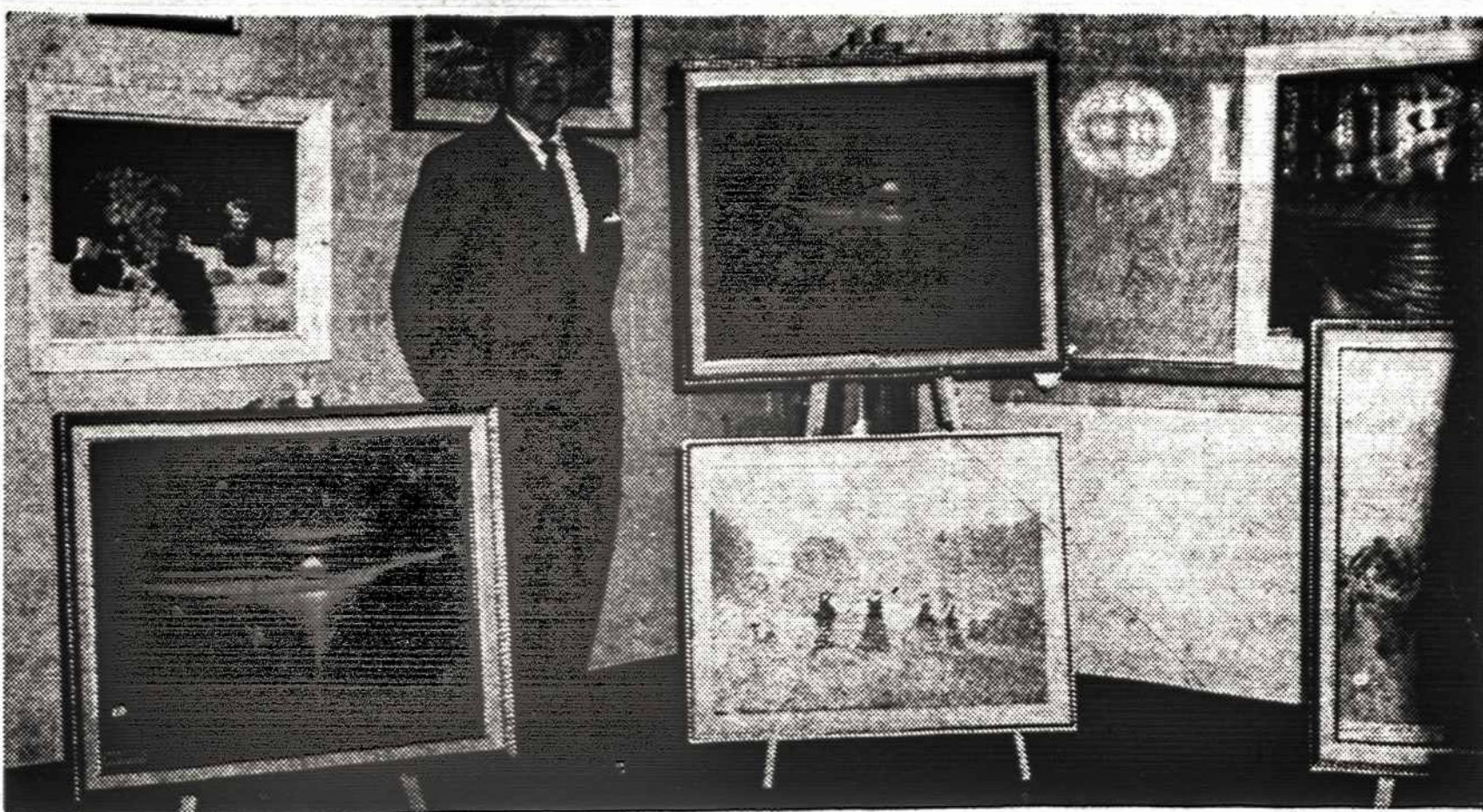
Grįžtant atgal prie XV-tosios L. S. S., reikia dar trumpai paminėti kitus jos įvykius. Labai šiltai buvo sutikti gyvataričiai, kurie net du vakarus žavėjo savo jaunatviška nuotaika, gražiais tautiniais drabužiais ir gražiais atliktais tautiniais šokiais. Gaila tik, kad sąlygos neleidė jiems bent kiek ilgiau savaitėje pabūti ir įsijungti į jos studijinę dalį, nes „Gyvatari“ šokėjų dauguma sudaro intelektualiskai pajėgus akademinius jaunimus.

Meninę savaitės dalį savo ruožtu praturtino aktorė Ald. Eretaitė ir Mannheimo teatro styginis kvartetas. Programą sudarė lietuviški poezijos ir muzikos kūrinių. Tėvynės valandėlėje buvo atskirai paminėta Vy-dūno 100 metų gimimo sukak-tis.

Savaitės moderatorium buvo Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Rengėjų komisi-ją sudarė: O. Bartusevičius, A. Grinienė, mokytojas A. Kri-vickas. Dalyvavo netoli 300 as-menų.

„Sidabrinės žvaigždės“ meda-lį už drąsą Vietnamo kare gavo kanadietis seržantas Lawrence H. Allen, kurio gyvenamoji vie-ta yra White Rock, Britų Ko-lumbijoje. Į amerikiečių dali-nius savanoriais yra įstoje ir da-lyvauja Vietnamo kare apie 2.000 kanadiečių. Pasilaikyti ka-rinai laipsniai įtaigoja, jog da-lis jų galėjo būti laikinai at-leisti iš Kanados kariuomenės, kad savanoriais įstotų į JAV da-linius ir įsigytų Kanados kariuo-menės kadrąms būtiną patirtį kautynėse.

Sovietų Sąjungos ambasado-rius Ivanas Spedko spalio vidu-ryje išvyks į Maskvą. Otavos ambasada jį vadovavo nuo 1963 m., o diplomatinę tarnybą pradėjo 1941 m. Jo įpėdinio Maskva dar nėra paskelbusi, ne-minima ir ambasadoriaus Ivano Spedko atšaukimo priežastis.

Feliksas Škrinskas, Lietuvoje buvęs vaistininku, gyvena Vankuveryje, piešia paveikslus bei dalyvauja parodose. Šią vasarą savo paveikslus buvo išstatęs Vakarų Kanados Lietuvių Dienos parodoje. Nuotr. E. Gumbelio

Šveikintina pradžia skulptūroje

Jaunas skulptorius R. Astrauskas pakeliui į kūrybingą ateitį

VIKTORAS BRICKUS

Jauno dailininko Romualdo Astrausko (23 m.) tapybos ir skulptūros paroda Toronto Prikėlimo parapijos meno parodų salėje yra gražus pavyzdys kūrybinėje srityje.

R. Astrauskas Raitelis

Verta būtų susidomėti dar-bais, kurie yra atlikti ant kio-mo tako, naudojant seno auto-mobilio skardą. Aišku, pagal jauną dailininką, jei vietos ir gero metalo būtų lengva gau-ti, didesni darbai galia būtų padaryti. Pavyzdžiui, trijų pėdų ilgio Ikaras galėtų blizgėti ir stipriau atrodyti. Pagrindinė prasmė dailininkas Astrauskas yra vis dėlto išreiškęs — pasak-tai, ką norėjo. Pagal seną graikų legendą, Ikaras pradingo iš Kre-tos salos skrisdamas sparnais, kuriuos jo tėvas Dedalas paga-mino iš vaško. Ikaras skrido taip augštai, kad saulės spinduliai sutirpdė vaško sparnus, ir pa-bėgėlis prigirė nukritęs į jūrą. Romualdas Astrauskas yra pri-tvirtinęs seną motora ant Ikaro

nugaros! Noras pakeisti istoriją (išsivijos metuose...) ir išveng-ti tragedijos puoselėja gilią min-tį... Linkekime Ikarui ir jo dailininkui gero vėjo!

Kaip savamokslis, dail. Ast-rauskas ieško inspiracijos isto-rijoje. Jo tapybos darbai remia-si ikonografijos stiliumi, kur fi-gūros ir jų galvos yra suglautos išdėstytos. Viduramžių dva-sia yra pasireiškusi ne vieno da-barties menininko darbuose. Ir jaunas dailininkas Astrauskas yra tai paraiškęs ne tik tapy-boje, bet ir skulptūroje. Pavyz-džiui, suprantintas obuolys, bon-ka arba gėlių vaza nepretenduo-ja į meno kūrinių klasę, bet tu-ri būti suprantami kaip naudingi namuose dekoraciniai daik-tai, tinkami kasdieniniame gyve-nime. „Menas kasdienybės“ idė-ja yra sprendžiama ir profes-iuose meno sluoksniuose. Mat, norima patraukti dėmesį namų savininkų, kurie nesidomi pa-veikslais arba grynuoju menu.

Pažymėtinas parodos išdėsty-mas: smulkesnieji darbai vienin-gai ir skoningai parodyti senų rastų lentynose. Žiūrovas gali pagalvoti apie savo namus ir daiktus bei kaip jie galėtų at-rodyti.

Figūra ir žirgas pasikartoja dail. Astrausko skulptūroje. Čia galima lengvai matyti vidur-amžių stilį ir taip pat pagalvo-ti apie šių laikų skulptorius

KAS PARAŠYS GERIAUSIĄ STRAIPSNĮ?

„Laiškų Lietuviams“ žurnalo re-dakcija, atsiųsdama į faktą, kad lietuvių išeivijai visuomenėje pasitaiko nemaža nesantaikos, nesutarimų ir susiskaldymo, ir norėdama tautiečių tarpe skieisti darnaus gyvenimo mintį bei dvasią, 1968-1969 metų rašinio konkursui parinko atitinkamą temą, būtent, „Tolerancija ir ištiki-mybės principams, kryžiuojantis pa-žiūroms ir nuomonėms“ (kaip yra lietuvių visuomenė ir kaip turėtų būti).

Rašiny (straipsnis, beletristinis vaizdelis ir kt.) turi būti neilgesnis kaip 3000 žodžių, pasirašytas slapyvardis ir išsiųstas kartu su atskira

AKADEMIKŲ DRAUGIJOS PASKAITŲ BELAUKIANT

Toronto Akademikų (alumnų) Draugija pradeda jau šestą viešų paskaitų eilę. Daugiau kaip trisdešimt įvairių mokslo, meno ir politikos asmenybių torontiečiams dėstė savo mintis visuotiniuose ar dienos klausimais, sutraukdami nuolatine 40-80 klausytojų grupę lengvai neišblėstančiom diskusijom. Taigi, tokie įvykiai kolonijoje buvo reikalingi ir naudingi. Tikslai, deja, vis dar permaži pasinaudojama proga išvysti bei išgirsti daugelį judriųjų lietuviškų asmenybių. O, regis, rengėjai stengėsi tiek temas įvairinti, tiek kalbėtojų visuomeninį ar ideologinį nusiteikimą balan-suoti.

Nors tuo tarpu nereikia per-daug verkšlenti dėl torontiečių intelektualinės apatijos, vis-dėlto norisi teirautis, kur gi tie mažaisiais 300 mūsų kolonijos šviesuoliai, kuriuos vienas ofi-cialus Toronto žmogus suskai-čiavo, o kiti vėliau net knygo-se aprašė. Nebent diplomuotus su šviesuoliais suplakė.

Galbūt dėl abejingumo šiems mėnesiniams įvykiams iš dalies yra kaltas pasitaikęs, švelniai iš-sireikšiant, netikslus dažno pa-skaitininko minčių atpasakiojimas spaudoje. Nevenia gal ir at-baido tokios tariamos kalbėto-jų išmintys, kaip palyginimas Lietuvos Vyčio su... supuvusiu arkliu arba pateisinimas rusų(?) imperialistinių užmačių. Reikia pripažinti, eiliniams klausytojui (o tokių mes dauguma) kartais nėra lengva perprasti neįpras-tom bei dažnai abstrakčiomis są-vokomis kalbančius. Betgi nėra ir reikalo, tinkamai nesupratus, rašto mėgėjams kurti savas is-torijas ir, kad ir nesąmoningai, klaidinti paskaitų nelankiusius skaitytojus.

Žinodama savo pajėgų ribotu-mą, draugija jau pačioje pra-džioje apsirėžė vieninteliu tiks-lu — išjudinti savą visuomenę intelektualiesniame dalykų svarstymu bei dažnai abstrakčiomis są-vokomis kalbančius. Buvo kvie-čiami kalbėtojai, kurių dėsty-mams klausytojai dažnai nebu-vo palankūs ir kartais atšaurūs. Suprantama, nevisada galima ar reikia su viskuo sutikti, tačiau besidomintiems, kokiais visus pa-skaitų klausytojus norėtųsi lai-kyti, visuomet gera sąvoka akira-tį plėsti priešingų minčių kede-nimui. O tokios peržiūros ligšio-liniai kalbėtojai buvo verti.

Tad naują paskaitų seriją pra-dedant, Akademikų Draugijai linkėtina ir šiame sezone torontiečiams pateikti įdomių bei pa-trauklių vakarų vartine.

Pirmoje paskaitoje literatū-ras kritikoje besireikšias mont-realietis Vytautas A. Jonynas apžvelks dienes apraiškas Lie-tuvos literatūroje. Tai bus spa-lio 19, šeštadienį, 7.30 v.v., Pri-sikėlimo par. muzikos studijoje.

A. Banelis

būtį ir jiems leisti pasisakyti — ne tiek pakritikuoti, kiek įsiskoti iš-eities. Todėl ta pačia tema skelbiamas rašinio konkursas ir jaunimui, nevy-resniai kaip 20 metų amžiaus (siun-čiant rašinius, pažymėti „Jaunimo konkursu“). Skiriamos dvi premi-jos: I — 50 dol. ir II — 25 dol.

Jūsų kalėdinės siuntos

PASKUTINĖS DATOS
1968 M. KALĖDINIŲ PASTO
SIUNTŲ Į UŽSIENĮ

	PAPRASTU PASTU		ORO PASTU	
IS KANADOS I:	laiškai	siuntiniai	laiškai	siuntiniai
BRITANIJA	lapkr. 28	lapkr. 11	gruodžio 14	gruodžio 9
EUROPOS ŽEMYNĄ	lapkr. 15	spalio 22	gruodžio 11	gruodžio 7
PIETŲ AFRIKOS RESP.	spalio 29	spalio 21	gruodžio 11	gruodžio 7
INDIJĄ ir PAKISTANĄ	spalio 12	spalio 9	gruodžio 11	gruodžio 7
KT. UŽJŪRIO V-BES	spalio 12	spalio 7	gruodžio 9	gruodžio 6
ANTIGUA, BAHAMAS, BARBADOS, BERMUDA	lapkr. 18	lapkr. 11	gruodžio 12	gruodžio 9
JAMAICA	lapkr. 25	lapkr. 15	gruodžio 12	gruodžio 9
TRINIDADĄ	lapkr. 22	lapkr. 15	gruodžio 12	gruodžio 9
VIDURIO, P. AMERIKA ir kt. vak. INDIJOS v-bes	lapkr. 12	lapkr. 4	gruodžio 12	gruodžio 9
AUSTRALIJA ir N. ZELANDIJĄ	lapkr. 1	spalio 24	gruodžio 12	gruodžio 9
JAPONIJĄ ir HONG KONGĄ	lapkr. 9	lapkr. 1	gruodžio 11	gruodžio 7
KITAS PACIFIKO VALSTYBES	spalio 11	spalio 3	gruodžio 9	gruodžio 9

NAUJAS TARPTAUTINIS TARIFAS

įsigalioja 1988 m. lapkričio 1 d.

LAISKAI

PAPRASTU PASTU
Britanija, Šiaurės Airija ir kitas Britų Bendruomenės valstybės Airija, Prancūzija, Ispanija, JAV bes, jos teritorijas bei nuosavybes, i kitas Šiaurės, Vidurio, Pie-tų Amerikos ir Vak. Indijos vietoves.

12 ct. pirmo uncijos
7 ct. kiekviena sekanti uncija

ORO PASTU

JAV-bes, jos teritorijas bei nuosavybes

10 ct. kiekviena uncija
Britanija, Šiaurės Airija, Europa, Bermu-da, Meksika, Vidurio ir Pietų Amerika, Vakarų Indija.

15 ct. kiekviena 1/2 uncijos
visus kitus kraštus: 25 ct. kiekviena 1/2 uncijos

NEUŽLIPINTI KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

PAPRASTU PASTU
JAV-bes, jos teritorijas bei nuosavybes i kitas Šiaurės, Vidurio ir Pietų Amerikos valstybes, Vak. Indiją ir Ispaniją.

5 ct. pirmos 2 uncijos
3 ct. sekantios
2 unc. ir t.t.
6 ct. pirmos 2 uncijos
2 ct. kiekvienos 2 unc. ir t.t.

ORO PASTU

JAV-bes, jos teritorijas bei nuosavybes

10 ct. kiekviena uncija
Britanija, Šiaurės Airija, Airija, Europa, Bermuda, Meksika, Vidurio ir Pietų Ame-rika, Vak. Indija.

15 ct. kiekviena uncija
visus kitus kraštus: 20 ct. kiekviena uncija

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KONKURSA BENDRUOMENINEM MISIONIOM SUKURTI skelbia lietuvių religinės muzikos komisija. 1. Mišiu tekstus sudaro: a. Viešpatie, pasigalėk (Kyrie); b. Garbė Dievui augstybėse (Gloria); c. Tikiu vieną Dievą (Credo); d. Sventas, šventas (Sanctus); e. Garbė tam, kuris ateina (Benedictus); f. juos abu komponuoti kaip vieną Mišiu dalį, giedamą prieš konsekraciją; g. Dievo Avinėlio (Agnus Dei). 2. Mišiu tekstus imti iš R. Katalikų Mišiolėlio, išleisto Tėvų žemaitė Chicagoje (Jesus Fathers, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA). 3. Tekstams melodijos privalo būti sukomponuotos vienam balsui su vargonų palyda, kuri privalo sekti Mišiu melodijas. 4. Melodijos gali būti originalios kūrybos ir gali būti naudojami motyvai iš gregorianinio giedojimo bei liaudies giesmių, savarankiškai juos plačiau išvystant. 5. Kiekvienos Mišiu dalies melodija gali būti komponuojama skirtingoje moderninėje arba modalinėje bažnytinėje tonacijoje. 6. Komponuojant Mišiu melodijas, naudoti kompozicines priemones taip, kad tos melodijos tiktų masiniam vienbalsiam giedojimui: a. giedojimui privalo būti paprasti, melodingi ir lengvai išmoktami; b. melodijų ritminio pagrindo raktinio judesio vienetu gali būti imama pusinė gaida, ketvirtinė arba gregorinė rečitatyvinė aštuntinė gaida, įvairaus ilgumo gaidos mišriai naudojant ir jų nesekantį šešioliktimis; c. leistinos I ir II laipsnio giedojimo moduliacijos; d. melodijų apimtis turi būti vidutinio augstumo; e. melodinis esmas vystytinas mažais suoliais, neperžengiant sektes šokimus. 7. Gloria ir Credo tekstus galima suskirstyti grupėmis ir pagal tai kurti skirtingas rečitatyvines melodijas. 8. Komisija skiria \$200 — I premiją ir \$100 — II premiją už geriausias sukomponuotas Mišias, rezervuodama sau teisę Mišias išleisti ir platinti. 9. Sukomponuotas Mišias iki 1969 m. Velykų, balandžio 6 d., siųsti Juozui Žilėvičiui, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. 10. Prišiuštieji veikalai privalo būti pasirašyti slapvarte ir ant voko užrašyti netikras adresas, o kitame mažame voke turi būti įdėta tikroji autoriaus pavardė ir jo tikrasis adresas. — Šiam konkursui, kuriame gali dalyvauti visi laisvojo pasaulio lietuviai muzikai, išskyrus konkurso komisijos narius, \$3000 paaugko kun. Jurgis Vilčiauskas, Sv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas Waterbury.

"DIRVOS" SURENGTAME tradiciniame jaunųjų dainininkų konkurse Klevelande varžėsi 8 dalyviai: Leonilija Nakutytė, Dalia Zakaraitė, Vytautas Nakas, Liucija Buivydytė, Viktorija Grigaliūtė, Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė, Juozas Aleksas ir Astra Vilija Butkutė. Vertintojų komisija — Carmela Cafarelli, Andrius Kuprevičius, Aldona Stempuzienė ir Pauline Thesmacher — pirmąją Amerikos lietuvių Tautinės Sąjungos \$300 premiją pasyrė Violetai Čižauskai. Balčiūnienė. Antroji ALTS Klevelando skyrė \$200 premiją teko Vytautui Nakui, o trečiąją inž. J. P. Nasvyčio \$150 premiją laimėjo Dalia Zakaraitė.

LITUANUS NEPRIKLAUSOMYBES atkūrimo penkiasdešimtmėčiui atžymėti lapkričio 2 d., 8.30 v.v., rengiamas koncertas Jordan saleje, 290 Huntington Ave., Bostone. Programoje — kompoz. Julius Gaidelis ir poeto St. Santvaro kantata "Kovotojai", kurią atliks Bostono amerikiečių choras "Pro Musica", Alfred Nash Patterson diriguojamas simfoninis orkestras ir lietuvių solistai: sopranas Dana Stankaitytė iš Čikagos, tenoras Leonas Baltrus iš Ročesterio, Čikagos Lyric operos teatro bosas Arnoldas Voketaitis.

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMAS išleido 72 psl. informacinę knygėlę apie Lietuvą ispanų kalba "LITUANIA — Historia, Arte y Cultura", redaguota prof. J. Parsello. Jam talkino H. Levanačius, R. Parselis, I. Veličkaitė-Simanauskienė, dr. J. Simanauskas, Alicia Zienka. Spausdinimo išlaidas padengė VLKAS. Šis leidinys supažindins skaitytojus su Lietuvos geografija, istorija, lietuvių išveivų organizacija, kova už Lietuvos išlaisvinimą ir lietuvių menu.

"TĖVYŠNĖS SARGAS", Krikščionių Demokratų Sąjungos žurnalas, Laisvės Kovos Metų proga išeis padidintas. Numeris jau paruoštas ir išeis už kelių savaičių.

OKUPUOTOJŲ LIETUVIŲ JAUNŲJŲ KOMPOZITORIŲ V. Jurgučio ir A. Bražinsko kūrinių varkas buvo surengtas Vilniaus filharmonijos saleje. V. Jurgučio kūrybai atstovavo keturios fortepioninės miniatiūros "Pasakų siulietai", "Kvintetas pučiamiesiems", vokalinis ciklas "Mergaitė namų šešėliuose", septynios vokalinės poemos "Laiskai kareivio motinai", kurias atliko iš Sovietų Sąjungos grįžęs ir Vilniaus operoje pradedęs dainuoti bosas V. Kuprys, pritariant mušamiesiems ir fortepionui. A. Bražinsko kūrinių programoje buvo "Kvintetas pučiamiesiems", "Variacijos dviem fortepionams", Vilniaus operos solistų E. Kuodžio ir J. Girijoto išpildytos dainos "Bangok, vandenynė", "Žalioji banga", "Naktigonės daina", "Tėvyne, Lietuva".

PABALTIJO MUZIKOLOGŲ KONFERENCIJA įvyko Vilniuje, Kompozitorių Sąjungos rūmuose. Be estų ir latvių muzikologų, pranešimus padarė meno mokslų dr. J. Gaudrimas tema "Lietuvių muzikinio-kultūrinio palikimo įvertinimo problemos", V. Landsbergis — "Menų suartėjimas M. K. Čiurlionio kūryboje". Konferencijos dalyviams buvo surengtas lietuvių jaunųjų kompozitorių kūrinių koncertas. Su jų kūryba taip pat padėjo susipažinti V. Jurgučio, V. Montvilos, V. Barkausko, A. Bražinsko, V. Bacevičiaus ir Čikagietio D. Lapinsko kūrinių įrašai.

V. PIETARIO gimtajame Žiūrių-Gudelių kaime, Vilkaviškio rajone, prieš šimtmetės kletelės buvo prikalta rąštoje atminimui skirta lenta. Iškilinėje dalyvavo Paežerių V. Kudirkos muzėjaus vadovas S. Stankevičius, Kauno literatūrinio muzėjaus — J. Kulikauskas, V. Pietario sesers sūnus K. Naudžius, J. Jablonskio vidurinės mokyklos mokiniai, kraštotyrininkai ir apylinkės gyventojai. Šia proga buvo prisimintas V. Pietario gyvenimo ir kūrybos kelias.

FIZIKOS-MATEMATIKOS MOKSLŲ doktoratą Gudijos Lenino vardo universitete apgynė Vilniaus universiteto puslaidininkų fizikos katedros vedėjas docentas Jurgis Vičiūkas, sukūręs elektrografijos teoriją, kuri dabar jau yra įtraukta į chrestomatijas. Jo ir pirmojo šios srities dr. Juro Poželos puslaidininkų tyrimai yra susilaukę plataus pripažinimo užsienio kraštuose. Dr. J. Vičiūkas padarė pranešimą rugsėjo pradžioje Ročesteryje, JAV, įvykusioje pasaulinėje elektrografų konferencijoje.

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRO vyr. dirigentas Rimas Geniušas "Literatūros ir Meno" puslapiuose atskleidžia pagrindines darbo kryptis: "Svarbiausia, vis dar jaudinau tinkamų kadrų trūkumą. Perspektyvinius solistus paimame iš konservatorijos. Neturime baleto pedagogų. Tušti etatai laukia orkestro atgimimo. Šios srities specialistų didelė paklausa: juk, be mūsų, dar yra filharmonijos, radijo, do kameriniai orkestrai. Daug kas renkas pedagogų darbą. Matyt, konservatoriai per mažai priima ir atliekų specialybės. Sunkoka rasti choristų. Skelbėme jau kelis konkursus, o norinčių dainuoti chore beveik neatsirado. Bandysime dainininkų ieškoti ne tik Vilniuje..." Pastabulinti dainavime teatras stengsis išsiųsti į Italiją sol. G. Kaukaitę, į Leningradą — sol. L. Šalčičiūtę. Sekančių metų pradžioje teatro kolektyvas su solistais V. Daunoru, N. Ambrazaitė, E. Saulevičiute ir V. Noreika vėl pateiks G. Verdi "Requiem", nors šis kūrinys jau buvo susilaukęs prieštariškų dėl religinio pobūdžio. Tokie kritika R. Geniušas primena, kad G. Verdi "Requiem" ir savo programą buvo įtraukęs Milano "La Scala" operos teatras, gastroliavęs Maskvoje, ir kad šio "Requiem" neleidžiama atlikti bažnyčiose.

ZEMAITIS LAUDIES TEATRE Telsiuose 118-tą ir 119-tą "Senovinių kupiškėnų vestuvių" spektaklius suvaidino vyresniosios kartos kupiškėnų meno saviveiklos kolektyvas, vadovaujamas rež. Povilo Zulono.

JONAS ŠVEDAS, didysis lietuvių liaudies muzikos ir instrumentų entuziastas, atžymėjo 60 m. amžiaus sukaktį. Jis yra kilęs iš Ylakių, baigęs Klaipėdos muzikos mokyklą, grojęs Kauno teatro orkestre, dėstęs muziką "Aušros" berniukų gimnazijoje. Didžiausiu nuopelnu J. Švedui tenka už pirmąjį jaunųjų skudutinių orkestrėlių ir darbų liaudies ansamblį, kuris dabar vadinamas "Lietuva" ir kuriu šiuo metu vadovauja V. Bartusevičius. Pokario metais J. Švedas Vilniaus konservatorijoje suorganizavo liaudies muzikos katedrą. Be vadovavimo darbo, jis čia dėsto instrumentaciją. Sukaktininkas yra sukūręs visą eilę kompozicijų kanklėmis, birbynėmis, skudučiais, jų tarpe ir pirmąjį koncertą kanklėmis.

"SMULKIAJA TAUTOSAKA" — penktąjį ir paskutinį "Lietuvių tautosakos" tomą — išleido "Mintis" Vilniuje. Leidinio vyr. red. — K. Korsakas, šio tomo red. — K. Grigas, redaktinė kolegija — K. Aleksas, A. Jonynas, B. Kazlauskienė, L. Sauka, viršeliai ir iliustracijos — grafiko V. Kalinausko. Šio leidinio rėmėjas tautosakos tyrininkas ir meno puslapyje supažindina Tomas Sarkus: "Penktąjį tomą sudaro du pagrindiniai skyriai. Pirmajame sudėtos patarlės, priežodžiai, mįslės-minkės, mįslės-ūzdaviniai su pairesnėmis loginėmis schemomis, garšų pamėgdžiojimai ir pirmasys spausdinami nauji lietuvių folkloro žanrai: juokavimai, keiksmai, užsakiukai, šūksniai, užkalbėjimai, būrimai. Antrajame — vaikų žaidimai, skaičiutės, prarastų daiktų "vadavimai", žaidimai, rateliai, šokiai su tekstais ir melodijomis..." T. Sarkus taip pat pateikia nuveiktą didelio darbo skaičius: "Penktajame smulkiosios tautosakos tome išspausdinta 5.349 patarlės ir priežodžiai, 2.432 mįslės, minkės, 775 gamtos garšų pamėgdžiojimai, aibės kitų dalykėlių. Žaidimų ir šokių skyriuje pateikti 287 aprašymai..." T. Sarkus duomenimis, penkiuose "Lietuvių tautosakos" tomuose buvo paskelbtos 1.206 patarlės, 93 raudo, 440 pasakų, 121 anekdotas, 294 sakmės, iš viso — 12.085 tautosakiniai vienetai ir 913 melodių. V. Kat.

"Miškai ir pievos laukia..."

Vilniaus operos solisto Virgilijaus Noreikos koncertas Hamiltone

Antrąjį koncertų seriją Kanados lietuviams Vilniaus operos tenoras Virgilijus Noreika pradėjo dainų ir arijų rečitaliu Hamiltone spalio 5 d. Pirmojo koncerto dalis buvo skirta lietuvių kompozitorių kūriniams. Gimtinės laukus, piemenėlio dalia atskleidė turbūt žymiausio mūsų operos kūrėjo Vytauto Klovos harmonizuota lietuvių liaudies dainų suita "Ganyklų dainos", sudaryta iš kelių visiems atmintyje išlikusių melodijų, kaip pvz. "Kai aš mažas buvau, šile ožius ganiau", Beatrice Grincevičiūtės mėgiama daina "Šiu namo". Jas jungė V. Noreikos meistriškai atliktas raliavimas, piemenėlio humoras, giedri nuotaika.

A. Kačanauskio daina "Pragaliuos", pateikta sulėtintu ritmu, įgavo bernelio meilės serenados mergelei romantišią atspalvį, primindama vidurdienio kaitrą šienapjūtę, ašotį šaltinio vandens, džiūstančio šieno kvapą ir, žinoma, užmarštin nuskubėjusias praeities dienas. Jaunosios kartos kompozitoriaus Algio Bražinsko lyrinė "Ugnelė", girdėta pernykščiam V. Noreikos koncerte Toronte, naktigonių lauzo šviesoj virpino jautriausias atsiminimų stygas: "... Ir smelkias į širdį rasa si-dabrinė, čia mano gimtinė..."

Seniesiems kompozitoriams atstovavo J. Gruodžio "Visur ty-la" ir P. Olekos harmonizuota liaudies daina "Pjovė lankoj šieną". Pirmojoje V. Noreika daugiau už kitus mūsų dainininkus išryškino dramatinį elementą, žmogaus širdį draskančias abejones, skausmą ir nerimo didžiausią kontrastą — aplink viespataujantią tylą; antrojoje vėl spindėjo lyrinė varsa, gimtinės plotai.

Programom įtraukta J. Karnavičiaus operos "Grazina" Liutauro arija buvo pakeista Jurgelio arija iš prof. Balio Dvornio operos "Dalia". Ši pakeitimo tenka sveikinti, nes "Grazina" mes jau esame girdę, o "Dalia" tebėra nežinoma, išskyrus V. Noreikos pernai padainuotą Skudutiu ariją, kuri ausi žavėjo švelniu lyriškumu. Jurgelio arijoje atskleidė didelę dramatinę įtampą, sudariusi prą-gą V. Noreikai išlieti visą bal-sinės jėgą ir neabejotiną ak-toriaus talentą. Rezultatas — o-va-cijos, pojūčių audra, sudrebinu-si salės lubas.

Pirmąjį koncerto dalį V. Noreika užbaigė operėlių kūrėjo Benjaminio Gorbulskio subtilia kompozicija "Mano gimtinė", kuriai žodžius yra parašiusi poetė Violeta Palčinskaitė. Grakšti melodija puikiai derinasi su

jautriu tekstu: "Mano gimtinė, miškai ir pievos laukia..." I šią dainą V. Noreika įdėjo visą savo širdį, atskleidždamas gimtinės šauksmą. Po J. Naujalo dainos "Lietuva brangi", kurią pastaruoju metu V. Bartusevičiaus "Lietuvos" ansamblui yra perkomponavęs ir patobulinęs Julijus Juzeliūnas, šis B. Gorbulskio kūrinys, be abejonės, žavės kiekvieną lietuvių ne tik išveivijoje, bet ir tėvynėje.

Antrojo koncerto dalis pradėta dviem klasikiniu pobūdžio F. Schuberto kompozicijom — "Liepa" ir "Ave Maria". Pirmąją V. Noreika dainavo lietuviškai, antrąją giedojo vokiškai. "Ave Maria" yra išgarsinę pasaulinio mato tenorai, kurie ją dažniausiai atlieka lotyniškai, nes vokiečių kalba labai nedėkinga dainavimui. Sekdamas jų pavyzdžiu, V. Noreika, be abejonės, šio kūrinio interpretacijoje pasiektų didesnio skambumo ir klasikui būdingo lengvumo.

Tolimesnį solisto V. Noreikos koncerto programą būtų galima pavadinti vakaru senajame Kauno operos teatre. Tiesa, šiaandien Kaune tėra muzikinis teatras, kurio didžiųjų repertuaro dalį sudaro operetės, kai tuo tarpu operas stato Vilniaus akademinis operos ir baleto teatras, bet jo spektakliai mums neteko gėrėtis. Išveivio lietuvių širdyje tebėra gyvas Kauno teatro vaizdas, senųjų operos dainininkų atminimas.

Vilniaus operos teatro atstovas V. Noreika operinės programos dalį pradėjo lietuvių koncertuose labai retą viešnia — G. Donizetti "Meilės elektrą", arija "Una furtiva lagrima", su kuria mus yra supažindinę gar-siejį italų tenorai. Toliau taipgi itališkai buvo atlikta G. Verdi "Rigoletto" I veiksmo arija "Questa o quella". Tenka džiaugtis, kad V. Noreika ir balsu, ir išpildymo dovana drąsiai gali varžytis su italų garsenybėmis. Klausytojus žavėjo pirmosios arijos lyriškumas, antrosios grakštus šelmiškumas, kurį dar labiau išryškino ir lietuviškai padainuoti posmai. Šia ariją V. Noreika turėjo kartoti lietuvių kalba.

Kauno operos teatrą ir Vilniaus Rusų kapinės amžino poilsio atsigulusi Kipra Petrauskė priminė jo mokinio V. Noreikos lietuviškai atliktą P. Čalkovskio "Eugenijaus Oneginio" Lenskio ariją, R. Leoncavallo "Pajacų" Arlekinio serenadą, Don Chose gėlės ariją iš G. Bizet operos "Carmen". Laimingas yra Vilniaus operos teatras, susilaukęs pakaito Kiprui, nes juk Lietu-

va, galima sakyti, yra baritonų žemė, kurioje tenorai nedegsta kaip grybai po lietaus. Gaila, kad šiu arijų įrašai plokštelėse dar nėra pasiekę Kanados lietuvių. Jie būtų maloni atgaiva operų mėgėjams.

Koncerto užbaigai V. Noreika pasirinko italų kompozitoriaus B. Falvo dainą "Sakykite, merginos" kurią mėgo dainuoti vėlonis B. Gigli, žymusis baritonas T. Gobbi bei kiti italai dainininkai. Plojimų banga svečiui iš Vilniaus operos privertė virš programos itališkai atlikti neapolitanišką dainą "Isimylėjęs kareivis" ir lietuviškai — S. Simkaus "Kur bakūžė samanota?"

Maloni staigmena koncerto dalyviams buvo gražus Virgilijaus ir Zaneitos Noreikų derinys: solistui akompanavo Vilniaus operos koncertmeisterė Zaneita Noreikienė, lietuvaite iš Kauno. Dėl koncerto rengėjų neapdairumo pirmoje koncerto dalyje jai teko sėdėti ant paprastos kėdės, kuri, deja, buvo gerokai peržema. Kentėjo ne tik Zaneita, bet ir Virgilijus dėl centrinės gimnazijos salės prastos akustikos. Į koncertą susirinko apie 400 lietuvių ne tik iš Hamiltono, bet ir iš kitų Kanados vietovių, JAV tolimesnių ir artimesnių miestų.

Susipažinimo vakaras su svečiais iš Vilniaus operos buvo su-rengtas jaukiame E. Galinio restorane, Hamiltono centre. Programai čia vadovavo rengėjų vardu St. Bakšys, Ž. V. Noreikas supažindinęs su visais dalyviais, kurių buvo apie 50. Toks supažindinimas iš tikrųjų buvo nereikalingas, nes jis pareikalavo nemaža laiko ir svečių kant-rybės. Bene jautriausią sveikim-nimo žodį tarė dainavimo peda-gogė V. Sabalienė iš Ročesterio, N. Y., kuri yra baigusi Vilniaus konservatoriją ir Miuncheno aukštąją dainavimo aka-demiją. Ji, kaip dainavimo specialistė, džiaugėsi, kad Kipras Petrauskas susilaukė tokio puik-kaus pakaito Vilniaus operoje. V. Noreika pabrėžė, kad jis yra atvykęs į svečius pas savo gim-inės koncerto tikslas — atsto-vauti lietuviškai dainai ir kul-tūrai. Juos esą galima būtų su-rengti ir JAV lietuvių kolonijo-se, jeigu būtų gauta visa.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

va, galima sakyti, yra baritonų žemė, kurioje tenorai nedegsta kaip grybai po lietaus. Gaila, kad šiu arijų įrašai plokštelėse dar nėra pasiekę Kanados lietuvių. Jie būtų maloni atgaiva operų mėgėjams.

Koncerto užbaigai V. Noreika pasirinko italų kompozitoriaus B. Falvo dainą "Sakykite, merginos" kurią mėgo dainuoti vėlonis B. Gigli, žymusis baritonas T. Gobbi bei kiti italai dainininkai. Plojimų banga svečiui iš Vilniaus operos privertė virš programos itališkai atlikti neapolitanišką dainą "Isimylėjęs kareivis" ir lietuviškai — S. Simkaus "Kur bakūžė samanota?"

Maloni staigmena koncerto dalyviams buvo gražus Virgilijaus ir Zaneitos Noreikų derinys: solistui akompanavo Vilniaus operos koncertmeisterė Zaneita Noreikienė, lietuvaite iš Kauno. Dėl koncerto rengėjų neapdairumo pirmoje koncerto dalyje jai teko sėdėti ant paprastos kėdės, kuri, deja, buvo gerokai peržema. Kentėjo ne tik Zaneita, bet ir Virgilijus dėl centrinės gimnazijos salės prastos akustikos. Į koncertą susirinko apie 400 lietuvių ne tik iš Hamiltono, bet ir iš kitų Kanados vietovių, JAV tolimesnių ir artimesnių miestų.

Susipažinimo vakaras su svečiais iš Vilniaus operos buvo su-rengtas jaukiame E. Galinio restorane, Hamiltono centre. Programai čia vadovavo rengėjų vardu St. Bakšys, Ž. V. Noreikas supažindinęs su visais dalyviais, kurių buvo apie 50. Toks supažindinimas iš tikrųjų buvo nereikalingas, nes jis pareikalavo nemaža laiko ir svečių kant-rybės. Bene jautriausią sveikim-nimo žodį tarė dainavimo peda-gogė V. Sabalienė iš Ročesterio, N. Y., kuri yra baigusi Vilniaus konservatoriją ir Miuncheno aukštąją dainavimo aka-demiją. Ji, kaip dainavimo specialistė, džiaugėsi, kad Kipras Petrauskas susilaukė tokio puik-kaus pakaito Vilniaus operoje. V. Noreika pabrėžė, kad jis yra atvykęs į svečius pas savo gim-inės koncerto tikslas — atsto-vauti lietuviškai dainai ir kul-tūrai. Juos esą galima būtų su-rengti ir JAV lietuvių kolonijo-se, jeigu būtų gauta visa.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Susipažinimo vakaro progra-mą paįvairino V. Noreikos pra-dėtos lietuvių liaudies dainos, i kurias įsijungė ir visi dalyviai. Paskutiniąjį buvo "Lietuva brangi", kurią, V. Noreikos tei-gimu, visada turi kartoti "Lie-tuvos" ansamblis užsienio kon-certuose net ir tuo atveju, kai programa yra skirta nelietu-viams. V. Kst.

Vilniaus operos solistas Virgilijus Noreika ir Zaneita Noreikienė, operos koncertmeisterė, akompanavusi solisto koncertams Kanadoje. Nuotr. M. Pranevičius

Persitvarkęs šaukiasi paramos

Persitvarkęs "Litanus Fondas", pašalinęs susidariusias kliūtis žurnalo leidimo darbe, ir naują redakcinį kolektyvą pakvietė sekancius mūsų akademikus: dr. Anatolijų Matulį, Purdue University, dr. Tomą Remeikį, St. Joseph's College, dr. Antaną Sužiedį, Catholic University of America, ir dr. Bronių Vaškėlį, Lafayette College.

Pirmasis Laisvės Kovos Metų žurnalo numeris jau siuntinėjamas skaitytojams. Du užsilikę dar pereinamųjų numeriai, skirti lietuviškai dramaturgijai, jau paspaudinami. Paruošė antras šiu metų numeris ir baigiamą rinkti medžiagą sekanciam dviem rudens ir žiemos laidoms.

Šiu metų pirmasis numeris yra skirtas išimtinai Lietuvos nepriklausomybės 50-osioms metinėms paminėti. Šiuo metu žurnalas turi 1200 prenumeratorių, tuo tarpu 5000 eš. siuntinėjama nemokamai svetimųjų bibliotekoms, politinėms institucijoms, itakingoms kultūrinio ir politinio gyvenimo asmenybėms. "Litanus" žurnalas yra mūsų vienintelis keltas, kurio platesniu mastu gali pasiekti svetimtaučius. Per šį žurnalą mes išsivysime pasauliui pristatyti savo meną, kultūrą ir Lietuvai okupuotą daromą skriaudą. Visa tai pareikalauja daug darbo ir finansinių išteklių. Ši našta reikalauja visos mūsų visuomenės paramos. Todėl "Litanus Fondas" skelbia žurnalo platinimo ir prenumeratorių rinkimo vaju.

"Litanus Fondas", turėdamas ne-

rinėtojas M. Toeppen, autorius senosios Prūsijos istoriografijos, išleistas 1853 m. Nuo to laiko Grunau nebėra laikomas rimtu šaltiniu senprūsų laikams. Jo svaicijojimai priskiriami geriausiu atveju fantazijos išpėstų mitų sričiai ar prasimanymams. Istoriškai negali remtis jo teikiamomis žiniomis apie senuosius prutėnų laikus. S. Grunau palieka vertingas tik jo paties gyvenamojo laiko liudininkas. Pats nebologai pažinęs kraštą ir jo gyventojus, jis sukaupe nemažai žinių apie jį.

Turint galvoje čia išdėstytą S. Grunau kronikos pobūdį, tuojau krinta į aki mūsų gerbiamo autoriaus klystkeliai, kai jis net dviejose vietose (13 ir 96 psl.) mini Plocko

MANN MARTEL

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR. \$15.000 imokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su plačiu įvažiavimu ir garažu; 3 virtuvės, 3 prausyklos; vandens-alyvos šildymas. Viena atvira skola balansui.

JANE — BLOOR. \$12.000 imokėti, 9 kambariai per 2 augstus (5 kambariai) pirmame ir 4 antrame augšte, garažas ir įvažiavimas, vandens-alyvos šildymas, viena atvira skola balansui. Tuojuo galima užimti.

BLOOR — RUNNYMEDE. \$10.000 imokėti, 7 kambarių (per 2 augstus) atskiras mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, arti po žemiojo traukinio.

JANE — ANNETTE. \$7.500 imokėti, 8 kambariai per 2 augstus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvų ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR. \$8.000 imokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4

B. SAKALAS

Darbo telef. RO 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu karta nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd.

Tel. 249-7691

DUNDAS — JANE. \$32.700 prašoma kaina, atskiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūšys, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirmą skolą iš 7%.

MIMICO. \$10.000 imokėti, didelis 2-jų šeimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžiai, rūšys 2 kambariai; pirmą skolą \$20.000 iš 7½%; prašoma kaina \$36.000.

ISLINGTON — WESTWAY. \$32.500 prašoma kaina, gražus atskiras vieno augšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvų.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691

Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti. Priimame namus parduoti.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždarytas

Ketr. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Šešt. 9-12

Sėkm. 930-1

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.

\$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

HOWARD PARK — DUNDAS. Imokėti tik \$4.000. 6 kambariai, mūrinis, dvi virtuvės, dvigubas garažas. Prašo apie \$18.000.

BLOOR — JANE. Rūpių plytų, atskiras, 6 gražūs kambariai, alyva-vandeniu šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas, skubus pardavimas. Imokėti apie \$10.000.

MAVET ST. — ANNETTE. 8 kambariai, atskiras, 2 virtuvės, 2 prausyklos, alyva šildymas. Garažas su geru įvažiavimu. Namas be skolo. Prašo apie \$29.000.

ROYAL YORK — QUEENSWAY. Naujos statybos 16 kambarių tribūnis (triplex), du butai po tris miegamuosius ir vienas 2-jų miegamųjų. Viskas išnuomota. Imokėti \$15.000. Prašo \$47.000.

MIMICO — BURLINGTON ST. Gražus 5 butų naujos statybos namas, didelis sklypas, alyva - vandeniu šildomas. Imokėti \$20.000 ar daugiau. Skola iš 7½%. Prašo \$64.000.

NEW TORONTO — LAKESHORE BLVD. 6 butų apartamentinis pastatas, didelės nuomos pajamos, arti krautuvų ir susisiekimo. Imokėti apie \$25.000.

DUNDAS — RONCESVALLES. Žuvų ir delikatesų prekyba. Didelis pelno nuosimtis. Parduodama dėl ligos. Prašo \$5.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų; 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

VICTORIA HARBOUR, MIDLAND, prie asfaltuoto kelio, nuo didelio ežero tik 3 mylios, 50 akrų žemės, graži augšta vieta; yra pasodinta 15.000 pušaičių, ąžuolų, beržų ir kitokių medžių; per ūkį teka didelė upė; galima maudytis ir žuvasi. Gera proga.

HIGH PARK — GLENLAKE. \$10.000 imokėti; mūro, atskiri 8 kambariai per du augstus, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas.

SWANSEA PRIE BLOOR. \$8.000 imokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių, geras, gražus namas, garažas, 9 pėdų įvažiavimas, labai graži vieta. Liks viena skola balansui, 10 metų, atvira.

ISLINGTON — RATHBURN. \$7.000 imokėti, mūro, atskiras, viena augštis 6 kambarių (bungalow), gražus kiemas, prie gero susisiekimo; prašoma kaina \$30.000.

ORANGEVILLE, slidinėjimo verslas: 9 akrų žemės, 50 asmenų miegamieji pastatai, puikiai įrengta valgykla. Prašoma kaina \$28.900. Parduodama dėl ligos.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Rašytojai B. Brazdžionis, A. Gustatis ir P. Andriūsis Toronte literatūros vakaro pertraukos metu užsėnyje dalinosi įspūdžiais. Nuotraukoje trūksta rašytojo St. Santvaro

Nuotrauka Almio Kuolo

TORONTONT

Amerikos latvių teatras spalio 5 d. Toronto Eatono auditorijoje paminėjo Latvijos teatro šimtąsias metines suvaizdinamas latvių klasiko Rudolfo Blaumanio dramą „Ant ugnies“. Ta proga pakviesta daug kitautųjų svečių, kuriems buvo duota vaidinamo veikalo angliška santrauka. Amerikos latvių teatras įsteigtas po II D. karo, kai šia-pus Atlanto atsirado buvę Latvijos valstybinio teatro aktoriai. Dabar šį teatrą sudaro trys grupės: Vašingtono, Niujorko ir Bostono. Vašingtono grupė ap-lankė visas didžiąsias latvių ko-nijas JAV-se ir Kanadoje.

Toronto latvių muzikos draugija kasmet rengia koncertus. Šių metų sezoną ji pradėjo dvie-jų smuikų ir pianino koncertu primojų unitarų bažnyčioje. Pro-gramą atliko violinistė Norma Auzin, jos vyras čelistas Ronald Leonard ir pianistė Marija Lui-za Faini. Pirmieji du dėsto mu-zišką Ročesterio Eastmano kon-servatorijoje. „The Globe a. Mail“ kritikas J. Kraglund spa-lio 11 d. laidojį šį koncertą gana plačiai įvertino. Pasak jo, iš vi-šų Toronto etninųjų grupių tik latviai rengia neofolklorinio po-būdžio muzikos koncertus. Pas-tarajame buvo atlikti latvių kompozitorių kūriniai, nors bu-vo įjungta ir nelatvių. Atlikė-jai, pasak kritiko, stokojo leng-umo, buvo „heavyhanded“. Ge-riausiai atliko jie latvių kom-pozitorių kūrinius. Šiaipjau Lat-vija tarptautinėje plotmėje ne-buvusi žinoma, kaip ypatingai muzikali šalis.

Steponas ir Elena Pusvaškiai yra išvykę į Kaliforniją aplan-kyti savo giminių. Los Angeles mieste gyvenanti p. Paulienė yra E. Pusvaškiens sesuo. P. Pauliai seniau yra gyvenę Kana-doje. Jų dukterė Marie Aldon yra filmų aktorė; dabar išteikėjusi ir gyvena Beverly Hills.

Inž. C. Jonys su Ponia ilgojo savaigtačio proga buvo atvykę iš Edmontono į Torontą. Inž. Jo-nys (Januškevičius) Edmontono universitete specializuojašis sky-čių mechanikoje, ruošiasi daktaro disertacijai ir eina instruk-toriaus pareigas. Dr. Birutė Jo-nienė-Petrulytė tame pačiame universitete dėsto psichologijos kursą ir turi 300 studentų. Be to, abudu dalyvauja vietos lie-tuvių ir baltiečių veikloje.

Laiškė iš okupuotos Lietuvos giminės teiraujasi apie dr. Fe-liksą Valaitį, gyvenusį šiuo ad-resu: 29 Upper Canada Dr., Apt. 306, Willowdale, Ont. Jieškoma-sis ar apie jį žinantieji prašomi pranešti: B. Beresnevičius, 343 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Anglikonų parapijos St. Mat-thew's moterys prašo paminti, kad spalio 19, šeštadienį, nuo 9

Ateitininkų žinios

Studentų Ateitininkų Sąjungos 1968 m. suvažiavimo Lake Arif, Pa., nutarimu, buvo įsteigtas komitetas apsvaistinti dabartinei studentų ateitininkų organizacijos būklei ir nu-tarti, ar reikalingas naujas sąjungos suvažiavimas. Komitetas, vadovauja-mas Vacio Saulio, jau yra pradėjęs savo darbą. Yra svarstoma: 1. sąjun-gos struktūra, 2. nauji veiklos me-todai ir 3. užsilaikavimas konkre-tiems dabartinio gyvenimo reikalams. Ne tik sąjungos nariai, bet ir visi šiais klausimais besirūpinantieji yra kviečiami iki spalio 30 pasisakyti ra-štu komiteto ryšininkei Aldonai Ma-silionytei, 1059 W. Loyola Avenue, Chicago, Ill. 60626, USA.

Sekmadienį, spalio 20, įvyks šie su-sirinkimai: jaunųjų berniukų (1-3 sk.) tuoj po 10 v. Mišių ateitininkų kambariję; Gintarių — 2 v. L.V. Na-muose.

Vyr. moksleiviai šiais metais turi 3 korespondentus, kurie įvairiems laikraščiams rašys apie Toronto ateitininkų veiklą. Vyt. Abramaitis yra „Tėviškos Ziburio“ korespondentas, Ramona Girduškaitė — „Ateities“ ir „Darbininko“, Rita Kolyčytė — „Drąsi“.

Vieši būreliai planuoja, kaip šiais mokslo metais visur įsijungti. Vi-siems Toronto ateitininkams šie me-tai yra įsijungimo metai. Vyr. moks-leiviai organizuoja įsijungimo dien-as, ruošia vaidinimą ir turi daug kitokių planų. Studentai, tarp kitų planų, yra sutikę padėti praversti katekizacijos pamokas viešąsias mo-kyklas lankantiems mokiniams. Įsijungimas skatinamas visose gyveni-mo srityse: lietuviškoje aplinkoje, spaudoje, religiniame gyvenime ir visoje aplinkoje. Mums neturi būti per-toli nei Lietuva, nei Bafra.

Studentų ateitininkų valdybą šiais metais sudar: R. Danaitis, Reg. Kry-žanauskaitė ir A. Bušinskas.

Skautų veikla

● Spalio 26 d. įvykstančiame Ka-nados rajono vyr. skautių ir skau-tų-vyčių suvažiavime pagrindinė dis-kusinė tema bus „Lietuviško skautai-vimo tęstinumas išsivijoje, skautavi-mo būdas ir uždaviniai“. Suvažiavi-me dalyvaus Toronto, Hamiltono, Montrealio, Londono, Niagaros, St. Catharines vietovių skautai-tės.

● Visi skautų-čių tėveliai, vado-vai-vės ir jų draugai yra kviečiami šį šeštadienį, spalio 19, į Sv. Jono Kr. par. salę, kur jau nuo vidudie-nio veiks turtingas bazaras, valgyk-la ir baras. Savo atsilankymu pa-remsime tėvų komiteto pastangas pa-pildyti tuštesnįjį išdą.

● Tėvų ir vadovų išvyka į Romų-va pereita savaitę praėjo nuotai-kingai. Buvo atlikti kairurie prieš-šieminiai ruošos darbai. Dalyvavo ir žiemiškojo jaunimo.

● Primenama Romovos valdybos nariams, kad posėdis įvyks ateinan-tį sekmadienį, spalio 20, 1.30 v.p.p., skautų būkle.

● „Skautų Aido“ 7 nr. išėjo su šimtaine nuotraukų iš penktosios tau-tinės stovyklos ir visa eile apie sto-vyklą straipsnių. Tėveliai yra prašo-mi „Skautų Aidą“ užpildyti iki spalio 1969 metams. Toronte prenumeratas renka s. Vl. Rušas, tel. OX 1-0831.

● Spalio 20, sekmadienį, 1.30 v.p.p., skautų būkle įvyks Romovos valdybos posėdis, paskutinis prieš metinį narių susirinkimą. Pakvieti-mai valdybos nariams išsitiunėti rugsėjo 24 d. Jei kas negavo, laiky-kite šį pranešimą oficialiu kvietimu. K. Batūra, Romovos valdybos pirm.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

● „Lithuanians in Canada“, Ka-nados šimtmečio proga išleista knyga, turinti 390 psl., atspaus-ta ant labai gero popieriaus, gausiai iliustruota, buvo gražiai įvertinta praėjusiame krašto ta-rybos suvažiavime. Knygos pla-tinimu rūpinasi krašto valdybos sudarytoji administracinė komi-sija, kuriai pirmininkauja dr. S. Čepas. Jos nariai: J. Karka ir inž. A. Viskontas. Knyga gauna-ma „T. Ziburio“ ir „N. Lietu-vo“ administracijose, spaudos kioskuose ir apylinkių valdy-bose.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

QUEBEC — BLOOR, apie \$10.000 imokėti, 8 kamb. per 2 augstus, ru-pių plytų atskiras namas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įva-žiavimu, pirmą kartą parduodamas, puikiam rajone, arti po ž. traukinio stoties.

ROYAL YORK — BLOOR \$8.000 ar mažiau imokėti, atskiras 5 kambarių vienaugštis, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

INDIAN RD. — BLOOR, \$8.000 imokėti, atskiras 8 kambarių namas, modernios virtuvės, kvadratinis planas, garažas.

RATHBURN — KIPLING, \$8.000 imokėti, puikus 7 kambarių vos kele-to metų senumo vienaugštis (bungalow), didžiulė virtuvė su moder-niai įrengta sienoje keptimo-virimo plyta bei šaldytuvu, garažas su pri-vačiu įvažiavimu, gražus kiemas, greitas užėjimas, neaugsta kaina dėl greito pardavimo.

OAKWOOD — ST. CLAIR, \$10.000 imokėti, rūpių plytų 9 kambarių ats-kiras namas, labai geros statybos, užbaigtas rūšys, mūrinis garažas su labai plačiu privačiu įvažiavimu, reikalingas mažo vidaus remonto; turi būti tuojau parduotas; imsiu kiekvieną panašų pasiūlymą.

JANE — BLOOR, apie \$10.000 imokėti, 8 kambariai per du augstus, ga-ražas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola, rami gatvė.

PRINCE EDWARD — BLOOR, labai gražus 6 kambarių vienaugštis (bungalow) daug prausyklų, puikiai užbaigtas rūšys su atviru židiniu, ba-ru, šaldytuvu etc.; visur kilimai, garažas su privačiu įvažiavimu, apšil-dytas plaukiojimo baseinas, gražus kiemas, Vasaga čia pat!

BABY POINT, 7 kambarių atskiras namas, garažas su privačiu įvaži-avimu, užbaigtas rūšys, viena atvira skola.

DUNDAS — BLOOR, 5 butų apartamentas (penkiabutis), 2-jų ir 3-jų mie-gamųjų, garažai su privačiu įvažiavimu, balkonai, gražus pastatas, vis-kas išnuomota.

BATHURST — WILSON, 11 butų apartamentas, 2-jų ir 3-jų miegamų-jų, apie 10 metų senumo, garažai ir autoakstės; apie \$17.500 metinių pa-jamų.

PALIKIMAS: 43 akrų ūkis su didžiuliu tvenkiniu, kuris atrodo kaip ežerukas; per jo vidurį teka upelis. Gražus miškas, puiki kalnuota vie-ta, tik 30 mylių nuo Toronto. Apie \$10.000 imokėti; lieka viena skola. Nuostabus vaizdas.

2232 BLOOR ST. W.

Tel. RO 7-5454

P. R. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-SIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKAME

5% už depozitus

5½% už šėrus

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

DUODAME

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Sekmadienio pamaldos jaunimui — 10 val. Jų metų jaunimo chorąs renkasi prie vargonų. Tuoj po pamaldų par. salėn renkasi choras, vadovaujamas sol. V. Verikaitis ir akomp. muz. studento J. Govėdo.

— Tikiybės pamokos vaikams, šį pavasarį besirušiantiems pirmajai išpažinčiai ir Komunijai, pradeda mokytis sekmadienį po 10 val. pamaldų muzikos studijoje. Pamokas dėstys lietuviškos seselės. Prašome atvesti vaikučius pamokai.

— Spalio 12 d. iš par. bažnyčios palaidotas a. a. inž. Karolis Balčiūnas iš Montrelio. Velionies sūniui — Toronto apyl. valdybos pirm. adv. G. Balčiūnui, sesutei ir visiems velionies giminiams nuosirdi užuojauta.

— Mirus a. a. Jonui Valatka, nuosirdi užuojauta velionies žmonai ir giminiams. Velionies prisiminimui S. Valatkienė paaugojo \$100 lietuvių kapinės statomai koplyčiai.

— Šią savaitę lankoma: Indian Grove, Indian Trail, Alhambra ir Indian Rd.

— Šį sekmadienį, po 11 val. pamaldų, Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

Priskėlimo par. žinios

— Mirus a. a. Jonui Valatka, visiems jo artimiesiems reikiama gilia užuojauta. Taip pat gilia užuojauta advokatui Gerardui Balčiūnui, mirus jo tėveliui, Juozui ir Prana Kušlikui, mirus jų mamytėi Lietuvoje, ir J. Pakalka, mirus jo tėveliui Lietuvoje.

— Prašytos paskelbti Mišios: penktad. 8 v. už a. a. Anelę Valčiūnienę, užpr. p. Dranginienę; šeštad. 8 v. už a. a. Marijoną Kartavičienę, užpr. p. Kartavičius.

— Parapijiečiai lankomi anksčiau paskelbtose gatvėse, bet nesusipėtoje aplankyti.

— Praeitą antradienį staiga mirė Brooklyno vienuolynė brolis Didakas Pauliukaitis, 45 m. amžiaus. Jis bemaž visą savo vienuolinio gyvenimo laiką praleido lietuviškos ir katalikiškos spaudos tarnyboje. Jo laidotuvas Kennebunkport, Me., dalyvavo klebonas T. Placidas.

— Į pranciškonų metines rekolikcijas Brooklyne šią savaitę išvyko Tėvai Benediktas ir Ambrozijus; sugrįš kitos savaitės antroje pusėje.

— Parapijos studentų choras su dirigentu kun. Br. Jurkšu šį penktadienį, 6.30 v.v., išvyks į Niujorką koncertuoti; sugrįš pirmadienio rytą. Geriausios sėkmės. Sausgusių choro ir vaikų repetitijų šią savaitę nebus. Taip pat nebus giedojimo bažnyčioje šį sekmadienį.

— Lituanistinis seminaras įvyks šį penktadienį, 7 v.v., studentų būstinėje.

— Katechetinės pamokos I-IV skyriaus ir vaikų registravimas pirmajai Komunijai — šį sekmadienį po 10 val. Mišių pas seses.

— Gimnazistams, lankantiems valdines mokyklas, pirmoji pamoka bus sekmadienį, spalio 27, po 10 val. Mišių.

— Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

— Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

— Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

— Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

— Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

— Priskėlimo par. salėje įvyks šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas. Mokinių tėvai prašomi gausiai dalyvauti.

— Padėkos savaitgalio proga sekmadienį įvyko pamaldos Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietėje. Gausūs dalyviai aktyviai įsijungė ir liet. pamaldas ir giesmes. Vasaros sezonas baigtas Lietuvos himnu.

— Šį ketvirtadienį, 8 v.r., pamaldos už a. a. Petrą Jurkštą; šeštadienį, 8 v.r., A. Butvydų šeimos intencija.

— Pakrikštyta: Kristofas-Edmundas Galius ir Audra-Elena Dainoraitė.

GERIAUSIA MĖSA ir SKANUMYNAI

Pirkite moderniausiose, geriausios kokybės, europinio stiliaus, S. Amerikos mėsos ir skanumynų krautuvėse

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS KRAUTUVĖS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. RO 6-4982
Yorkdale Shopping Centre 783-8866

BARONESSA BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampus Bloor-Durrie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

Visi dalyvaukime Lietuvių Dienoje TORONTE ŠIŲ METŲ SPALIO 26-27 DIENOMIS

SIMPOZIUMAS tema "Kaip sustabdyti Lietuvos rusinimą?" įvyks spalio 26, šeštadienį, 2 v.p.p., Brockton High School auditorijoje (Bloor ir Brock gt., įėjimas iš Awde gatvės). Dalyvauja: VLIK o atstovas, p. M. Vasiliauskienė, kun. dr. F. Jucevičius ir dr. P. Lukoševičius. Moderatorius — G. Balčiūnas.

BALIUS: didysis Lietuvių Dienos balius įvyks spalio 26, šeštadienį, 7 val. vakaro Club Kingsway salėje, 100 The Queensway. Bilietai — \$3.00 suaugusiems, \$1.50 — jauniui. Gros puikus Babecko orkestras, veiks gausus baras ir bus geri užkandžiai. Meninę programą atliks garsus "Grandinėlės" ansamblis, vadovaujamas L. Sagio.

LOTERIJA, kurioje laimėsite modernų spalvotos televizijos priimtuvą
Bilietai bus gaunami prie įėjimo
JEI ESI LIETUVIS, JEI NESI LIGONIS—DALYVAUK LIET. DIENOS PARENGIMUOSE
KLB Toronto apylinkės valdyba

Šį šeštadienį, spalio 19 d., nuo 12.30 val. po pietų

Sv. Jono Kr. parapijos salėje vyks

GAUSUS FANTAIŠ BAZARAS

Bus lietuviškų valgių pietūs: cepelinai ir kit.; veiks stiprus baras; laimės ratas

įėjimas nemokamas.

NUO 7 VAL. VAKARO TEN PAT VYKS **SOKIAI**

Gros D'Amico orkestras. Sotus bufetas, stiprus baras. Įėjimas \$2; studentams \$1.50

Dundas gatvė atremontuota ir automobiliams pastatyti vietos apstu.

Visus maloniai kviečia

SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

1968 m. spalio 20, sekmadienį, 4 val. po pietų,

Brockton High School auditorijoje (Bloor-Brock)

Vilniaus operos solisto VIRGILIAUS NOREIKOS

KONCERTAS

Solistui akompanuoja Vilniaus operos koncertmeisterė ŽANETA NOREIKIENĖ

ĮEJIMAS — \$3.00, STUDENTAMS IR MOKSLEIVIAM — \$2.00

BILIETAI GAUNAMI MARGIO VAISTINĖJE (HOWARD-RONCESVALLES).

Solistas pageidauja, kad magnetofono įrašai nebūtų daromi.

Koncertą globoja Bronius Marijošius

Maloniai kviečiame Jus atsilankyti į

Lietuvių Namų dalininkų ruošiamą

RUDENS BALIŲ

1968 M. SPALIO 19, ŠEŠTADIENI,

7 v.v., Lietuvių Namų salėse, 1129 Dundas St. W.

Šokiams gros D'Amico orkestras

Gėrimams ir užkandžiams veiks turtingas bufetas.

Savo atsilankymu paremsite Lietuvių Namus.

Įėjimas asmeniui \$2.00

L. N. valdyba

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni **PIGIA KAINA**.
P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981.
Namų telefonas AM 1-0527.

B. NAUJALIS, turintis sveikatos kliniką 460 Roncesvalles Ave., išklaušė vienų metų medicinos teorinį ligonių priežiūros kursą ir dabar paskirtas atlikti keturių mėnesių praktiką Toronto General, Sick Children, Toronto Western ir Riverdale ligoninėse po vieną mėnesį kiekvienoje. Dėl tos priežasties jo sveikatos klinka veiks tik nuo ketvirtos valandos po pietų ir šeštadieniais visą dieną. Kreiptis telefonu LE 3-8008.

MOGAMBO KVINTETAS
ORKESTRAS
IVAIRIEMS
PARENGIMAMS
Tel. 741-3164

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigia šią mokyklą gauna pigesni auto draudimą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokymai vairuoti standartinius ar automatinius mašinas.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieka visus elektros įrengimo darbus
923-7194. Sav. A. Čeponis

Naujas adresas. Kanados Lietuvių Bendruomenės naujoji krašto valdyba, kuriai vadovauja dr. Silvestras Čepas, praneša, kad jos naujasis oficialus adresas yra šis: KLB krašto valdyba, 1011 College St., Toronto 4, Ont. Pirmininko telefonas: 651-5258.

PARDUODAMOS OBELAITES, agrastų ir aviečių krūmeliai ir taip pat 3-jų mėnesių šuniukai. Skambinti po 5 v.v. tel. LE 1-3856.

JIESKOM VYRESNIO AMZIAUS MOTERS, kuri galėtų ateiti antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir St. Clair — Spadina rajoną prižiūrėti vienerių metų mergaitės ir su ja lietuviškai kalbėti. Skambinti Valevicienei tel. 483-7441.

PARDUODU naujus pasiūtus tautinius drabužius. Skambinti tel. 536-6480.

ISNUOMOJAMAS III a. butas. Norėčiau sužinoti, kurl galėtų keltis valandas pabūti su mokyklinio amžiaus vaikais. Tel. 535-5121.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ
PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Savininkai — E. Punks ir A. Motulaitis

Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, poršiukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai.

Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

KANADOS LIETUVIŲ DIENA jau čia pat — spalio 26, šeštadienį. Pagrindinė šventės programa numatyta Club Kingsway salėse. Ten bus ir tradicinis balius, ir šokiai, ir loterija. Originalią tautinių šokių ir liaudies muzikos pyne atvėš iš Klevelando "Grandinėlės" ansamblis, kuris moka sukelti ant kojų net ir žiuorovus. Jo smagią programą jau matė daugelis JAV lietuvių kolonijū. Šį kartą ja galės pasigėrėti ir Kanados lietuviai.

Vietoj įprasto Liet. Dienos iškilmingo akto bei koncerto šį kartą numatyta naujovė — simpoziumas aktualia tema Brockton High School auditorijoje spalio 26, šeštadienį, 2 v.p.p. Žiūr. skelbimą 10 psl.

Šį šeštadienį, spalio 19, gausių fantais bazarą, o vakare šokių rengia Skautų Tėvų Komitetas Sv. Jono Kr. parapijos salėje. Pličiau žiūr. skelbime.

Lietuvių kapinės koplyčios statybos darbai vyksta sėkmingai. Išoriniai darbai dar šį rudens bus baigti. Koplyčios vidaus įrengimo darbai, lygiai kaip ir paminklo galutinis išbaigimas, atidedami pavasarui. Pavienių paminklų pamatai liejami šią ir sekandią savaitę. Kapinių lankymo diena — lapkričio 3, sekmadienis, 3 v.p.p., Praėjusią savaitę liet. kapinėse palaidoti: K. Balčiūnas iš Montrelio, J. Valatka ir P. Butrimienė iš Toronto, K. Mankauskas iš Montrelio.

DOVANŲ SIUNTINIUS Lietuvių su užtikrintu pristatymu galima siųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras) 421 Hackney Rd., London, E. 2, England, SHO 8734 (sklb.).

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Nuo spalio 1 d. Sv. Kazimiero parapijos adresus yra patikslinamas pagal pašto nurodymą: Lietuvių R. K. Sv. Kazimiero parapija, 3426 Parthenais St., Montreal 135, P. Q.

— Grybų vakarienė spalio 5 d. praėjo gana gražiai. Dalyvavo nemažai skaičius parapijiečių ir svečių. Kaip visada, taip ir per šią vakarienę pagrindinį darbą valgių paruošime atliko: p. Paznokaitienė, p. Girauskienė, p. Milienė, p. Jasūnienė, kurioms atėjo į talką daug kitų pasiaukojusių moterų. Vakarienė davė gryno pelno \$703.88.

— Mirė spalio 5 d. Emilija Krinkelienė; palaidota iš par. bažnyčios trečiadienį Cote des Neiges kapinėse.

— Mirė spalio 6 d. Bronislava Andrews; palaidota iš par. bažnyčios ketvirtadienį Cote des Neiges kapinėse.

— Mirė spalio 7 d. montrealietis Vincas — brolis Didakas Pauliukaitis, OFM. Jis buvo gimęs 1923 m. spalio 23 d.; įstojo į lietuvių pranciškonų vienuolyną ir visą laiką gyveno Brooklyne, kur dirbo pranciškonų spaustuvėje. Jis kasmet atvažiuodavo į Montreālį aplankyti savo vienintelės sesers Laurinaitienės ir kitų giminių. Buvo pervedtas iš Brooklyno į Kennebunkporto lietuvių pranciškonų vienuolyną, kur laidojimo apeigos buvo atliktos penktadienio rytą. Į laidotuves buvo nuvykus sesuo Laurinaitienė su savo šeima.

— Spalio 11 d., iš Jean Talon ligoninės į namus sugrįžo p. Dailidienė.

— Spalio 8 d. padarė malonų vizitą Sv. Kazimiero parapijai Tėvas L. Zaremba, SJ, naujasis Aušros Vartų par. klebonas, lydimas Tėvo S. Kulbio.

— Jonui Kodžiui padaryta operacija Notre Dame ligoninėje.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$145.

— Sv. Onos Dr-jos susirinkimas — spalio 20 d. po Mišių. K. J. G.

Montrealio studentų ateitininkų draugovės susirinkimas šaukiamas šį penktadienį, spalio 18 d., 7.30 v.v. Sv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Draugovės globėjas kun. dr. F. Jucevičius kalbės apie savo išpučius Lietuvoje. Kviečiame visus studentus dalyvauti.

Valdyba
Lietuvių Akademijos Sambūris Montrealyje skiria septintą Vinco Krėvės vardo literatūrinę premiją \$500 už stipriausią 1966-1967 metais išspausdintą ir dar nepremijuotą grožinės literatūros veikalą. Vertintojų komisiją sudaro: p. Jurkienė, dr. I. Gražytė, dr. H. Nagys (Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovas), V. Akstinas (KLB Montrelio seimelio prezidento atstovas), A. Kličiūnas (Lietuvių Akademijos Sambūrio pirmininkas). Premijos įteikimas įvyks lapkričio 16 d. Montrealyje.

Ilgos savaitgalio proga viešėjo Toronte šie montrealiečiai: R. Otto su šeima, Jon. Lukoševičius su šeima, J. Adomaitis su žmona, E. Bernotienė ir kiti.

Valentinus Kruksis, inžinierius iš okupuotos Lietuvos, applankęs savo gimines Vankuveryje, per Montreālį grįžo Vilniui.

Praeidėjus mokslo metams prasideda ir tėvų rūpestis savo jaunimo švietimu. Lietuviškos šeštad. mokyklos, tautinių šokių grupės, chorai padeda išlaikyti jaunimą lietuviškoje dvasioje. Šiam tautiniam auklėjimui turime panaudoti ir bendrojo lavinimo priemones, leisdami savo vaikus pas lietuvių muzikus, dainavimo ar baleto specialistus. Čia jie girdės ne tik lietuvišką žodį, bet ir bus supažindinami su lietuviška kūryba. Montrealis turi net keletą muzikos mokytojų. Rytinėje miesto dalyje galima džiaugtis turėdami labai malonią planiną mokytoją J. Zukauskienę. Ji lietuviškoje aplin-

koje mokinius paruošia konservatorijos egzaminams ir supažindina su lietuvių kompozitorių kūriniais. Šeštadieninės mokyklos parengimuose ji yra nuolatine pagalbininke.

Dėkingi tėvai

"Litas" — \$339.545. Per š. m. rugsėjo mėnesį "Litas" paaugo \$53.000. Jeigu toks augimas laikytųsi iki galo metų, tai "Litas" pasiektų du su puse milijono dolerių. Rysium su pasiūlyta krašto finansine konjunkūra ir naujai susidariusia padėtimi, "Litas" sumažino nekiln. turto paskolų palūkanas nuo 9% iki 8.5%, įskaitant nemokamą gyvybės draudimą iki \$10.000. Valdinė Central Mortgage and Housing Corp. dabar sumažino palūkanas iki 8 3/4%, o daugumas "Trust" bendrovių tebeima 9% be gyvybės draudimo. Terminuoti indėliai nuo šio laiko bus priimami tik vieneriems ir dvejiems metams. Palūkanos už juos paliktos tos pačios — 6% už vienerių metų indėlius ir 6.5% už dvejų metų indėlius. Didieji bankai už terminuotus indėlius dabar moka tik 6%. "Litas" ir ateityje numato eiti kartu su besikeičiančia konjunkūra: kai palūkanos už santaupas ir paskolas rinkoje kyla, jos kyla ir "Lite", kai krinta — krinta ir "Lite". Tačiau pagrindinis principas pasilieka: tuo pačiu laikotarpiu "Litas" taupytojams už panašius sąskaitas moka daugiau kaip bankai ir ima mažiau palūkanų už paskolas kaip kiti skolininkai. Pr. R.

"Baltijos" vajus. Anksčiau buvo gauta \$90. Dabar gauta: Ivanas Construction Co. \$200, W. K. Gentemann \$25; po \$10: R. R. Lapina, B. D. Jurka, E. P. Vileniška, S. Zemlickienė. Lig šiol iš viso gauta \$355. Labai gražų mostą yra padarę statybininkas Vladas Ivanas, paremdamas "Baltiją" net \$200. "Baltijos" kūrmosi pradėjo jis jau yra davęs \$220, taigi trūksta tik \$80 iki \$300, su kuriais jis taps pirmuoju privačiu "Baltijos" garbės fondatoriumi. Tuo tarpu tik "Litas", Aušros Vartų parapija ir lietuvių Tėvai jėzuitai yra "Baltijos" garbės fondatoriai, davę virš \$500. — W. Genteman irgi yra statybininkas, įkūręs St. Agathe gražią vasarvietę prie Trout Lake. Labai geistina, kad V. Ivanas ir W. Gentemann pavzdivins pasektų ir kiti lietuvių verslininkai bei profesionalai, kuriems doleris lengviau, kaip eiliniams darbininkams. Mūsų investicija į "Baltiją" neatsieks tiklo, jeigu jos nepakelsime iki šiam krašte įprastų kitom stovyklavietėm patogumų lygio.

"Baltijos" vajus (antras pranešimas). Anksčiau gauta \$355. Dabar gauta: A. R. Knystautai \$25, Adam's Restaurant \$15; po \$10: K. Rimkevičius, G. V. Drešerai, D. B. Staškevičiai, J. J. Gabrusevičiai, S. J. Naruševičiai, V. A. Dangelavičiai, J. V. Daniai (Otavoj); \$5 M. A. Jonelaitis. Iš viso gauta \$470. Aldona ir Romas Knystautai tapo "Baltijos" fondatoriais, pasižadėdami įmokėti \$100 per 4 metus. Adam's Restaurant, La Salle, anksčiau priklausė broliams Jocas, kurie "Baltiją" yra parėmę \$166. Dabar tą gražią tradiciją tęsia naujieji savininkai Leonas Gureckas ir Juozas Stankaitis, abu prityrę restoranų laikytojai. — Ota- viškiai V. J. Daniai rašo: "Baltijos" stovykla yra svarbus kultūrinis veiksnys ne tik montrealiečiams bet ir otaviškiams lietuviams. Todėl siunčiu mūsų šeimos prisidėjimą \$100 perlaide paskelbtam vajui. Siemot nebuvo progos apsilankyti pulkioje ir lietuviškoje Lac Sylvere apylinkėje, bet tikriausiai tikimės tai vėl padaryti ateinančią vasarą." Ligi šiol ir "Baltijos" vajų atsiliepė 27 šeimos. Jeigu dar antra teta atsilieptų, tai stovyklavietės komitetas būtų įgalintas sekanči pavasarį padaryti žymnių pagerinimų stovyklavietėje. Visiems paramą atsiuntusiems labai dėkojame. Pr. Rudinskas, komiteto pirm.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UZ:
Asmeninės iš _____ 9 %	Depozitus _____ 4.4 %
Nekiln. turto iš _____ 8.5 %	Sėrus _____ 5.4 %
įskaitant gyvybės draudimą	Term. ind. 1 met. _____ 6.0 %
iki \$10.000.	Term. ind. 2 met. _____ 6.5 %
JAU ISDUOTOS PASKOLOS	TERMIN. INDELLIUS IKI _____ 7 %
iki trisdešimties senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)	Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 bendros šėrų ir depozitų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakaraus — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakaraus — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

A. NORKELIONAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampus St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. Raymond 7-3120